

stigma

ISSN: 2529-1769

Αρ. Φύλλου: 8

ΧΕΙΜΩΝΑΣ 2017 - 2018

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΑΘΛ·Ε·ΠΟΛΙ·Σ·

ΤΟ STIGMA ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΑ

Τι θα βρω εδώ μέσα....

3	Editorial	42	Ασπούδαχτοι της λήθης
4	Απο...δράσεις	44	Περί Τεχνών
7	Οι e-book εκδόσεις μας	48	Ιατρική
8	Βιβλιοπροτάσεις	54	Ύλη όλο... Μέλη!
10	Ανακοινώσεις	58	Συνέντευξη
14	Παρόδιος Στοά	68	Φωτο...stigma
16	Επιστήμη	72	Παρουσίαση
28	Νομικά	74	Τιπούκειτος
30	Απόψεις	76	Προγραμματισμός
36	Αφιέρωμα	76	Το ήξερες αυτό...;

Το χεράκι τους έβαλαν οι:

Αλεξόπουλος Αριστοτέλης (Διεθνολόγος)	Μαράκη Μαρία (Αγιογράφος)
Αναγνωστοπούλου Ελένη (Συνθέτης - Καθ. Μουσικής)	Μαργέτη Βασιλική (Ψυχολόγος)
Βασιλείου Νικόλας (Οικονομολόγος)	Μεταξά Μαρία (Μουσειολόγος)
Βρεττού Ειρήνη (Γραφίστρια)	Μεταξάς Γιώργος (Ηλεκτρολόγος Μηχανικός)
Γιαννακάκος Γιώργος (Στρατιωτικός)	Μεταξάς Μιχάλης (Βιβλιοθηκονόμος)
Γιάτσης Βασίλης (Σκηνοθέτης)	Μπάσιος Κων/νος (Ιστορικός – Κριτικός Τέχνης)
Δεληβοριάς Αλέξης (Αστρονόμος)	Μπέη Γεωργία (Δικηγόρος)
Δημητρόπουλος Παναγιώτης (Συγγραφέας)	Ξηντάρας Γιάννης (Ψυχολόγος)
Δούναβης Γιώργος (Καθ. Αγγλ. Φιλολογίας)	Παναγιώτου Βιργινία (Make up Artist)
Θέσκελος (Αρθρογράφος)	Παπαγεωργίου Μάριος (Κριτικός Κιν/φου)
Ιωαννίδου Σωτηρία (Συγγραφέας)	Ρέππα Πέγκυ (Καθ. Αγγλικών)
Κομποχόλη Αγγελική (Φιλολόγος)	ΡΙζόπουλος Κωνσταντίνος (Μουσικός)
Κοφινιώτη Αλεξάνδρα (Οικονομολόγος)	Σίμος Νικόλαος (Ηλεκτρολόγος Μηχανικός)
Λιναρδάτος Διονύσης (Φυσικός)	Χαϊλάζης Βασίλης (Δικηγόρος)

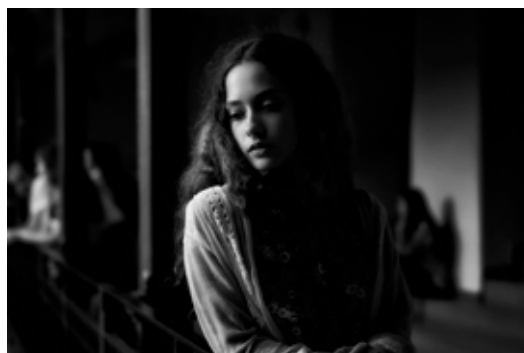

Photo by:

Eveline
Konstantinidis – Ziegler

Model:

Ελπίδα Κατή

Γραφιστική Επιμέλεια
Σελιδοποίηση
Διορθώσεις
Ειρήνη Βρεττού

ΕΓΓΡΑΦΗ

Κάνετε subscribe (κοινώς «εγγραφή») για να λαμβάνετε το STIGMA στο e-mail σας...!
(κάτω μέρος της αρχικής μας σελίδας)

STIGMA

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ: Μ. ΜΕΤΑΞΑΣ - Ν. ΣΙΜΟΣ - Μ. ΜΕΤΑΞΑ

«Εκδιδόμαστε» κάθε τρίμηνο...!! Έως τότε, συντονιστείτε...

Τηλ.: 693 445 8408 • www.athlepolis.gr • e-mail: info@athlepolis.gr

www.facebook.com/athlepolis • www.facebook.com/groups/prisma.athlepolis

ISSN: 2529-1769

Αγαπητοί αναγνώστες

Έχει αποδειχθεί ότι η αλληλεπίδραση (διάδραση) αποφέρει μόνο ουσιαστικά και θετικά αποτελέσματα. Και πόσο μάλλον όταν αφορά έμψυχα με άψυχα όπως ο άνθρωπος που επιδρά με ένα άψυχο αντικείμενο, την οθόνη του υπολογιστή, του κινητού ή του tablet του.

Η συντακτική ομάδα του Στίγματος αποφάσισε να εμπλουτίσει τις σελίδες του, πάντα με φειδώ και όπου έπρεπε, με επιπλέον διαδραστικό υλικό είτε αυτό είναι ένα ηχητικό αρχείο (π.χ. μουσική), είτε οπτικό (βίντεο). Έτσι, με τρόπο απλό και συνάμα εύληπτο ο αναγνώστης μετατρέπεται σε χρήστη του Στίγματος, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσει, να εκμεταλλευτεί, προκειμένου να ψυχαγωγηθεί, να ενημερωθεί, να διασκεδάσει και να γίνει κοινωνός της διαδραστικής ανάγνωσης ενός «πολυμέσου».

Το υλικό αυτό, που έχει ενσωματωθεί με διακριτικό τρόπο διανθίζει και συνδράμει στην ευχερέστερη, ικανοποιητικότερη και καλαίσθητη παρουσίαση των άρθρων. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα ο αναγνώστης-χρήστης του Στίγματος να αποκτήσει πρόσβαση σε άλλες πηγές πληροφορίας και γνώσης και η διάδραση να έχει ουσία, αποτέλεσμα, έκταση και διάρκεια με ποιότητα και αμφίδρομο προσανατολισμό.

Το ΔΣ

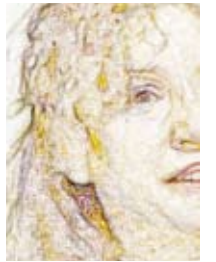
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ...

Επίσημο

ΑΠΟ...δράσεις

Δράσεις και αποδράσεις..!!

Γεωργία Μπέη

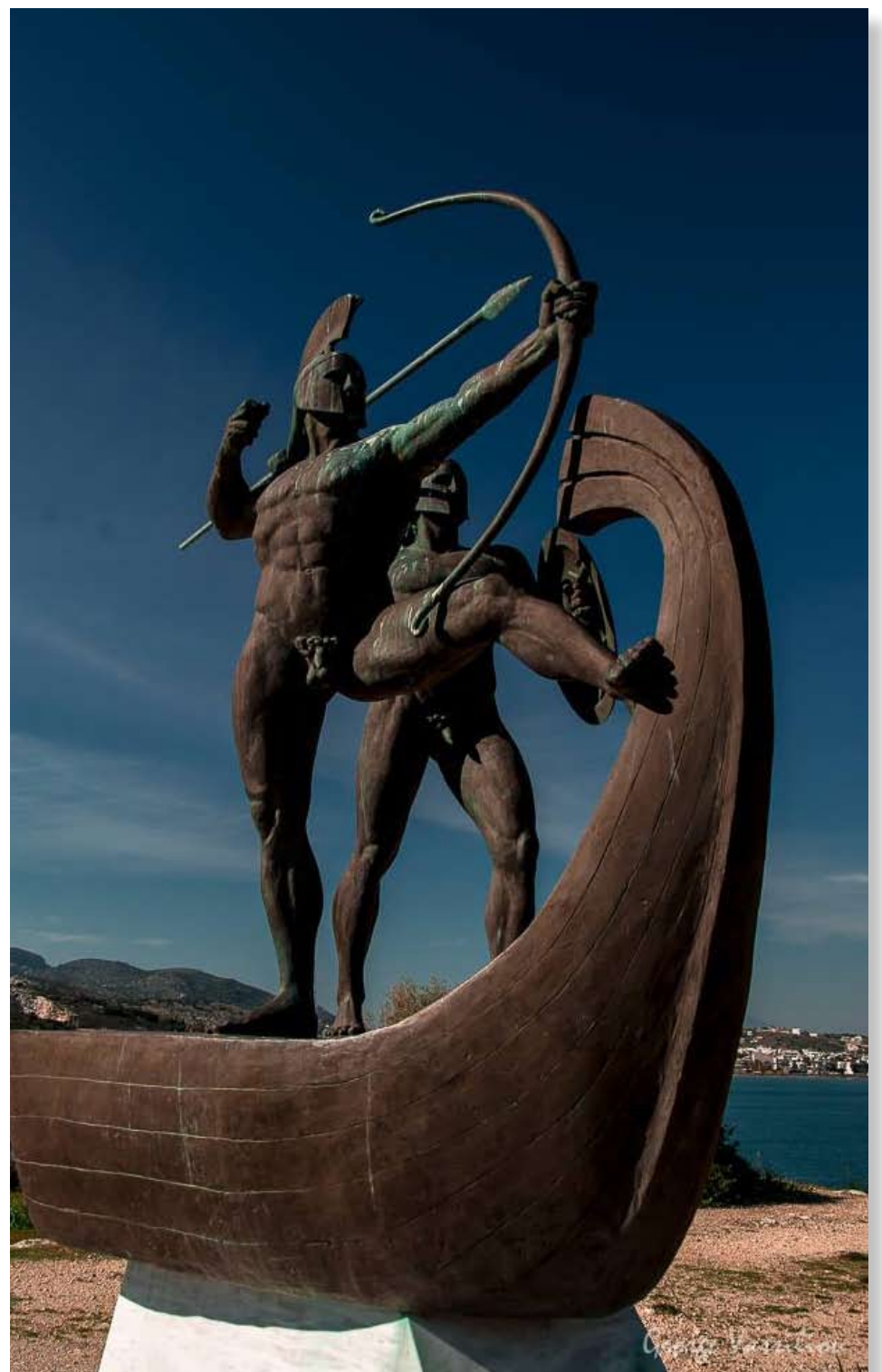
28.01.2018

Φωτοαπόδραση στη Σαλαμίνα

Η όμορφη μέρα από το πρωί φαίνεται· έτσι και η Κυριακή αυτή έδειχνε πόσο λαμπρή, παρά το κρύο θα ήταν. Και όντως, ολόκληρη η μέρα που τα μελη του Πρίσματος περάσαμε στην ιστορική Σαλαμίνα εξαντλήθηκε μεταξύ φωτογράφισης, περιήγησης και πειραγμάτων. Όλοι απαθανάτισαν το υπέροχο αρχοντικό Παναγιωτόπουλου, τον σχεδόν εγκαταλελειμμένο τύμβο των σαλαμινονομάχων, το νεκροταφείο των πλοίων, το μυστηριώδες κυκλικό ταφικό μνημείο και τον παντεπόπτη φάρο της Κόγχης του 1901, την γεματή πνευματικότητα Ιερά Μονή της Παναγίας Φανερωμένης και το ειδυλλιακό τοπίο με το σπίτι του μεγάλου μας ποιητή Αγγέλου Σικελιανού.

ΒΙΝΤΕΟ

ΑΛΜΠΟΥΜ

11.02.2018

Φωτοκαρναβαλίζουμε στο Μεταξουργείο

Παρά τις δυσοίωνες προβλέψεις της ΕΜΥ η μέρα ήταν πλημμυρισμένη από τον χειμωνιάτικο ήλιο και την θαλπωρή που αποπνέει το ίδιο και η πλατεία Αυδή, στο Μεταξουργείο, με μικρούς και μεγάλους καρναβαλιστές ντυμένους με κάθε είδους πρωτότυπες στολές που χόρευαν, γελούσαν και διασκέδαζαν με την καρδιά τους και χάιρονταν την πανέμορφη Αποκριά. Τα μέλη του ομίλου μας απαθανάτισαν τα γελαστά πρόσωπα της νιότης και το κέφι που εκδηλώνονταν με μουσική και χορούς.

ΑΛΜΠΟΥΜ

...εξείσιονίστε!

...στη σελίδα 10

25.02.2018

**Γενική Συνέλευση, κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας
και εκλογές Σωματείου**

Την Κυριακή 25/2/2018 πραγματοποιήθηκε η εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση του Σωματείου μας, η καθιερωμένη κοπή πίτας και αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των οργάνων του Σωματείου μας.

Εκ των αποτελεσμάτων των αρχαιρεσιών το Διοικητικό Συμβούλιο (2018 – 2021) που συστάθηκε έχει ως εξής:

Για το **νέο Διοικητικό Συμβούλιο** εκλέχθηκαν οι εξής:

1. ΜΕΤΑΞΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ (Πρόεδρος)
2. ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ (Αντιπρόεδρος)
3. ΣΙΜΟΣ ΝΙΚΟΣ (Γραμματέας)
4. ΚΟΦΙΝΙΩΤΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ (Ταμίας)
5. ΑΝΤΩΝΑΚΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ (Αρχηγός Αθλητικών)
6. ΜΕΤΑΞΑ ΜΑΡΙΑ (Αρχηγός Πολιτιστικών)
7. ΧΑΪΛΑΖΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ (Αρχηγός Επιστημονικών)

Αναπληρωματικά μέλη:

8. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ
9. ΔΟΥΚΕΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
10. ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ

Και για την **εξελεγκτική επιτροπή:**

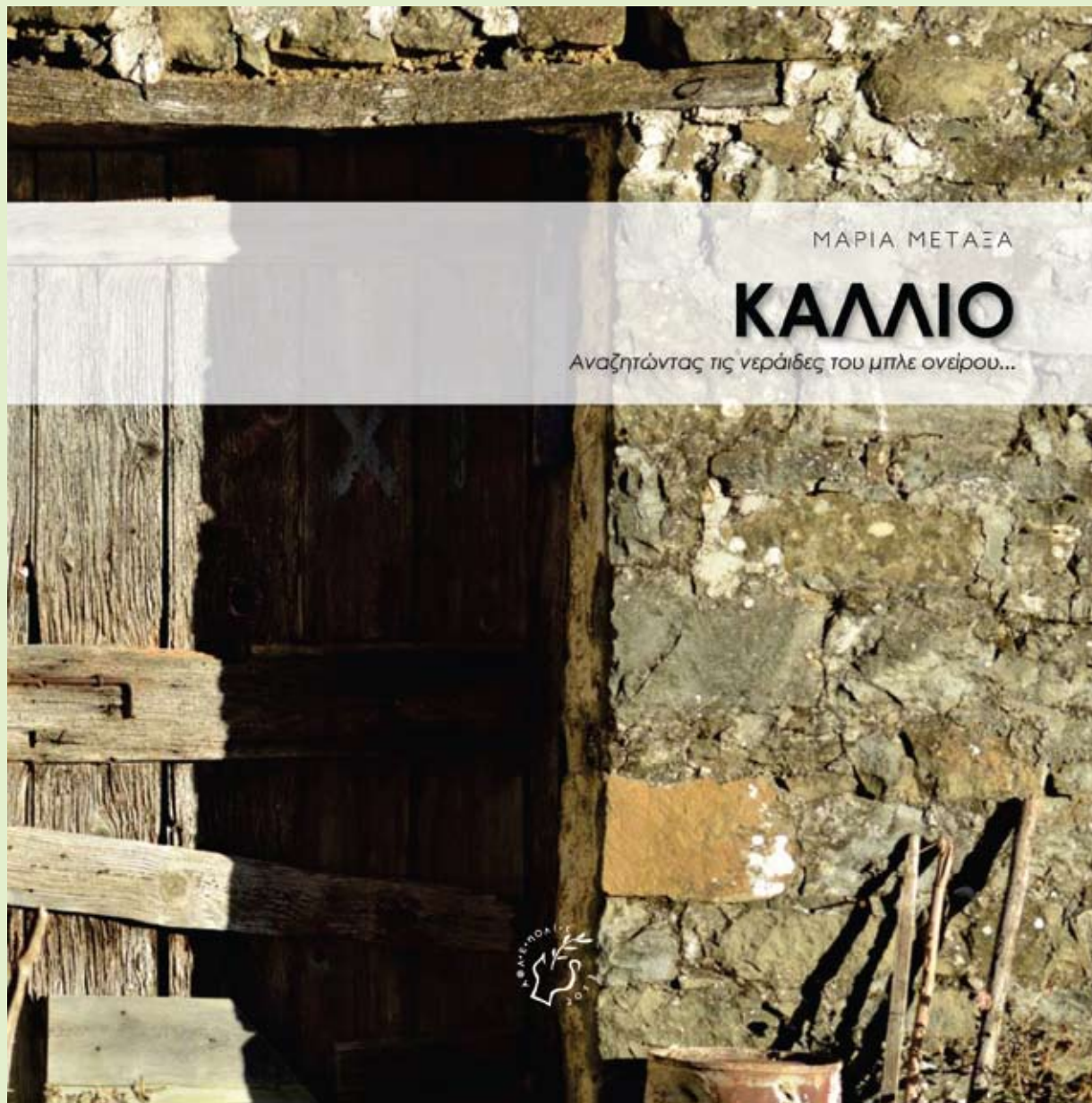
1. ΡΑΠΤΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
2. ΠΟΥΣΝΑΡΑ ΑΝΤΖΟΥΛΕΤΑ
3. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΒΙΡΓΙΝΙΑ
4. ΕΒΕΛΙΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ (Αναπληρωματική)
5. ΚΑΛΑΪΝΤΖΗΣ ΧΑΡΙΤΩΝ (Αναπληρωματικός)

Εντός 10ημέρου θα πραγματοποιηθεί η σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου. ■

Επιλέγουμε
και εκδίδουμε...
www.athlepolis.gr

ΚΑΛΛΙΟ
ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΝΕΡΑΪΔΕΣ
ΤΟΥ ΜΠΛΕ ΟΝΕΙΡΟΥ
Μαρία Μεταξά

Στο παγκόσμιο γίνεσθαι συμβαίνει συχνά το συνολικό αγαθό να υπερτερεί του μερικού. Και είναι πάμπολλες οι περιπτώσεις που τα φαντάσματα του παρελθόντος επιστρέφουν αποκαλύπτοντάς μας τη δύναμη της φύσης αλλά και για να μας θυμίσουν την ιστορία μας και τη ζωή των προγόνων μας.

Έτσι όταν το φράγμα είναι ανοιχτό και η στάθμη της λίμνης πέφτει χαμηλά, έρχονται στην επιφάνεια τα

παλιά φαντάσματα-σπίτια του Καλλίου, καθώς και το επιβλητικό κτήριο του δημοτικού σχολείου, ενώ πολλές φορές προβάλλουν και οι κορμοί των δέντρων μιας άλλης εποχής που παραδόθηκαν στη βορά της φύσης και του χρόνου.

Μέσω αυτού του Λευκώματος εξεικονίζεται η φθίση του χρόνου και τα απομεινάριά. ■

ΟΙ Ε-BOOK ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ
 ΠΕΝΤΑΝΔΡΟΝ

Βιβλιομυθοτάσεις

Παναγιώτης
Δημητρόπουλος

ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

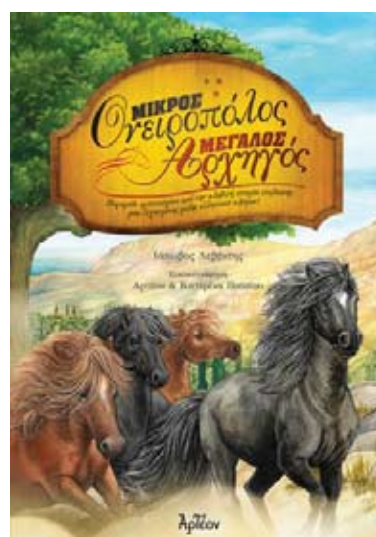
**Η ΓΙΑΓΙΑ ΜΟΥ ΣΑΣ ΧΑΙΡΕΤΑ
ΚΑΙ ΖΗΤΑΕΙ ΣΥΤΓΝΩΜΗ**
Backman Fredrik
Εκδόσεις: ΚΕΔΡΟΣ

Η Έλσα είναι επτά χρονών και δεν μοιάζει με κανένα κορίτσι της ηλικίας της. Η γιαγιά της είναι εβδομήντα επτά χρονών και όλοι τη θεωρούν εντελώς παλαβή. Όλοι εκτός από την Έλσα, η οποία είναι σίγουρη πως η γιαγιά της είναι μια ιδιοφυΐα. Έτοιμη για όλα προκειμένου να διασκεδάσει ή να προστατεύσει την εγγονή της.

Ακόμη και να διαρρήξει τον ζωολογικό κήπο, να πυροβολήσει με πέι-

ντμπολ ή να φλερτάρει αστυνομικούς. Είναι όχι μόνο η καλύτερη, αλλά και η μοναδική φίλη της Έλσας.

Ένα πνευματώδες, κωμικό, συγκινητικό και ανατρεπτικό μυθιστόρημα που προτείνει μια διαφορετική ματιά στην καθημερινότητά μας, αλλά και στο δικαίωμα του καθενός να είναι και να ζει όπως επιλέγει ο ίδιος.

**ΜΙΚΡΟΣ ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΟΣ,
ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ**
Ιάκωβος Λεβέντης
Εκδόσεις: ΑΡΤΕΟΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

Παραμύθι εμπνευσμένο από την

αληθινή ιστορία επιβίωσης μιας ξεχωριστής φυλής ελληνικών αλόγων!

Κάποτε το άλογο ήταν το καμάρι των ανθρώπων, φίλος και σύντροφος στο μόχθο και στον αγώνα τους για επιβίωση.

Οι εποχές άλλαξαν, άλλαξαν όμως και οι άνθρωποι. Μπορούν να βγάλουν το άλογο από την ιστορία και τον πολιτισμό τους; Να κατανοήσουν τη φιλία τους με τα ζώα; Να ξεχάσουν πως άνθρωποι και ζώα είναι καμωμένοι από το ίδιο υλικό;

Ήρθε η στιγμή φίλοι μου να το ανακαλύψουμε μέσα από το ταξίδι επιβίωσης του Κουτσούτη. Ενός μικρόσωμου αλόγου που δεν σταματά να ονειρεύεται, ενώ αυτός και η αρχαία φυλή του δίνουν το δικό τους αγώνα επιβίωσης.

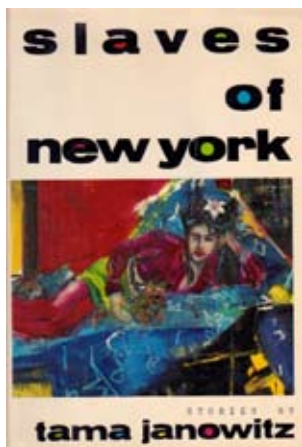
Μαζί του, όλοι εμείς, θα μάθουμε για τη μακραίωνη φιλία ανθρώπων και αλόγων και πως η αγάπη μας για τα ζώα, επιστρέφει σε εμάς στο πολλαπλάσιο.

Ας πούμε λοιπόν αυτό το μυστικό και στους φίλους μας για να μεγαλώσει αυτή η παρέα.

Γιατί η "μάνα γη" έχει χώρο για όλους και τους χρειάζεται όλους! ■

Μαρία Μεταξά

ΣΚΛΑΒΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ
Τάμα Τζάνοβιτς
Εκδόσεις: ΜΕΔΟΥΣΑ ΣΕΛΑΣ

Σκοπός αυτού του κειμένου δεν είναι άσκηση μιας στείρας και ίσως ακαδημαϊκής κριτικής, που ποτέ της δεν θ' αγγίξει τ' αντικειμενικά -άραγε ποια κι αν υπάρχουν- εκείνα κριτήρια, αλλά να εκφράσει την υποκειμενική άποψη του γράφοντος.

Ας δεχτούμε όμως ότι επιχειρούνταν μια κριτική. Κάτι τέτοιο θα ήταν τουλάχιστον δύσκολο. Κι αυτό διότι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει κάποιος, προκειμένου να είναι όσο το δυνατόν αντικειμενικός είναι τεράστιες. Μερικές που μπορούμε να δεχτούμε είναι οι εξής:

1) το εν λόγω βιβλίο είναι συλλογή διηγημάτων, κάθε διήγημα έχει την δική του πλοκή, μορφή ή ύφος αποτελεί μια ξεχωριστή οντότητα κι έτσι χρειάζεται άλλη μεταχείριση,

2) κάθε γραπτό αντιπροσωπεύει διαφορετικά βιώματα άρα κι εμπειρίες, και

3) το βιβλίο αυτό μιλάει για μια διαφορετική κοινωνία απ' την δική μας, εκφράζει έναν άλλο τρόπο "πράττειν" και "σκέπτεσθαι". Συμπερασματικά η ουσία του κάθε έργου κατασταλάζει μέσα μας, στον καθένα διαφορετικά, ανάλογα με το πώς το ζει όταν το διαβάζει κι όπως

το διαβάζει.

Ελπίζω ότι δεν θα σας σκλαβώσω σε περιτολογίες ανιαρές, άλλα θα σας δώσω την λιτή εικόνα ενός βιβλίου γεμάτου διηγήματα. ΑΦΗΣΤΕ τον εαυτό σας, ελεύθερο από την προκατάληψη της λογικής, να τρέξει χέρι-χέρι με την φωτεινότερη και πιο τρελή φαντασία στον μεγαλύτερο κι ευθύ αμερικάνικο δρόμο, τον δρόμο της ζωής, με το πιο φριχτά κόκκινο, κόκκινο φωτιάς κι αίματος Ford καμπριολέ, και τότε να είστε βέβαιοι ότι αποσπάσατε την υπόσχεση που δίνει η συγγραφέας.

Υπόσχεση στιγμιαίων εικόνων, αρρωστημένης επινοητικότητας, και του πιο μπάσταρδου παραλογισμού.

Θα δείτε άντρες, γυναίκες απρόσωπους, γυναίκες που σαν πανάγιες πουτάνες έχουν για νταβατζήδες φιλοσόφους ναρκομανείς, σχιζοφρενείς ζωγράφους, σχέσεις εφήμερης αξίας, άγουστες και τυποποιημένες οικογένειες, εικόνες από μπαρ και fast food, συγχρόνους Οιδίποδες, ψυχασθενείς ελευθέρους, καρκινοπαθείς και καρκινοφόβους, ναρκισσεύομενους τραγουδιστές, σεξουαλικά «ελευθέρους» μα στην πραγματικότητα σκλάβους, απομεινάρια Γάλλων boem κι άλλα παράδοξα.

Αυτές κι άλλες εικόνες στατικές και κινητικές ελλοχεύουν κι απ' τις δυο πλευρές αυτού του δρόμου.

Όμως τ' αμάξι μας φθαρμένο και ρευστό στο τέλος αυτού του δρόμου θα σταματήσει γιατί η κοινωνία των Νεοϋορκέζων έχει υψώσει μια λευκή σημαία που πάνω της είναι γραμμένη η φράση «σ' έχω ανάγκη άρα υπάρχω».

Σ' έχω ανάγκη αγάπη, ώστε να βγω απ' το τέλμα, σ' έχω ανάγκη φαντασία ώστε να το ξεπεράσω και να υπάρξω Άνθρωπος. Σ' έχω ανάγκη άνθρωπε, βοήθησε με να γίνω αυτό που είμαι, σ'

έχω ανάγκη άνθρωπε του άλλου κόσμου, ώστε να υπάρξω αυτοδύναμος, αυτόνομος, αυθεντικός.

Σ' έχω ανάγκη φύση μεγάλη και μόνη μάννα που μέσα σου, μονό, μέσα στην αγκαλιά σου αξίζει να νιώσω -αν νιώσω- αλλοτρίωση δημιουργική, δίκαια, δυναμική.

Ο σύγχρονος Νεοϋορκέζος υψώνει το ανάστημά του να κραυγάσει. Οι σκλάβοι αδυνατούν μα προσπαθούν να σπάσουν τις αλυσίδες τους.

Η πλήρης αλλοτρίωση, η τεχνική της τυποποίησης, η αποχαύνωση των ΜΜΕ, η μόδα, η κοινωνική-και μάλιστα μιας τόσο πολυάνθρωπης κοινωνίας-στατικότητα η ανάγκη επιβίωσης, συμβίωσης, διαβίωσης νεκρή ρομαντικότητα κυκλωματική παραγωγή κι αναπαραγωγή του καθιερωμένου η στεγανότητα, η σκληρότητα, η τυφλότητα και παγιότητα ζητά, ζητά επίμονα, επίφοβα, επίπονα έναν σύγχρονο Χρίστο ή Σπάρτακο, ώστε ή να σηκώσει το βάρος των αμαρτιών της σύγχρονης καθημερινότητας ή να σπάσει τα ατσάλινα δεσμά, να στασιάσει και να πεθάνει με μονό όρο, εκείνον της ΥΠΑΡΕΞΗΣ.

Συμπερασματικά λοιπόν στο βιβλίο αυτό βρίσκει κανείς ένα ευχάριστο ανάγνωσμα. Έχει γοργό ρυθμό εξέλιξης το κάθε διήγημα, παρουσιάζοντας πλούσια κινητικότητα.

Η κινηματογραφικότητα των εικόνων είναι εκπληκτική και θα 'λεγα πως θυμίζει τον Γάλλο ποιητή Ζακ Πρεβέρ. Η δε πλοκή χαρακτηρίζεται από χιούμορ μα και από μια γερή δόση αγωνίας.

Σίγουρα όμως δεν θα χαρακτηριζόταν ως αριστούργημα κάποιο απ' τα διηγήματα μιας και όλα έχουν την σαφή ένδειξη της συνάφειας θεμάτων, ύφους, προσώπων και φυσικά τον χώρο κίνησης που είναι το Γκρήνουιτς Βίλατζ. ■

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Τον Μάρτιο του 2015 εξελέγη το παρόν πρώτο διοικητικό συμβούλιο του Σωματείου μας.

Και επιλέξαμε την λέξη Σωματείο και όχι σύλλογος, οργάνωση ή ό, τι άλλο, διότι κατ' εμάς μόνον αυτή εμπεριέχει την έννοια της ενσωμάτωσης σε ένα φορέα άτομα διαφορετικά μεν, αλλά με κοινή αντίληψη και κοινό σκοπό. Μετά από 3 χρόνια κοινής και κοινωφελούς δράσης, από τις 22/2/2018 αυτό το διοικητικό συμβούλιο αποτελεί παρελθόν και πιστεύω όπως σε μένα έτσι και στους συναπαρτιζόντες αυτό μόνο θετικές και ευχάριστες αναμνήσεις κληροδότησε. Ήταν τον Νοέμβριο του 2013, όταν νέοι επί τω πλείστον πολίτες του δήμου μας αποφάσισαν την ίδρυση ενός φορέα με κοινό γνώμονα, κοινή λογική και στόχο να μην αποτελέσει τον αντίποδα άλλης και ανάλογου περιεχομένου νομικής οντότητας αλλά τον αυτόνομο και αυτόφωτο εκφραστή των ιδεών και ιδανικών των προσωπικοτήτων που το δημιούργησαν.

Το ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ. στην μέχρι τώρα πορεία του απαριθμεί στο πλούσιο ρεπερτόριό του, ας μου επιτραπεί ο μουσικός όρος, πλήθος δράσεων, εκδηλώσεων και ενεργειών που θα καταντούσα βαρετός

να τις αναφέρω. Προς τούτο αποφασίσαμε να τις περιλάβουμε στο έντυπο που σας διανεμήθη και το οποίο αποτελεί την εξεικόνιση, το ποιόν και την ταυτότητά του Σωματείου μας.

Θα αναφέρω όμως ακροθιγώς ότι από το 2013 έως σήμερα υλοποιήθηκαν:

Διαδημοτικά φεστιβάλ ρυθμικής και γενικής γυμναστικής Summer Camp, εκδρομές περιηγητικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, Live music party, εσπερίδα πειραμάτων φυσικής και αστροπαρατήρησης, εκθέσεις φωτογραφίας, εικαστικών έργων, σπάνιου φωτογραφικού, βιβλιακού και χειρόγραφου υλικού, παρουσιάσεις βιβλίων, Μουσικο-θεατρικό δρώμενο στο Multi event city loft, πλήθος φωτογραφικών περιηγήσεων, και πραγματοποίηση, φωτογραφικών διαγωνισμών, έκδοση 36 τίτλων, την ίδρυση και συντήρηση της εκπαιδευτικής σελίδας Οργυτόμος, την διεξαγωγή πανελλήνιου διαγωνισμού Δημωφέλεια και τέλος την έκδοση του πλήρως διαδραστικού ηλεκτρονικού περιοδικού Stigma, που με το τεύχος αυτό μετράει τα 8.

Μέσα από τις δράσεις αυτές, αλλά και εκείνες που βρίσκονται σε εξέλιξη ή που έχουν προγραμματιστεί, το Σωματείο μας

ως όχημα ελεύθερης, αλογόκριτης έκφρασης και ανεξάρτητο βήμα κοινοποίησης ιδεών και απόψεων προσφέρει το γόνιμο έδαφος, ώστε το έργο νέων δημιουργών, καλλιτεχνών και επιστημόνων να αναδειχθεί μέσω των δράσεων που υλοποιεί, του site που συντηρεί και του περιοδικού που εκδίδει.

Οφείλω στο σημείο αυτό να τονίσω ότι το ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ. πάντα ανοικτό σε συνέργειες, συνδιοργανώσεις και συμπλεύσεις σε δράσεις που διακατέχονται από σύγχρονη σκέψη, μοντέρνα λογική χωρίς τροχοπέδες πολιτικές ή μικροκομματικές ιδεοληψίες με σεβασμό στην παράδοση μα και στην τεχνολογία διευρύνει τους ορίζοντες του και εμψυχώνεται με νέο αίμα. Απόρροια αυτής της πρακτικής του ήταν σε μικρό χρονικό διάστημα πρώτον οι εκδόσεις του Πέντανδρον να βραβεύονται από την Ένωση Ελλήνων λογοτεχνών με το σκεπτικό ότι βρίσκεται δίπλα στους δημιουργούς καθώς εκδίδει δωρεάν τα έργα τους τα οποία αναρτά στο διαδίκτυο για να διαβαστούν ελεύθερως, δεύτερον να βραβευτεί με πρώτο βραβείοποίησης και εικονογράφησης για το 2017 το μέλος μας Κ. Φαγαδάκη το βιβλίο της οποίας εξεδώσαμε, τρίτον

να λάβουμε εύφημο μνεία από τον όμιλο Φθιωτών λογοτεχνών και συγγραφέων, και τέταρτον να φωτογράφοι του ομίλου μας να διακριθούν διεθνώς αλλά και σε εθνικό επίπεδο και το Πρίσμα ο φωτογραφικός μας όμιλος να μετράει πλέον των 1480 μελών και αναγνωρισιμότητα.

Κλείνοντας θα ήθελα να εκφράσω δημόσια θερμές ευχαριστίες καταρχάς:

Προς όλα τα μέλη του απερχόμενου διοικητικού συμβουλίου, που ο καθείς και η καθεμιά στήριξαν στο μέτρο των δυνατοτήτων τους και με όσο ελεύθερο χρόνο διέθεταν τις δράσεις μας, προς τους συγγραφείς, τους αρθρογράφους του περιοδικού μας που το ειδικό τους βάρος προσθέτουν κύρος και αναγνωσιμότητα στο περιοδικό μας, προς όσους απουσιάζουν από τη σημερινή μας συνάντηση, φίλους και μέλη μας, που δραστηριοποιούμενοι είτε από κοντά είτε εξαποστάσεως συνθέτουν το ήθος και συγκροτούν το ύφος και την προσωπικότητα του σωματείου μας, προς τη δημοτική αρχή που όποτε ζητήθηκε έστερξε αρωγός στο έργο μας, και τέλος στον κ. Ράπτη Βασίλη φίλο και μέλος μας που με προθυμία μας παραχώρησε την αίθουσα αυτή.

Σας ευχαριστώ όλους. ■

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Τα πεπραγμένα του Σωματείου μας κατά την τριετία 2015-2018, αλλά και από την πρώτη μέρα της ίδρυσής του έχουν συγκεντρωθεί σε ένα τεύχος το οποίο μπορείτε να το κατεβάσετε από την ιστοσελίδα μας www.athlepolis.gr, όπως επίσης και τον Κατάλογο των βιβλίων μας που συντάξαμε και εκδώσαμε .

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΠΡΙΣΜΑ

**"ΧΡΟΝΟΣ: ΡΟΗ - ΣΤΙΓΜΗ - ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ"
ΣΤΟ BOOZE COOPERATIVA (28/4/2018 - 13/5/2018)**

«Η δύναμη του φωτογραφικού ενστίκτου που με μόνο εργαλείο τον φωτογραφικό φακό απαθανατίζει ένα χωροχρονικό γεγονός».

Η έκθεση φωτογραφίας που διοργανώνει το Αθλητικό Επιστημονικό Πολιτιστικό σωματείο ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ. μέσω του φωτογραφικού του ομίλου ΠΡΙΣΜΑ πραγματεύεται ακριβώς αυτήν την διαπίστωση.

Ο Χρόνος ως κινητή εικόνα της Αιωνιότητας ή ως αριθμός της κινήσεως κατά το πριν και μετά ενυπάρχει αμετάβλητος στον συνεχώς μεταβαλλόμενο τρισδιάστατο χώρο. Ως έννοια είναι σύμφυτος με τον άνθρωπο χωρίς παράδοξα και αυταπάτες αλλά γεμάτος από σχετικότητες και ιδανικές οπτικές απεικονίσεις.

Καλούμε τα μέλη και τους φίλους φω-

τογράφους του ομίλου μας να συμμετάσχουν στην απεικόνισή του, με φωτογραφικά έργα τους (δίπτυχα, τρίπτυχα, τετράπτυχα), που θα πρέπει να αποδώσουν είτε τη ροή (κίνηση), είτε τη στιγμή (πάγωμα) ή το αποτύπωμα του Χρόνου. Η ροή θα μπορούσε να αποτυπωθεί με μια σειρά από φωτογραφίες μακράς έκθεσης (long exposure). Το πάγωμα αφήνει τη φαντασία να καλπάσει με λήψεις υψηλής ταχύτητας, ενώ το αποτύπωμα προκαλεί τη δημιουργικότητα του φωτογράφου να αποδώσει μέσα από σειρά φωτογραφιών τη διαδρομή-διαδοχή του χρόνου. Από το παιδί στον παπού, από τα υλικά στην κατασκευή, από τον ανθό στον καρπό, από τη γέννηση στον θάνατο κ.ο.κ..

Οι φωτογραφίες θα εκτεθούν στον υπέροχο χώρο του Booze Cooperativa,

Κολοκοτρώνη 57, από 28 Απριλίου έως και 13 Μαΐου 2018.

Όροι Συμμετοχής στην Έκθεση

1) Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι μόνοι κάτοικοι Ελλάδας που έχουν ηλικία άνω των 18 χρονών.

2) Οι φωτογραφίες που θα εκτεθούν θα επιλεγούν από την οργανωτική επιτροπή.

3) Κάθε φωτογράφος μπορεί να λάβει μέρος στην έκθεση με έως έξι (6) φωτογραφίες.

4) Ο κάθε φωτογράφος θα πρέπει να αποστείλει τουλάχιστον 50% περισσότερες φωτογραφίες από αυτές που επιθυμεί να συμμετάσχει προκειμένου να επιλεγούν οι καταλληλότερες.

5) Οι φωτογραφίες πρέπει να έχουν δημιουργηθεί αποκλειστικά από τον συμ-

μετέχοντα.

6) Οι φωτογραφίες μπορεί να είναι έγχρωμες ή ασπρόμαυρες.

7) Φωτογραφίες με ακατάλληλο ή προσβλητικό προς τον άνθρωπο ή τον πολιτισμό περιεχόμενο, θα απορριφθούν.

8) Φωτογραφίες δεν επιστρέφονται και δεν θα χρησιμοποιηθούν δίχως την άδεια των δημιουργών τους, σε καμία άλλη περίπτωση από εμάς και σε καμία δημόσια προβολή πέραν των σκοπών προώθησης της έκθεσης.

9) Η έκθεση δύναται να επαναληφθεί σε άλλο χώρο χωρίς καμία επιβάρυνση των δημιουργών-φωτογράφων

10) Οι δημιουργοί-φωτογράφοι από τη στιγμή που θα αποστείλουν τις φωτογραφίες τους, δηλώνουν και αποδέχονται τους προαναφερόμενους Όρους συμμετοχής και δίνουν τη ρητή άδεια και συναίνεσή τους προς τον Φωτογραφικό Όμιλο ΠΡΙΣΜΑ του ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ για την δημοσίευση της φωτογραφίας τους, καθώς και των στοιχείων της κάθε φωτογραφίας όπου θεωρεί ότι πρέπει να προβληθεί και να δημοσιευθεί για την ορθή παρουσίαση και προβολή της έκθεσης.

Τεχνικές προδιαγραφές

Οι φωτογραφίες θα πρέπει να αποσταλούν με email (info@athlepolis.gr)

σε ψηφιακή μορφή jpg του οποίου το μέγεθος δεν πρέπει να ξεπερνά τα 2Mb και η μεγάλη πλευρά να μην ξεπερνά τα 1200 pixels. Οι φωτογραφίες που θα επιλεγούν, θα πρέπει να μας αποσταλούν σε full ανάλυση στα 300 dpi προκειμένου να εκτυπωθούν. Η ονομασία του αρχείου θα πρέπει να αποτελείται από το ονοματεπώνυμο του φωτογράφου, με λατινικούς χαρακτήρες και αύξοντα αριθμό (π.χ. KOSTAS-PAPADOPOULOS-01.jpg κ.ο.κ.). Η αναλογία διαστάσεων των φωτογραφιών πρέπει να είναι 3x2.

Προθεσμία υποβολής συμμετοχών

Οι φωτογραφίες πρέπει να αποσταλούν μέχρι και τις 03/04/2018 στο email info@athlepolis.gr με θέμα: “Για την έκθεση «ΧΡΟΝΟΣ»». Στο email θα πρέπει να αναφέρονται τα πλήρη στο στοιχεία Όνομα και Επίθετο στα Ελληνικά, ένα ή περισσότερα links από το Προφίλ σας στο Facebook, Flickr, 500px, Viewbug κ.λπ. και τηλ. επικοινωνίας. Οι συμμετέχοντες θα λάβουν ο καθένας ξεχωριστά ενημερωτικό mail με τις φωτογραφίες που έχουν επιλεγεί.

Κόστος συμμετοχής

Το κόστος συμμετοχής στην έκθεση ανέρχεται στα:

α) 15 ανά συμμετέχοντα για μέχρι 4 συμμετοχές,

β) 20 ευρώ ανά συμμετέχοντα για 6 συμμετοχές,

γ) συν το κόστος εκτύπωσης των φωτογραφιών (13 ευρώ ανά φωτογραφία). Το κόστος συμμετοχής θα καλύψει τα έξοδα φιλοξενίας και προβολής της έκθεσης (banners, προσκλησεις, κ.λπ.). Οι φωτογραφίες θα παραμένουν την κατοχή του Φωτογραφικού Ομίλου Πρίσμα. Σε περίπτωση που ακυρωθεί η έκθεση, το κόστος συμμετοχής επιστρέφεται στο ακέραιο στους συμμετέχοντες.

Συμπληρωματικές λεπτομέρειες

Ο Φωτογραφικός Όμιλος ΠΡΙΣΜΑ του ΑΘΛ.Ε.ΠΟΛΙ.Σ διατηρεί το δικαίωμα να ακυρώσει την έκθεση, καθώς και να μεταβάλει τον χώρο ή/και την ημερομηνία της έκθεσης αν αυτό κριθεί απαραίτητο. Για το στήσιμο της έκθεσης υπεύθυνη είναι η οργανωτική επιτροπή της έκθεσης.

Σύνθεση οργανωτικής επιτροπής

Νικόλαος Σίμος
Μεταξάς Μιχαήλ
Μανιός Κωνσταντίνος
Βασιλείου Γεώργιος
Έβελιν Ζιγκλέρ ■

ΠΑΡΟΔΙΟΣ ΣΤΟΑ

Στην Παρόδιο Στοά του πανεπιστημιακού κτηρίου επί των οδών Αιόλου-Κολοκοτρώνη-Βασιλικής, αμέσως μετά τη λήξη της έκθεσης των έργων της Λίας Σταμοπούλου, πριν τα Χριστούγεννα, τοποθετήθηκαν 10 μεγάλα banners. Αυτά αντιστοιχούσαν στα εξώφυλλα του 10τομου συλλογικού έργου "Πολιτική Επιστήμη. Διακλαδική και Συγχρονική Διερεύνηση της Πολιτικής Πράξης". Είναι σχεδιασμένο από τον Καθηγητή Γιάννη Μεταξά, Μέλος της Academie Europeenne Interdisciplinaire des Sciences – και το οποίο στεγάζεται στις σειρές του Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου – και κυκλοφόρησε από τις

Εκδόσεις Ι. ΣΙΔΕΡΗΣ.

Πρόκειται για ένα μοναδικό έργο αναφοράς, το οποίο εκδόθηκε σχετικά πρόσφατα και περιλαμβάνει ό,τι πιο σύγχρονο έχει αποτυπωθεί σχετικά με τις τρέχουσες ερευνητικές αναζητήσεις στο πεδίο της Πολιτικής Επιστήμης. Καλύπτει όλους τους κλάδους του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου, ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν ένας εισαγωγικός τόμος με τίτλο: "Προϋποθετικοί Όροι" και ένας τελευταίος με τίτλο "Organum" που χρησιμεύει ως εννοιολογικό και ορολογικό index μιας τόσο μεγάλης εκδοτικής προσπάθειας.

Λόγω της, ανά τόμο, καταγραφής των ονομάτων των ερευνητών στο

εξώφυλλο, προκρίθηκε η ιδέα της μεγένθυσης των εξωφύλλων, οπότε συνέβη μια ουσιαστική προβολή ενός μεγάλου αριθμού ερευνητών, που φθάνει τους 187.

Τα περιεχόμενα του έργου κατά τόμο και κατά κλάδο έχουν ως εξής:

I) ΠΡΟΫΠΟΘΕΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ – Επιστημονικές Προδιαγραφές και Ερευνητικές Εγγυήσεις.

II) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ – Προκαθορισμοί και Επικαθορισμοί της Πολιτικής Συμπεριφοράς.

III) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – Κριτικός και Κατεξουσιαστικός Λόγος.

© Φωτογραφιών: Κωνσταντίνος Μπάσιος

Στωικώς δρώντες!

Κωνσταντίνος
Μπάσιος

IV) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
– Κοινωνική Εκπροσώπηση και Πολιτική Συμμετοχή.

V) ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ – Δομές και Λειτουργίες.

VI) ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ – Συγκλίσεις και Αποκλίσεις.

VII) ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ – Συσχετισμοί και Διεξαρτήσεις.

VIII) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ – Αξιακές Επιλογές και Προσδοκίες.

IX) ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – Οριοθετήσεις και Απεγκλωβισμοί.

X) ORGANUM – Α. Διακλαδικό Ορολογικό Ευρετήριο, Β. Αναλυτική θεματική παράθεση των τόμων I – IX. ■

Θέματα επί...σκηνής!

Αλέξης Δεληβοριάς

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

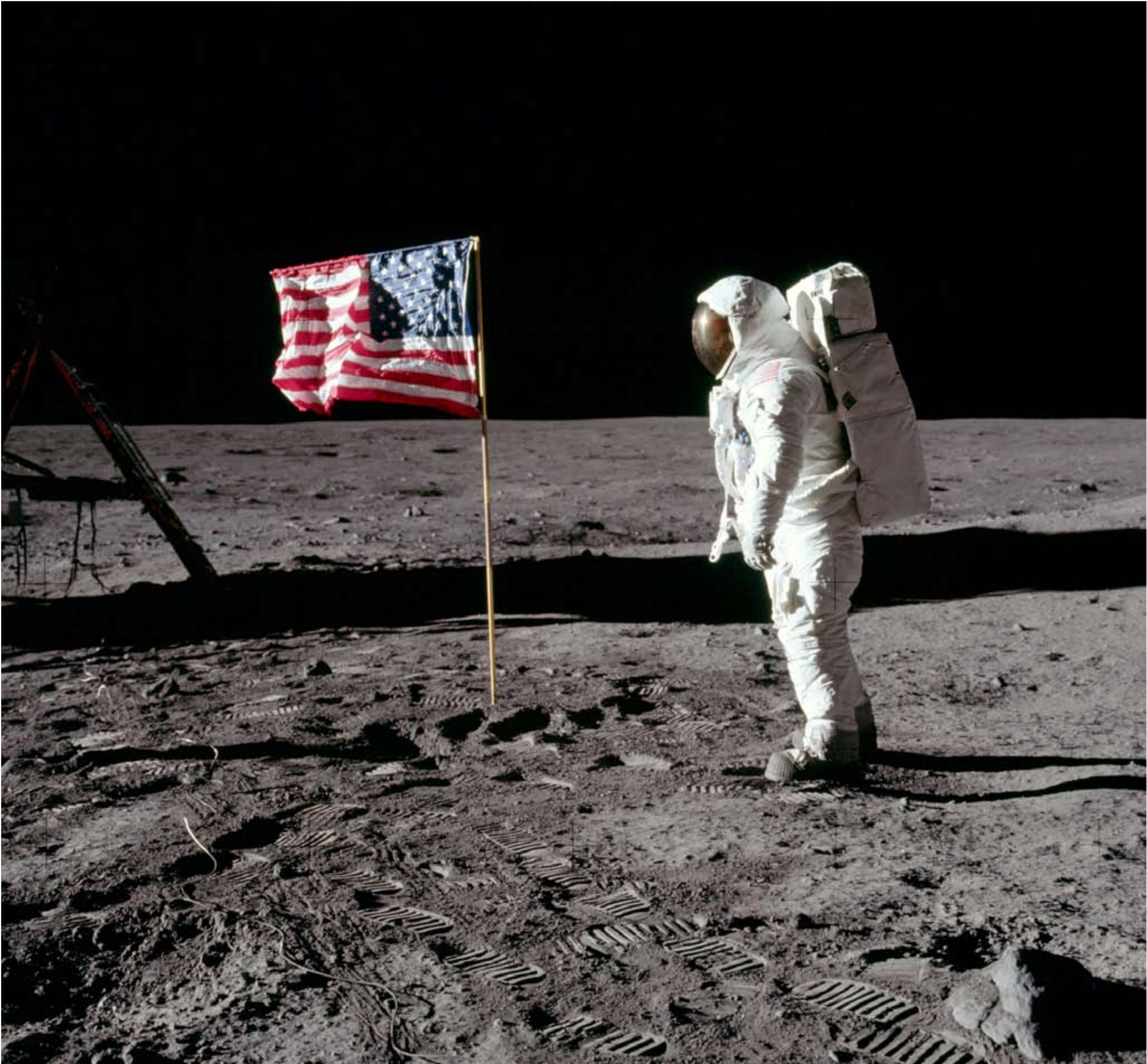
Στις 16 Ιουλίου συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από την εκτόξευση του θρυλικού Apollo 11. Τα λόγια που διατύπωσε ο αμερικανός αστροναύτης Neil Armstrong πατώντας για πρώτη φορά το πόδι του στο σεληνιακό έδαφος θα μείνουν για πάντα χαραγμένα στην Ιστορία: ένα μικρό βήμα για τον άνθρωπο, ένα γιγάντιο άλμα για την ανθρωπότητα. Την εντυπωσιακή επιτυχία της αποστολής του Apollo 11 ακολούθησαν 5 ακόμη επιτυχίες προσεδάφισεις στην επιφάνεια της Σελήνης. Με την ολοκλήρωση και της τελευταίας, εκείνης του Apollo 17, συνολικά 12 αστροναύτες περπάτησαν στην επιφάνεια του φυσικού μας δορυφόρου, πραγματοποίησαν πειράματα και συνέλεξαν σεληνιακά πετρώματα για μελλοντική ανάλυση. Και όμως, εάν πιστέψουμε ορισμένους αυτοαποκαλούμενους «ερευνητές», τίποτε απ' όλα αυτά δεν συνέβη, αφού σύμφωνα με τα λεγόμενά τους η NASA δεν διέθετε την απαραίτητη τεχνολογία για να πραγματοποιήσει επανδρωμένες αποστολές στη Σελήνη!

Πρόκειται για μια από τις περισσότερες δημοφιλείς θεωρίες συνωμοσίας όλων των εποχών. Σύμφωνα με αυτή, οι χιλιάδες φωτογραφίες από τη Σελήνη στην πραγματικότητα ελήφθησαν σε

μια μυστική τοποθεσία στη Γη σε ένα αριστοτεχνικά στημένο κινηματογραφικό στούντιο στην περίφημη Περιοχή 51, στην έρημο της Νεβάδα. Τα εκατοντάδες κιλά σεληνιακών πετρωμάτων που υποτίθεται ότι μετέφεραν στη Γη οι 12 αστροναύτες των επανδρωμένων αποστολών του Προγράμματος Apollo στην πραγματικότητα είναι γήινα πετρώματα ή «κατασκευάστηκαν» στο εργαστήριο. Οι 12 αστροναύτες ψεύδονται όταν ισχυρίζονται ότι περπάτησαν στη Σελήνη. Δεκάδες πολιτικοί, εκατοντάδες επιστήμονες, χιλιάδες τεχνικοί, μηχανικοί και υπάλληλοι της NASA συμμετείχαν στη μεγαλύτερη συγκάλυψη στην ιστορία της ανθρωπότητας εξυφαίνοντας μια ασύλληπτων διαστάσεων παγκόσμια συνωμοσία, βασικός στόχος της οποίας ήταν να πείσει τους Αμερικανούς πολίτες και τον υπόλοιπο κόσμο ότι οι Σοβιετικοί διέθεταν υποδεέστερη διαστημική τεχνολογία και ότι οι Αμερικανοί ήταν εκείνοι που πήγαν πρώτοι στη Σελήνη. Το πλήρωμα της μοιραίας αποστολής του Apollo 1, οι Roger Chaffee, Ed White και Gus Grissom, στην πραγματικότητα δολοφονήθηκαν από τη NASA, επειδή ήταν έτοιμοι να αποκαλύψουν την «αλήθεια», ότι δηλαδή οι αμερικανοί αστροναύτες

δεν πήγαν στη Σελήνη ποτέ και ότι όλο το Πρόγραμμα Apollo ήταν μια αριστοτεχνικά στημένη απάτη, μια συνωμοσία εξυφασμένη στα υψηλότερα κλιμάκια της Αμερικανικής κυβέρνησης.

Οι ισχυρισμοί των συνωμοσιολόγων που υποστηρίζουν τη «μεγάλη φάρσα της Σελήνης» μπορούν εύκολα να αντιμετωπιστούν αρκεί να επικαλεστεί κανείς την κοινή λογική και να αναλύσει λίγο πιο προσεκτικά την ισχύ των επιχειρημάτων τους. Και πρώτα απ' όλα να αναγνωρίσει ότι αυτοί οι ίδιοι οι αυτοαποκαλούμενοι «ερευνητές» έχουν ήδη προαποφασίσει για το τι πραγματικά συνέβη και ερμηνεύουν στοιχεία, δεδομένα και φωτογραφίες με τον τρόπο που τους «βολεύει» προσπαθώντας να τα προσαρμόσουν στην ήδη διαμορφωθείσα θέση τους. Κανενός είδους επιχειρήμα δεν πρόκειται να αλλάξει την ήδη ειλημμένη απόφασή τους. Αυτό όμως αναιρεί την ίδια την επιστημονικότητα που επικαλούνται ότι διαθέτουν, αφού ένας πραγματικός επιστήμονας δεν προσπαθεί «πάση θυσία» να προσαρμόσει τα όποια επιστημονικά δεδομένα με τρόπο που να βολεύει τη γνώμη που έχει διαμορφώσει για κάποιο θέμα, αλλά αντίθετα θα πρέπει να διαθέτει και την απαραίτητη ευρύτητα

πνεύματος ώστε να έχει το θάρρος να παραδεχτεί ότι κάπου σφάλει. Ακόμη και σήμερα, εκατομμύρια άνθρωποι σε Αμερική και Ευρώπη εξακολουθούν να πιστεύουν τους ισχυρισμούς ορισμένων «ερευνητών», οι οποίοι υποστηρίζουν ότι έχουν ανακαλύψει όλες εκείνες τις απαραίτητες αποδείξεις που αποκαλύπτουν τη σκοτεινή πλεκτάνη.

Προεξάρχουσα θέση στους ανά τον κόσμο συνωμοσιολόγους είχε μέχρι το θάνατό του κάποιος Bill Kaysing, ο οποίος από τη στιγμή που εμφανίστηκε στην εκπομπή «Θεωρία συνωμοσίας: Πήγαμε στη Σελήνη;» που μεταδόθηκε από το αμερικανικό τηλεοπτικό κανάλι Fox στις 15 Φεβρουαρίου 2001 αναδείχθηκε σε ηγετική μορφή του ρεύματος αμφισβήτησης του κορυφαίου εκείνου επιτεύγματος της NASA. Τα επιχειρήματα που επικαλούνται οι διάφοροι Kaysings αυτού του κόσμου δεν αντέχουν σε μια στοιχειωδώς σοβαρή εξέταση. Γιατί, κατ' αρχήν, θα πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι επιστημονικά προηγμένες χώρες της εποχής είχαν την τεχνολογική δυνατότητα να διαπιστώσουν εάν πραγματοποιήθηκαν ή όχι οι επανδρωμένες αποστολές της NASA στη Σελήνη με την ανίχνευση και μόνο των εκπομπών ήχου και εικόνας μεταξύ των διαστημοσυσκευών και του

Κέντρου Ελέγχου. Στα μέσα του Ψυχρού Πολέμου ειδικότερα, η Σοβιετική Ένωση είχε κάθε συμφέρον να καταγγείλει την υποτιθέμενη απάτη εάν όντως είχε στοιχεία για κάτι τέτοιο.

Το κύριο χαρακτηριστικό μιας επιτυχημένης συνωμοσίας αυτού του τύπου είναι να την γνωρίζουν όσο το δυνατό λιγότεροι άνθρωποι, αλλιώς η διαρροή και αποκάλυψή της είναι δεδομένη. Τι συμβαίνει όμως σε αυτήν την περίπτωση; Υπάρχουν οι 12 αστροναύτες που πάτησαν το πόδι τους στη Σελήνη, χιλιάδες επιστήμονες, τεχνικοί, μηχανικοί και υπάλληλοι της NASA που σχεδίασαν και κατασκεύασαν τις διαστημοσυσκευές Apollo και τους πυράυλους Saturn του Προγράμματος Apollo και που παρακολούθησαν και κατέγραψαν βήμα-βήμα την αποστολή των διαστημοσυσκευών προς και από τη Σελήνη. Έχουμε επίσης τους επιστήμονες, μηχανικούς και τεχνικούς των Σοβιετικών που για τους δικούς τους λόγους έκαναν ακριβώς το ίδιο. Και εάν αυτό δεν σας είναι αρκετό, έχουμε τις χιλιάδες των επιστημόνων από εκατοντάδες ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια παγκοσμίως, τα οποία δεν ελέγχονται από την Αμερικανική Κυβέρνηση, οι οποίοι μελέτησαν τα δείγματα των σεληνιακών πετρωμάτων και δημοσίευσαν τα αποτελέσματα των μελετών τους σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, χωρίς ούτε ένας από αυτούς να αμφισβητήσει την προέλευσή τους. Και πώς θα μπορούσε άλλωστε; Τα σεληνιακά δείγματα που μας επέστρεψαν οι αμερικανοί αστροναύτες διαφέρουν κατά πολύ από τα πετρώματα που απαντούν στη Γη, τα οποία συγκριτικά εμπεριέχουν περισσότερο νερό στην κρυσταλλική τους δομή και δεν μπορούν να «κατασκευαστούν» στο εργαστήριο. Επί πλέον, η χημική

ανάλυση των κομματιών πυροκλαστικού γυαλιού που εντόπισαν οι αστροναύτες του Προγράμματος Apollo στη Σελήνη προσδιόρισε την ηλικία τους στα τουλάχιστον 3 δισεκατομμύρια έτη. Στη Γη, αντίθετα, τέτοιο ηφαιστειακό γυαλί, έπειτα από λίγα μόλις εκατομμύρια χρόνια θα παρουσίαζε εμφανή ίχνη διάβρωσης εξαιτίας του νερού που υπάρχει στη Γη. Τέτοια ίχνη διάβρωσης δεν εντοπίστηκαν από τους εκατοντάδες ανεξάρτητους επιστήμονες που τα μελέτησαν.

Εντοπίστηκε αντιθέτως κάτι άλλο, που θα ήταν αδύνατο να συμβεί με τις συνθήκες που επικρατούν στον πλανήτη μας. Η επιφάνεια των σεληνιακών δειγμάτων καλύπτεται από αναρίθμητους μικροσκοπικούς «κρατήρες» που σχηματίστηκαν κατά το βομβαρδισμό τους από μικρομετεωρίτες. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να συμβεί μόνο σε περιβάλλον με ελάχιστη ή καθόλου ατμόσφαιρα. Αν και αυτές οι μικροσκοπικές διαστημικές βολίδες κινούνται στο διάστημα με ταχύτητες που υπερβαίνουν τα 50.000 χιλιόμετρα την ώρα, καθώς εισέρχονται στη γήινη ατμόσφαιρα αναφλέγονται εξαιτίας της τριβής, γι' αυτό και τα μικροσκοπικά αυτά βαθουλώματα απουσιάζουν παντελώς από τα γήινα πετρώματα. Επειδή η Σελήνη αντίθετα δεν έχει πυκνή ατμόσφαιρα για να την προστατέψει, τα μικροσκοπικά αυτά σωματίδια χτυπούν τους επιφανειακούς της βράχους σκάβοντας αυτούς τους χαρακτηριστικούς κρατήρες-μινιατούρες, οι οποίοι είναι ορατοί στο μικροσκόπιο. Ορισμένοι θα αντιτάξουν ότι τα σεληνιακά δείγματα ήταν εντέλει σεληνιακοί μετεωρίτες που τους βρήκε η NASA στην Ανταρκτική. Ούτε όμως η εξήγηση αυτή στέκει γιατί πολύ απλά οι μικροσκοπικοί αυτοί κρατήρες θα είχαν εξαφανιστεί με την ανάφλεξη

των σεληνιακών μετεωριτών κατά την είσοδό τους στη γήινη ατμόσφαιρα.

Ένα άλλο γεγονός που αποδεικνύει ότι οι επανδρωμένες αποστολές στη Σελήνη ήταν πραγματικότητα είναι και το εξής: ο Neil Armstrong στον ιστορικό του περίπατο στην επιφάνεια της Σελήνης εγκατέστησε έναν ειδικό ανακλαστήρα laser, προκειμένου να υπολογιστεί ο χρόνος που χρειάζεται μια δέσμη laser για να φτάσει από τη Γη στη Σελήνη και ως εκ τούτου να υπολογιστεί η απόσταση που χωρίζει το φυσικό μας δορυφόρο από τον πλανήτη μας. Το συγκεκριμένο πείραμα λειτουργεί ακόμα και σήμερα (Lunar Laser Ranging Experiment) και έχει μάλιστα επιβεβαιώσει ότι η Σελήνη απομακρύνεται από τον πλανήτη μας κατά 4 περίπου εκατοστά τον χρόνο.

Οι θιασώτες των θεωριών συνωμοσίας επικαλούνται ως αδιάσειστο στοιχείο της συνωμοσίας και το γεγονός ότι στις φωτογραφίες που ελήφθησαν στη Σελήνη απουσιάζουν παντελώς τα άστρα από τον σκοτεινό σεληνιακό ουρανό. Αυτό είναι μάλιστα ένα από τα βασικά τους επιχειρήματα και ίσως το πιο εύκολο να καταρριφθεί. Αν παραδεχτούμε προς στιγμή ότι το επιχείρημα αυτό στέκει θα πρέπει να αποδεχτούμε επίσης ότι ένας ερευνητικός οργανισμός του μεγέθους της NASA «ξέχασε» να συμπεριλάβει άστρα στις «στημένες» φωτογραφίες της σελήνης,

πράγμα προφανώς απίθανο εάν αναλογιστεί κανείς τις πολιτικές και στρατιωτικές πιέσεις των πανίσχυρων εμπνευστών της συνωμοσίας που θα απαιτούσαν η απάτη να είναι τέλεια και οι όποιες πλαστές φωτογραφίες να φαίνονται επιστημονικά έγκυρες. Θα πρέπει να πιστέψουμε δηλαδή ότι η NASA δεν ήταν μόνο ανίκανη να στείλει αστροναύτες στη Σελήνη, αλλά ήταν και εντελώς ανίκανη να «στήσει» μια πιστευτή και «επιστημονικά έγκυρη» κινηματογραφική παραγωγή-απάτη. Φυσικά η πραγματικότητα είναι πολύ πιο απλή: τα άστρα υπάρχουν, απλά είναι πολύ αμυδρά για να αποτυπωθούν σε φιλμ. Οι περισσότεροι φωτογράφοι ήδη γνωρίζουν την αιτία. Είναι αδύνατο να αποτυπωθεί συγχρόνως στην ίδια φωτογραφική πλάκα κάτι πολύ φωτεινό και κάτι πολύ αμυδρό. Το σεληνιακό έδαφος και οι κατάσπρες στολές των αστροναυτών φωτίζονται έντονα από τον Ήλιο, γι' αυτό και η φωτογραφική κάμερα που θα τα αποτυπώσει θα πρέπει να ρυθμιστεί κατάλληλα: όπως ακριβώς η ίριδα του ματιού μας συστέλλεται σε ένα έντονα φωτεινό περιβάλλον, έτσι και το διάφραγμα της φωτογραφικής κάμερας θα πρέπει να ρυθμιστεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε η έκθεση του φιλμ στο φως να είναι σύντομη. Τα άστρα στο σεληνιακό ουρανό όμως είναι τόσο αμυδρά που δεν προλαβαίνουν να καταγραφούν στο φιλμ στο σύντομο

αυτό χρονικό διάστημα. Για να αποτυπωθούν, θα έπρεπε αντίθετα το διάφραγμα να μείνει ανοικτό για αρκετά μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Τότε όμως, η φωτεινότητα των λαμπερών αντικειμένων που προσπαθούμε να αποτυπώσουμε θα «κατέστρεφε» τη φωτογραφία μας. Είναι απλά αδύνατο να καταγραφούν στην ίδια φωτογραφία δύο αντικείμενα με πολύ μεγάλη διαφορά φωτεινότητας.

Δεν θα συνεχίσουμε εδώ την προσπάθεια κατάρριψης των αρκετών ακόμα «επιχειρημάτων» που επικαλούνται οι διάφοροι συνωμοσιολόγοι, καθώς μια απλή έρευνα στο διαδίκτυο εντοπίζει πολλούς δικτυακούς τόπους, οι οποίοι έχουν κάνει εξαιρετική δουλειά σε αυτόν τον τομέα. Θα επικαλεστούμε αντίθετα τη γνώμη που εξέφρασε ο James Van Allen, ο επιστήμονας που εντόπισε τις Ζώνες Van Allen, όπως ονομάστηκαν προς τιμή του, όταν έμαθε ότι σύμφωνα με τους συνωμοσιολόγους το ταξίδι στη Σελήνη ήταν ανέφικτο εξαιτίας της θανατηφόρας δόσης ακτινοβολίας που θα απορροφούσαν οι αστροναύτες: «η πρόσφατη εκπομπή που είδα στο FOX είναι ένα εφευρετικό και διασκεδαστικό συνονθύλευμα ανοησίας. Ο ισχυρισμός ότι η έκθεση στην ακτινοβολία στη διάρκεια των αποστολών Apollo θα ήταν θανατηφόρα για τους αστροναύτες είναι ένα μόνο παράδειγμα αυτής της ανοησίας». ■

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟ ΓΗΙΝΟ ΜΑΓΝΗΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ;

Οι περισσότεροι, όταν ακούμε για το μαγνητικό πεδίο της Γης, φέρνουμε στο μυαλό μας τη χρησιμότητά του στο να κάνει να λειτουργούν οι πυξίδες, για να βρίσκουν το δρόμο τους οι ναυτικοί στα ποντοπόρα ταξίδια τους.

Και πράγματι αυτή ήταν η μόνη ιδιότητα του γήινου μαγνητικού πεδίου (εικ. 1) που ξέραμε και αξιοποιούσαμε για εκατοντάδες χρόνια, πριν σιγά-σιγά ανακαλύψουμε τις άλλες πολύ ζωτικότερες υπηρεσίες που έχει προσφέρει στην ύπαρξη

της ζωής στη Γη.

Μάλιστα, κατά ειρωνικό τρόπο, αυτή η σημαντική ιδιότητά του όπως τη βλέπαμε παλαιότερα, είναι αυτή που μας είναι λιγότερο χρήσιμη σήμερα!

Το μαγνητικό πεδίο της Γης, όπως και των περισσότερων βραχδών πλανητών και μεγάλων δορυφόρων, προέρχεται από την ύπαρξη στερεού σιδερένιου πυρήνα, ο οποίος περιβάλεται από πετρώματα σε

ρευστή ή ημίρευστη κατάσταση (εικ. 2).

Εξαιτίας της μετακίνησης των ρευστών αυτών από θερμοκρασιακές διαφορές και καθώς η Γη περιστρέφεται, δημιουργείται ένα είδος «γήινου δυναμό» που έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ηλεκτρικών ρευμάτων μέσα στη Γη.

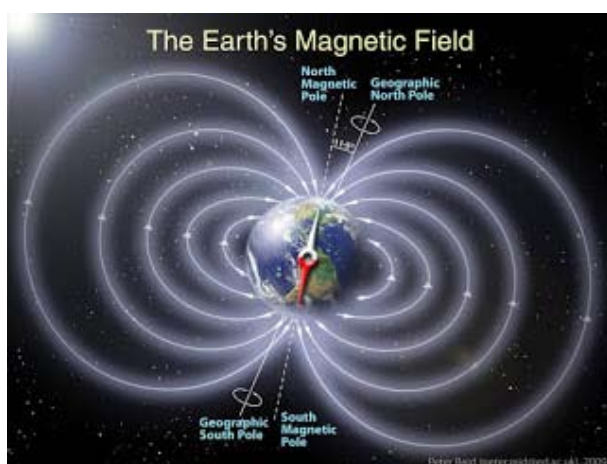
Τα ρεύματα αυτά με τη σειρά τους δημιουργούν το μαγνητικό πεδίο, που διαπερνάει εύκολα τα πετρώματα και εκτείνεται σε μεγάλη απόσταση γύρω από τη Γη, θυμίζοντας το πεδίο μιας γιγάντιας μαγνητικής ράβδου.

Εδώ να σημειωθεί ότι το εσωτερικό της Γης διατηρείται ρευστό όχι μόνο εξαιτίας παραμένουσας αρχικής θερμότητας από τη δημιουργία της, αλλά και από φυσικές μεταστοιχειώσεις (πυρηνικές διασπάσεις χαμηλής ένστασης) ραδιενεργών υλικών.

Από την άλλη μεριά, όσο μικρότερος είναι ο πλανήτης, τόσο πιο γρήγορα προχωράει η ψύξη του και η στερεοποίηση του ημίρευστου εσωτερικού του.

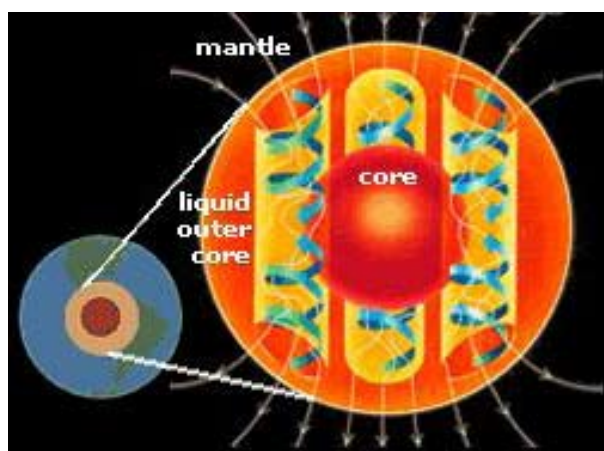
Αυτό οφείλεται στο ότι όσο μικρότερη είναι μια σφαίρα, τόσο ο λόγος της επιφάνειας προς τον όγκο της μεγαλώνει, καθώς η επιφάνεια μεταβάλεται με το τεράγωνο της ακτίνας, ενώ ο όγκος με τον κύβο της.

Έτσι λοιπόν, επειδή η ψύξη γίνεται από την επιφάνεια ενώ η θερμότητα προέρ-

Εικ. 1

Σχηματική απεικόνιση του γήινου μαγνητικού πεδίου. Παρατηρήστε τη μικρή απόκλιση του άξονα των μαγνητικών πόλων σε σχέση με τον άξονα περιστροφής της Γης, που προκαλεί όμως σημαντικά σφάλματα στις πυξίδες κοντά στους πόλους.

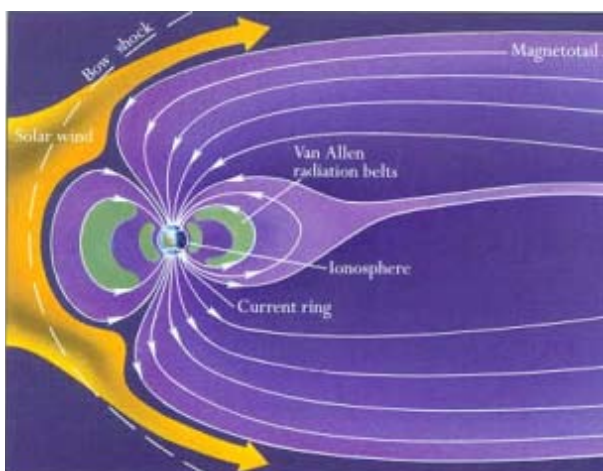

Εικ. 2

Πώς παράγεται το γήινο μαγνητικό πεδίο, χάρη στο συνδυασμό των ρευμάτων μεταφοράς (μπλε σπείρες) στο ρευστό εξωτερικό πυρήνα (κίτρινο), με την περιστροφή της Γης. Η σχετικά μεγάλη ταχύτητα περιστροφής της Γης είναι σίγουρα ένας από τους παράγοντες που το δημιουργούν, καθώς η Αφροδίτη με παρόμοια εσωτερική δομή αλλά πολύ πιο αργή περιστροφή, στερείται μαγνητικού πεδίου.

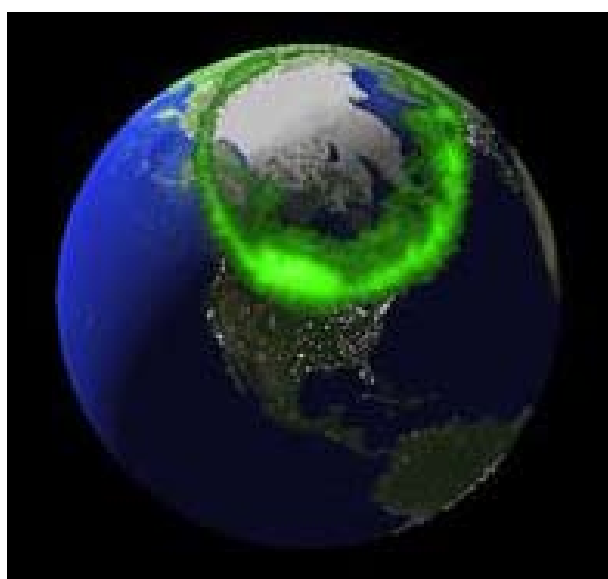

χεται από τον όγκο, οι μικροί πλανήτες ψύχονται γρηγορότερα από τους μεγαλύτερους.

Εικ. 3

Η εκτροπή των φορτισμένων σωματιδίων της ηλιακής ακτινοβολίας, εξαιτίας της «ασπίδας» που δημιουργεί το γήινο μαγνητικό πεδίο.

Εικ. 4

Μία θαυμαστική άποψη του Βορείου Σέλαος από το διάστημα.

Γι' αυτό, ο Άρης και η Σελήνη για παράδειγμα έχουν αναλογικά με τη Γη πολύ μικρότερου όγκου ρευστά εσωτερικά, με αποτέλεσμα να έχουν πολύ ασθενικό ή και καθόλου μαγνητικό πεδίο.

Με τη σειρά της, η ύπαρξη του μαγνητικού πεδίου είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη ζωής, και γι' αυτό ένα σημαντικό κριτήριο για το αν ένας πλανήτης είναι κατοικήσιμος, είναι η ύπαρξη μαγνητικού πεδίου γύρω του (εικ. 3).

Είναι πλέον αρκετά γνωστό, ότι το μαγνητικό πεδίο προστατεύει τη ζωή, εκτρέποντας τη θανατηφόρα ακτινοβολία του Ήλιου (τουλάχιστον για μορφές ζωής παρόμοιες με της Γης).

Λιγότερο γνωστός είναι ο ρόλος του μαγνητικού πεδίου στη συγκράτηση της

ατμόσφαιρας ενός πλανήτη, που με τη σειρά της (η έλλειψη ατμόσφαιρας) οδηγεί στην εξάτμιση και εξαφάνιση του νερού του πλανήτη στο Διάστημα.

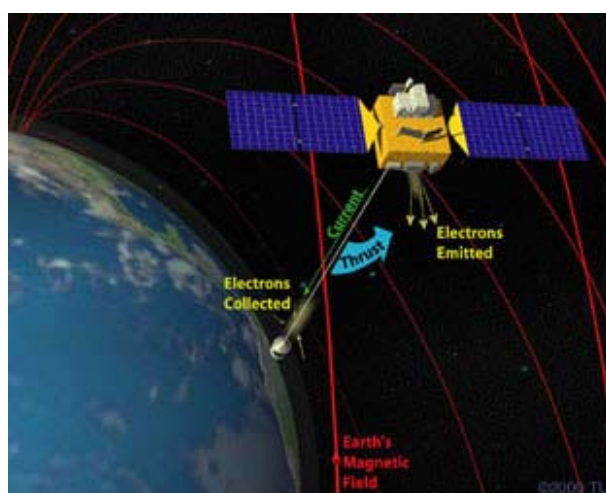
Αυτός είναι πιθανότατα ο «φαύλος» κύκλος που υπέστη ο Άρης, που ενώ έχει σημαντικά ίχνη από επιφανειακό νερό παλαιότερων εποχών, δεν ανιχνεύεται σήμερα καθόλου νερό σε υγρή μορφή και αυτό που υπάρχει διατηρείται παγωμένο στους πόλους και μάλλον και στο υπέδαφός του.

Το μαγνητικό πεδίο της Γης, έχει και ένα καλλιτεχνικό “bonus” για τους κατοίκους της, καθώς είναι η αιτία για τα φαντασμαγορικά Σέλας (βόρειο και νότιο) (εικ. 4), ενώ έχει εξακριβωθεί ότι βοηθάει επίσης στον προσανατολισμό των περιστεριών και των αποδημητικών πουλιών.

Μια ακόμα αξιοποίηση του μαγνητικού πεδίου της Γης (και μελλοντικά ίσως και άλλων πλανητών, όπως του Δία) την εποχή του Διαστήματος που διανύουμε, είναι η παραγωγή ρεύματος ή η ανέξοδη μεταβολή της τροχιάς δορυφόρων με το σύστημα του Ηλεκτροδυναμικού ή Διαστημικού Λώρου (Space Tether) (εικ. 5).

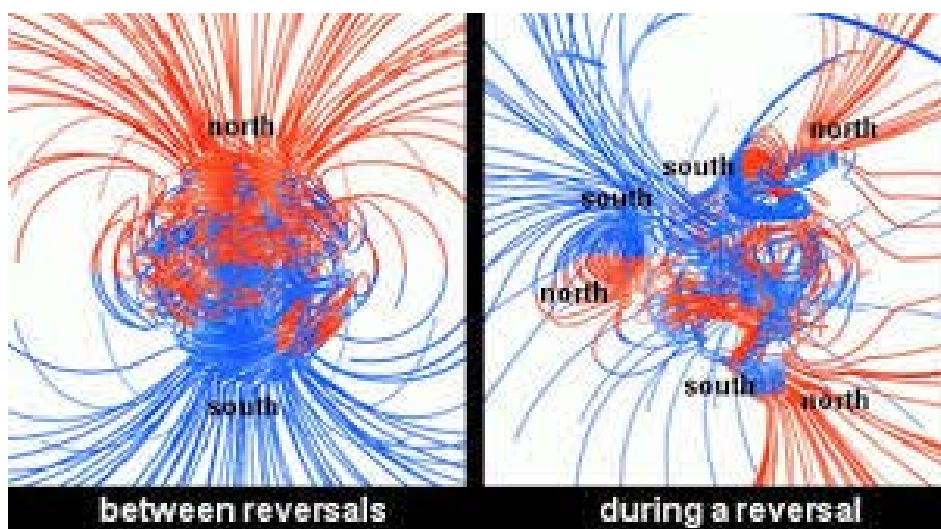
Το σύστημα αυτό, μπορούμε να το φανταστούμε σαν τη σφύρα που ελευθερώνεται από τον σφυροβόλο, έχοντας δύο άνισα βάρη στα άκρα ενός συρματοσχοίνου και η οποία εκτοξεύεται με τόση δύναμη, ώστε να μπει σε τροχιά!

Φυσικά στην περίπτωση του Διαστημικού Λώρου, στα δύο άκρα υπάρχουν διαστημικές συσκευές ή μία συσκευή και ένα αντίβαρο, και ο μεταξύ τους λώρος

Εικ. 5

Ο Διαστημικός Λώρος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε για παραγωγή ρεύματος είτε για πρόωση. Αρκετές πραγματικές δοκιμές έχουν γίνει (με Λώρους της τάξης των μερικών χιλιομέτρων), που έχουν επιβεβαιώσει την αρχή λειτουργίας τους.

Εικ. 6

Προσομοίωση σε υπολογιστή του γήινου μαγνητικού πεδίου στη σημερινή κατάσταση (αριστερά) και κατά τη διάρκεια της αναστροφής του (δεξιά). Οι πυκνές μαγνητικές γραμμές που φαίνονται στην επιφάνεια της Γης, βρίσκονται στην πραγματικότητα μέσα στην Γη.

Εικ. 7

Ηλιακή έκλαμψη. Συγκρίνετέ την με το μέγεθος της Γης, στο επάνω μέρος της εικόνας.

είναι ένα ελαφρύ ηλεκτρικό καλώδιο μήκους αρκετών δεκάδων χιλιομέτρων.

Το σύστημα αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί με αρκετούς τρόπους, από το να παράγει ηλεκτρική ενέργεια καθώς «σαρώνει» κάθετα το μαγνητικό πεδίο της Γης με την ίδια αρχή λειτουργίας μιας γεννήτριας, να αγκιστρώνει και να εκσφενδονίζει σε υψηλότερη τροχιά ελαφρούς δορυφόρους ή εφόσον ενσωματωθεί εξ αρχής σε νέους δορυφόρους να τους «φρενάρει» στο τέλος της ζωής τους για να τους βάλει γρήγορα στην ατμόσφαιρα της Γης, ώστε να καούν και να διαλυθούν, πριν αποτελέσουν κίνδυνο για τους εν ενεργεία δορυφόρους και τα διαστημόπλοια.

Τέλος, κάτι που απασχολεί κυρίως τα «συνωμοσιολογικά έντυπα», είναι το ενδεχόμενο αναστροφής των μαγνητικών πόλων της Γης και των πιθανόν μεγάλων ή μικρών προβλημάτων που θα δημιουρ-

γηθούν στη ζωή επάνω στη Γη.

Κατ' αρχήν η αναστροφή των πόλων είναι κάτι που έχει συμβεί πολλές φορές στο παρελθόν χωρίς να έχει συμπέσει με μαζικές εξαφανίσεις ειδών.

Εξάλλου, μια αναστροφή δεν περνάει από «σημείο μηδέν» που θα σήμαινε ότι η Γη θα έμενε απροστάτευστη στη Ηλιακή ακτινοβολία για διάστημα αρκετών ετών, αλλά μάλλον δημιουργούνται επιπλέον πόλοι, που μπορεί πράγματι να μπερδέψουν μια πυξίδα και τα πουλιά, αλλά δεν στερούν τη Γη από τη συνολική προστασία του πεδίου (εικ. 6).

Εξάλλου, σήμερα η πυξίδα είναι περισσότερο χρήσιμη στους προσκόπους παρά για πιο ζωτικές εφαρμογές, καθώς έχει αντικατασταθεί από τον Β'ΠΠ και μετά με τις πολύ ακριβέστερες γυροσκοπικές πυξίδες, και σχετικά πρόσφατα από τα συστήματα προσδιορισμού θέσης με GPS.

Όσο για τα πουλιά, μια και εδώ και πολλά χρόνια έχουν πάψει να χρησιμοποιούνται για ταχυδρομείο, θα προσαρμοστούν και θα επιβιώσουν, όπως πάντα.

Ο μόνος ρεαλιστικός κίνδυνος, που αφορά κυρίως τα ευαίσθητα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά κυκλώματα, είναι εάν στη φάση αναστροφής του μαγνητικού πεδίου και όταν η ένταση του βρίσκεται στο ελάχιστο, συμβεί μια ισχυρή ηλιακή έκλαμψη και μάλιστα σε σημείο που να «κοιτάζει» προς τη Γη (εικ. 7).

Τότε πράγματι μπορούν να προκληθούν βλάβες σε ηλεκτρικά κυκλώματα, αλλά επειδή τα σωματίδια της έκλαμψης φθάνουν στη Γη μετά από 3–4 ημέρες ενώ το φως μετά από μόνον 8 λεπτά, και καθώς η δραστηριότητα του Ήλιου παρακολουθείται συνεχώς από ειδικά ινστιτούτα, θα υπάρχει αρκετός χρόνος προειδοποίησης ώστε να ληφθούν οι βασικές προφυλάξεις. ■

Θέσκελος

ΔΕΛΤΑ

ΜΙΚΡΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Εισαγωγικά

Η μικρή αυτή εργασία αποσκοπεί να σας φέρει σε μία πρώτη επαφή με την Παλαιοντολογία παρέχοντας πληροφορίες που αφορούν: στον όρο της Παλαιοντολογίας, μιας μικρής ιστορικής αναδρομής, όσο και βοηθητικές πληροφορίες για την προέλευση και ηλικία του πλανήτη μας, καθώς και τον τρόπο που οι παλαιοντολόγοι καθορίζουν την πλανητική γεωλογική ιστορία, βασικά πληροφοριακά στοιχεία απαραίτητα για τον έμβιο κόσμο με ένα εποπτικό γενεαλογικό δέντρο του, τις διαδικασίες της απολίθωσης και τέλος την κατηγοριοποίηση των απολιθωμάτων που ολοκληρώνει την περιληπτική εικόνα αυτής της τόσο ενδιαφέρουσας επιστήμης.

Παλαιοντολογία

Για πρώτη φορά ο όρος Παλαιοντολογία, χρησιμοποιήθηκε από τον ιδρυτή της Συγκριτικής Ανατομίας των φυτών A. De BRONGNART και αμέσως σχεδόν υιοθετήθηκε.

Στα 1825 ο BLAINVILLE ήταν ο πρώτος που εισήγαγε αυτόν τον όρο στη διεθνή βιβλιογραφία και φυσικά στο ευρύτερο πλαίσιο των **γεωεπιστημών**. Από το 1930 και μέχρι σήμερα έχει καθιερωθεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Παλαιοντολογία είναι η ειδική επιστήμη που ασχολείται με τα **απολιθώμα-**

τα δηλαδή τα κατάλοιπα των οργανικών όντων του μακρινού παρελθόντος που έχουν φτάσει στις μέρες μας διατηρημένα σε πετρώματα σε λίθινη (απολιθωμένη) μορφή.

Έτσι λοιπόν η Παλαιοντολογία είναι ο επιστημονικός εκείνος κλάδος που μελετάει τα απολιθώματα ή για να εκφράσουμε απλούστερα τα «παλαιά όντα», καθώς και τα ίχνη της δραστηριότητάς τους (πατήματα, ίχνη ερπυσμού κ.λπ.).

Ως μια σχετικά νέα επιστήμη η Παλαιοντολογία υπήρξε βοηθητική η επιμέρους κλάδος της **Γεωλογίας** υπό τον όρο **Γεωγνωσία**.

Παρ' ότι συνδέεται με τη Γεωλογία αλλά και τη Βοτανική είναι φανερό απ' την μεθοδολογία αλλά και το ερευνητικό της πεδίο, ότι πιο άμεση σχέση έχει με την πρώτη.

Τα απολιθώματα και το ιστορικό παρελθόν

Σε νεολιθικούς οικισμούς βρέθηκαν στολίδια καμωμένα από διάφορα είδη απολιθωμάτων, π.χ. στο Βέλγιο βρέθηκε ένα κολιέ φτιαγμένο από πυρήνες του απολιθώματος *Turritella*. Όμως και αργότερα όταν ο άνθρωπος δημιούργησε πολιτισμό, έφτιαξε παλάτια και συνθετότερες κοινωνίες χρησιμοποίησε τα απολιθώματα για τη δημιουργία συλλογών. Λέγεται ότι ο Ρωμαίος Αυτοκράτορας Αύγουστος

είχε μία τεράστια συλλογή οστών που λανθασμένα πίστευε πως προέρχονταν από ανθρώπους-γίγαντες του παρελθόντος. Οι πρώτοι όμως που τα μελέτησαν τοποθετώντάς τα σε επιστημονική βάση, εκεί όπου πραγματικά ανήκαν, ήταν οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι.

Τόσο λοιπόν ο Αριστοτέλης και ο μαθητής του Θεόφραστος όσο και οι Ξενοφάνης, Αναξίμανδρος, Εμπεδοκλής, Εύδοξος, Ηρόδοτος κ.ά., μελέτησαν τα απολιθώματα διατυπώνοντας ο καθένας τις δικές του θεωρίες για την προέλευσή τους, και κατ' επέκταση αυτή του κόσμου μας οι οποίες για αιώνες πολλούς διατηρήθηκαν, χωρίς ουσιαστικές μετατροπές. Μόνο στα χρόνια της Αναγέννησης δόθηκαν νέες ωθήσεις και νέες προοπτικές στους προβληματισμούς του ανθρώπου. Έτσι απαντήθηκαν ερωτηματικά όπως ότι: κάποια είδη ζώων έχουν εξαφανιστεί και την ύπαρξή τους μαρτυρούν τα λείψανά τους στον πλανήτη μας ή αν αυτά τα απολιθώματα προέρχονται από κάποια άλλα είδη;

Από τους θεμελιωτές της σύγχρονης Γεωλογίας ο Leonardo Da Vinci και ως μηχανικός που ήταν, πραγματοποίησε πληθώρα νέων παρατηρήσεων αλλά και παλαιοντολογικών ερευνών, όταν κατασκεύαζε διάφορα έργα.

Η έκρηξη όμως της παλαιοντολογικής, γεωλογικής έρευνας και μελέτης συντε-

λεστεί στους νεότερους χρόνους από πά-
μπολλους ερευνητές και επιστήμονες.

Η προέλευση και η ηλικία του πλανήτη
μας

Είναι πολύ δύσκολα να βεβαιώσει κά-
ποιος με σιγουριά το πώς προήλθε η Γη ή
από πού ή τι την δημιούργησε. Τα ερωτη-
ματικά αυτά θα παραμείνουν, ίσως, ανα-
πάντητα ή μέσα στο ευρύ πλαίσιο των
φιλοσοφικών αναζητήσεων.

Η πλέον αποδεκτή θεωρία, με τους
περισσότερους οπαδούς, είναι αυτή που
θέλει τη Γη να αποσπάται από τον Ήλιο
και να περιδινείται ώσπου να κρυώσει
και να καταλήξει ως ένας απ’ τους δορυ-
φόρους του.

Τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη
όλο και πιο σύγχρονων χρονομετρικών
μεθόδων έχουν πραγματοποιηθεί μετρή-
σεις από διαφορετικούς επιστήμονες και
σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα,
που αφορούν στην ηλικία της.

Το 1947 ο Holmes υπολογίζει την ηλι-
κία της γης στα 3,3 δισεκατομμύρια έτη.
Οχτώ χρόνια αργότερα οι Shilliber και
Reussel με τη μέθοδο του καλίου-αργού
την τοποθέτησαν πιο πίσω, στα 5,3 δισε-
κατομμύρια έτη. Με την ανάπτυξη όμως
μιας νεότερης μεθόδου γεωχρονόμετρη-
σης που στηρίζεται στο ουράνιο-μόλυβδο
οι Houtermans και Patterson το 1956 την
υπολόγισαν λίγο νεότερη απ’ τους προη-
γούμενους στα 4,5 δισεκατομμύρια έτη.

Σήμερα θεωρείται ότι η ηλικία του
πλανήτη μας είναι κάπου κοντά στο τε-
λευταίο νούμερο κάτι που πιστοποιήθηκε
από νέες μετρήσεις αλλά και από παράλ-
ληλες που πραγματοποιήθηκαν σε λιθο-
μετεωρίτες που πέφτουν στη Γη και που η
ηλικία τους προσεγγίστηκε στα 4,6 - 4,7

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΟΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΤΗΣ ΓΗΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΑΙΩΝΕΣ	ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ	ΧΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΑΥΤΩΝ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΧΡΟΝΙΑ)
ΠΡΟΚΑΜΒΡΙΟ	ΑΖΩΪΚΟ	4.500
	ΠΡΟΤΕΡΟΖΩΪΚΟ	2.500
ΠΑΛΑΙΟΖΩΙΚΟΣ	ΚΑΜΒΡΙΟ	600
	ΟΡΔΟΒΙΟΣΙΟ	500
	ΣΙΛΟΥΡΙΟ	440
	ΔΕΒΟΝΙΟ	400
	ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΟΦΟΡΟ	350
	ΠΕΡΜΙΟ	270
ΜΕΣΟΖΩΙΚΟΣ	ΤΡΙΑΔΙΚΟ	225
	ΙΟΥΡΑΣΙΚΟ	180
	ΚΡΗΤΙΔΙΚΟ	135
ΚΑΙΝΟΖΩΙΚΟΣ ΝΕΟΖΩΙΚΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΚΑΙΝΟ	70
	ΗΩΚΑΙΝΟ	60
	ΟΛΙΓΟΚΑΙΝΟ	40
	ΜΕΙΟΚΑΙΝΟ	25
	ΠΛΕΙΟΚΑΙΝΟ	12
	ΠΛΕΙΟΣΤΟΚΑΙΝΟ	2-3
	ΠΑΡΟΝ	2-3

δισεκατομμύρια έτη. Ο δε γήινος φλοιός
μετά από πολλές και διαφορετικές χρο-
νομετρήσεις (ραδιοχρονολογικές) που
πραγματοποιήθηκαν έδωσαν χρονολο-
γικά στίγματα που κυμαίνονται από 850
εκατομμύρια έως 3.400 εκατομμύρια έτη
και ίσως μεγαλύτερα μιας και οι μετρή-
σεις πραγματοποιήθηκαν σε στρώματα
και πετρώματα συγκεκριμένα.

Η ιστορία του πλανήτη μας

Οι γεωλόγοι χώρισαν την ιστορία του
πλανήτη μας σε Γεωλογικούς Αιώνες,
τους οποίους υποδιαίρεσαν σε περιόδους
ή εποχές οι εξής.

1) **Αζωϊκό** (που αντιπροσωπεύει τη
γήινη προϊστορία).

2) **Προτεροζωϊκό** (που αντιπροσω-
πεύει τη γήινη προϊστορία).

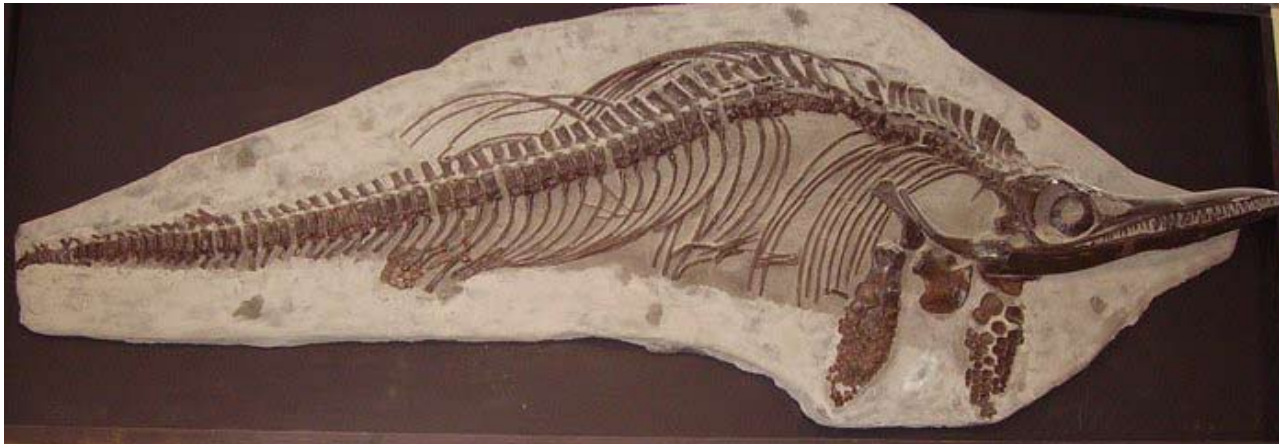
3) **Παλαιοζωϊκό** (που αντιπροσωπεύ-
ει τη γήινη αρχαιότητα).

4) **Μεσοζωϊκό** (που αντιπροσωπεύει
τον γήινο μεσαίωνα).

5) **Καινοζωϊκό** (που αντιπροσωπεύει
τους γήινους νεότερους χρόνους).

Στον πίνακα 1 φαίνεται η διάρθρωση
των αιώνων αλλά και οι περίοδοι της
γήινης ιστορίας κατά τον καλύτερο και
πλέον εύληπτο τρόπο καθώς επίσης και
τα εκατομμύρια των χρόνων που μας χω-
ρίζουν σήμερα απ’ αυτούς.

Η ομαδοποίηση του έμβιου κόσμου
Με βάση τα κύρια χαρακτηριστικά του

(α)

(β)

(γ)

(δ)

(ε)

Εικ. 1

Απολιθώματα (α) ιχθυόσαυρου, (β) φύλλου, (γ) τριλοβίτη, (δ) ψαριού, (ε) πρωτοχελώνας.

ο έμβιος κόσμος ομαδοποιείται σε δύο κύριες ομάδες τις εξής:

1) Στα **ζώα**, τα κύρια γνωρίσματα των οποίων είναι:

α) Τα όργανα με τα οποία διατρέφονται είναι στο εσωτερικό του σώματος τους.

β) Την ελεύθερη κίνησή τους.

γ) Την ανάπτυξή τους τερματίζει κατά την ωρίμανσή τους.

δ) Την διατροφή τους αφού τα ζώα είναι **ετερότροφα**, τρέφονται ή με φυτά ή με άλλα ζώα και

ε) το κυτταρικό τους τοίχωμα είναι από λεύκωμα.

2) Στα **φυτά**, που τα κύρια γνωρίσματα

τους είναι:

α) Τα όργανα με τα οποία διατρέφονται είναι στο εσωτερικό του σώματος τους,

β) Δεν κινούνται είναι ακίνητα. Μεγαλώνουν και παραμένουν σταθερά σε ένα σημείο, από τη στιγμή που υπάρχουν.

γ) Η ανάπτυξή τους δεν τερματίζει παρά μη μόνο με το τέλος της ζωής τους.

δ) Η διατροφή τους πραγματοποιείται μέσω της φωτοσύνθεσης και από ουσίες του γήινου περιβάλλοντος τους. Είναι δηλαδή **αυτότροφα** και

ε) το κυτταρικό τους τοίχωμα είναι από κυτταρίνη.

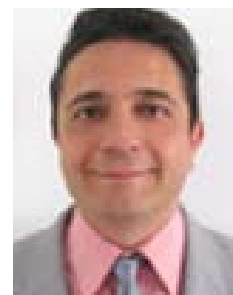
Βέβαια πρέπει να αναφέρουμε εδώ ότι

έχουμε πολλές περιπτώσεις όντων που παρουσιάζουν τόσο την **αυτροφία** όσο και την **ετεροτροφία**. Τέτοιο παράδειγμα είναι τα **μαστιγοφόρα**. Στη μεν πρώτη περίπτωση ονομάζονται **φυτομαστιγοφόρα** ενώ στη δεύτερη **ζωομαστιγοφόρα**.

Άλλη μία περίπτωση οργανισμών όπου στα σύνορα των δύο ειδών εμβίων όντων κάνουν την εμφάνισή τους είναι και τα **απύρηνα**.

(Στο τεύχος Μαΐου θα παρουσιαστεί το δεύτερο μέρος του άρθρου. Ολόκληρο το άρθρο θα δημοσιευθεί στο site του Σωματίου μας, www.athlepolis.gr). ■

Διονύσης
Λιναρδάτος

ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΘΕΣΗΣ

Βασική λειτουργία των Παγκόσμιων Δορυφορικών Συστημάτων Πλοήγησης, όπως είναι το ευρωπαϊκό σύστημα GALILEO, το ρωσικό GLONASS και το πασίγνωστο σε όλους αμερικανικό GPS¹, είναι ο εντοπισμός της θέσης του χρήστη πάνω στη Γη.

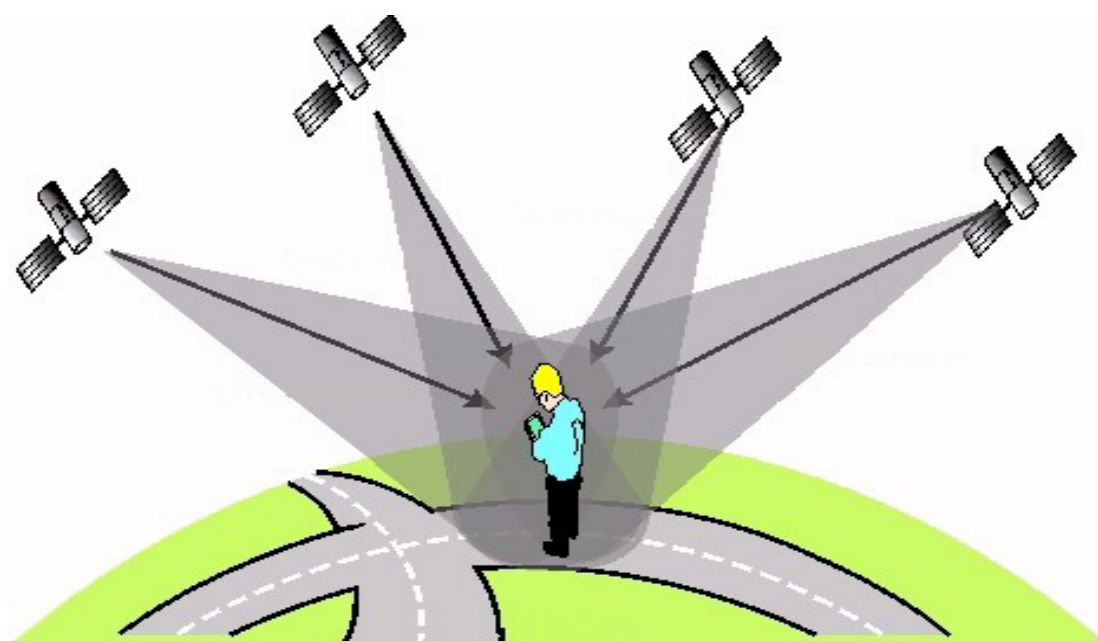
Ο εντοπισμός της θέσης βασίζεται στον υπολογισμό της απόστασης μεταξύ του δέκτη, που κρατά ο χρήστης, και συνήθως τεσσάρων ταυτόχρονα ορατών δορυφόρων του συστήματος από το οποίο ο δέκτης λαμβάνει σήματα. Το σήμα κάθε δορυφόρου περιλαμβάνει πληροφορίες, μεταξύ άλλων, για την ταυτότητα του δορυφόρου, τη χρονική στιγμή εκπομπής του σήματος και τη θέση του κατά την εκπομπή.

Ο υπολογισμός της απόστασης του δέκτη από έναν δορυφόρο πραγματοποιείται προσδιορίζοντας τον χρόνο άφιξης του σήματος που εξέπεμψε ο δορυφόρος. Ο δέκτης μετράει τη χρονική στιγμή που το σήμα του δορυφόρου έφτασε σε αυτόν

και εξάγει από το σήμα τη χρονική στιγμή της εκπομπής του. Έτσι προσδιορίζει το χρονικό διάστημα που το σήμα ταξίδευε στο κενό διερχόμενο από τα διάφορα στρώματα της ατμόσφαιρας. Με δεδομένο ότι το σήμα ταξιδεύει με γνωστή ταχύτητα, αυτήν της ταχύτητας του φωτός, ο δέκτης υπολογίζει την απόστασή του από τον δορυφόρο ως γινόμενο του χρόνου που το σήμα ταξίδευε επί την ταχύτητα του φωτός. Επομένως, ο δέκτης

γνωρίζει ότι βρίσκεται σε ένα σημείο της επιφάνειας μιας νοητής σφαίρας με κέντρο το δορυφόρο και ακτίνα την απόσταση που υπολόγισε.

Με τον τρόπο αυτό ο δέκτης πραγματοποιεί τρεις ακόμα υπολογισμούς αξιοποιώντας τα σήματα που λαμβάνει από τρεις ακόμα δορυφόρους του συστήματος που χρησιμοποιεί. Έτσι προκύπτει η απόσταση καθενός από τους τέσσερις δορυφόρους από τον δέκτη. Η θέση του

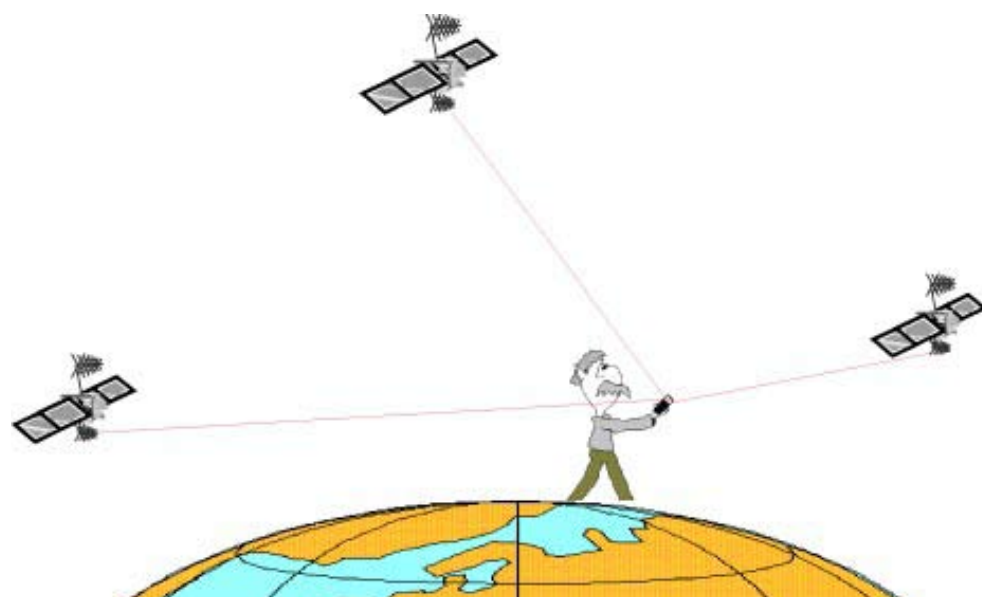
Εικ. 1

¹ Πληροφορίες για τα συστήματα αυτά μπορείτε να διαβάσετε στο Stigma, αρ. φύλλου 2, σελ. 16, αρ. φύλλου 3, σελ. 18 και αρ. φύλλου 4, σελ. 18.

δέκτη προσδιορίζεται γεωμετρικά ως το σημείο τομής των τεσσάρων νοητών σφαιρών με κέντρα τους τέσσερεις δορυφόρους και ακτίνες τις αντίστοιχες αποστάσεις που ο δέκτης υπολόγισε. Έτσι επιτυγχάνεται ο προσδιορισμός της θέσης του δέκτη πάνω στη γη, στη θάλασσα αλλά και στον αέρα (εικ. 1, 2).

Για τον ορθό υπολογισμό των αποστάσεων, κομβικό σημείο αποτελεί ο συγχρονισμός της χρονομέτρησης των δορυφόρων και του δέκτη και η εναρμόνιση από τον δέκτη του υπολογισμού των εκπομπών των σημάτων που στέλνονται από τους δορυφόρους προς αυτόν. Ο συγχρονισμός επιτυγχάνεται με τη χρήση της τεχνολογίας ατομικών χρονομετρητών, η οποία επιτρέπει την αυτόνομη και συγχρονισμένη δημιουργία και μετάδοση σημάτων με μεγάλη ακρίβεια από κάθε δορυφόρο. Σε κάθε περίπτωση, το τμήμα ελέγχου του δορυφορικού συστήματος πραγματοποιεί συνεχώς ελέγχους της σωστής λειτουργίας των δορυφόρων και προβαίνει σε διορθώσεις των σφαλμάτων που προκύπτουν.

Ένα ακόμη σημαντικό ζήτημα είναι ο ελάχιστος αριθμός των δορυφόρων που

Εικ. 2

απαιτούνται προκειμένου να καθοριστεί η ακριβής θέση του δέκτη. Μπορεί θεωρητικά τρεις δορυφόροι να είναι αρκετοί, ωστόσο απαιτείται και μια τέταρτη μέτρηση απόστασης από έναν τέταρτο δορυφόρο προκειμένου να διορθωθούν τα σφάλματα στις χρονομετρήσεις.

Ένα πολύ μικρό λάθος μέτρησης χρόνου από τον δέκτη πολλαπλασιασμένο με την ταχύτητα του φωτός που είναι πολύ μεγάλη, οδηγεί σε πολύ μεγάλο λάθος προσδιορισμού της θέσης. Η θέση προσδιορίζεται με μεγάλη ακρίβεια, της τάξης

των μερικών μέτρων, από τη λήψη και σύγκριση των σημάτων στις περισσότερες περιπτώσεις τεσσάρων τουλάχιστον δορυφόρων.

Η θέση του δέκτη απεικονίζεται στην οθόνη του σε χάρτη, ο οποίος προσδιορίζει και τα διάφορα γεωγραφικά μήκη και πλάτη με μια μεταβλητή ένδειξη. Επιπρόσθετα, πολλοί δέκτες παρουσιάζουν στους χρήστες και άλλες πληροφορίες, όπως τη διεύθυνση και την φορά κίνησης, καθώς και την ταχύτητα που υπολογίζονται από τις αλλαγές της θέσης. ■

Βασίλης
Χαϊλάζης

ΤΟ ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΝΕΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1) Από το τέλος Δεκεμβρίου 2017 εφαρμόζεται η νέα διαδικασία του ν. 4509/2017 για τη λύση του γάμου με συναίνεση των συζύγων.

Υπό το παλαιό καθεστώς χρειαζόνταν ένας Δικαστής (αμετάκλητη όμως Δικαστική απόφαση) και ένας (τουλάχιστον) Δικηγόρος. Η δαπάνη ήταν περίπου 1.000 € και ο χρόνος λύσης του γάμου έφθανε το ένα έτος περίπου.

Με το νέο καθεστώς απαιτείται ένας Συμβολαιογράφος και δύο (οπωσδήποτε) Δικηγόροι (ένας για κάθε πλευρά), χρόνος περίπου ένας μήνας και δαπάνη οπωσδήποτε 1.500 € και περισσότερα, ανάλογα πόσο θα διαρκέσουν οι διαπραγματεύσεις για την υπογραφή των συμφωνητικών.

Οι ενδιαφερόμενοι δηλαδή απλά «αγοράζουν» χρόνο!

2) Απαιτούμενα έγγραφα (σε πρώτη φάση)

α) Εάν δεν υπάρχουν ανήλικα παιδιά, τότε τα πράγματα είναι εύκολα. Αρκεί να υπάρχει έγγραφη συμφωνία των συζύγων ότι επιθυμούν να λύσουν τον γάμο τους με τη διαδικασία του συναινετικού διαζυγίου (άρθρο 1441 Αστικού Κώδικα).

β) Εάν όμως υπάρχουν ανήλικα παιδιά, τότε χρειάζεται να υπάρχει έγγραφη συμφωνία για το ποιος γονέας θα ασκεί την **επιμέλεια**, πότε θα ασκεί το δικαίωμα **επικοινωνίας** ο άλλος γονέας και να προσδιορίζεται ο υπόχρεος και το ύψος της **διατροφής**.

γ) Όλα τα παραπάνω ή κάποια από αυτά είναι δυνατόν να υπογραφούν μόνο από τους Δικηγόρους των δύο πλευρών, οι οποίοι όμως θα πρέπει να έχουν

εφοδιασθεί με ειδικό πληρεξούσιο, στο οποίο θα αναφέρονται όλες οι απαιτούμενες ως επελθούσες συμφωνίες.

δ) Εάν δεν έχει αναφερθεί στο πληρεξούσιο η εντολή στο Δικηγόρο να υπογράψει το έγγραφο περί της συμφωνίας λύσης του γάμου, τότε η υπογραφή των συζύγων στο έγγραφο **θεωρείται** από το Ειρηνοδικείο, όπου η έδρα του Συμβ/φου, στον οποίο θα κατατεθεί η συμφωνία.

ε) Χρειάζεται επίσης (σε κάθε περίπτωση) ληξιαρχική πράξη τέλεσης του γάμου, πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης (πρόσφατο) και δύο γραμμάτια προείσπραξης αμοιβής των δικηγόρων, και

στ) εάν ο ένας σύζυγος έχει αλλοδαπή ιθαγένεια, θα πρέπει να αποδεικνύει εγγράφως ότι διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και να υπάρχει η συμφωνία (επίσης έγγραφη) εφαρμογής του Ελληνικού Δικαίου (προς τούτο απαιτείται να είχαν κοινή διαμονή στην Ελλάδα ή ο ένας σύζυγος να έχει Ελληνική Ιθαγένεια κ.λπ.).

3) Εμφάνιση στον συμβολαιογράφο

Όλες οι συμφωνίες συνυπογράφονται **και** από τους δύο πληρεξούσιους Δικηγόρους ή **μόνο από αυτούς** εάν υπάρχει **ειδικό** πληρεξούσιο προς το Δικηγόρο (στο οποίο αναφέρονται όλοι οι όροι της συμφωνίας). Δέκα (10) ημέρες μετά την θεώρηση των υπογραφών από το Ειρηνοδικείο τα παραπάνω έγγραφα (δηλαδή οι συμφωνίες, οι οποίες είναι δυνατόν να αναγραφούν σε ένα έγγραφο, τα λοιπά έγγραφα και τα πληρεξούσια) παραδίδονται σε έναν (οποιονδήποτε) Συμβολαιογράφο, ο οποίος όμως θα

έχει το γραφείο του (έδρα) στο Ειρηνοδικείο όπου έγινε η θεώρηση των υπογραφών των συζύγων και αυτός θα συντάξει **την συμβολαιογραφική πράξη της συναινετικής λύσης του γάμου**, στην οποία:

- α) Θα επισυνάψει όλα τα έγγραφα που του εδόθησαν,
- β) θα επικυρώσει τις παραπάνω συμφωνίες, και
- γ) θα βεβαιώσει την λύση του γάμου.

Σημειώνεται ότι οι συμφωνίες περί επιμέλειας, επικοινωνίας και διατροφής **εκτελούνται αναγκαστικά** (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) σαν να είχαμε εκτελεστή Δικαστική απόφαση. Οι συμφωνίες αυτές θα πρέπει να έχουν χρονική διάρκεια δύο (2) ετών **τουλάχιστον** και ανανεώνονται κατά την ίδια διαδικασία (δηλαδή με συμβολαιογραφικό έγγραφο κ.λπ.).

4) Διαδικασία μετά την συμβολαιογραφική πράξη

α) Εάν υπάρχει μόνο πολιτικός γάμος, ο ενδιαφερόμενος παραδίδει αντίγραφο της συμβ/κής πράξης λύσης του γάμου στο Ληξιαρχείο, όπου έχει καταχωρηθεί ο γάμος. **Από την ημερομηνία της παράδοσης θεωρείται ότι λύθηκε ο γάμος.**

β) Εάν όμως υπάρχει θρησκευτικός γάμος ή και θρησκευτικός, πρέπει να γίνει και η λεγόμενη **πνευματική λύση του γάμου**, κατά την οποία :

- Αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης λύσης του γάμου υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα με αίτηση να παραγγείλει στην Μητρόπολη όπου τελέστηκε ο γάμος την πνευματική λύση του (αρμόδιος Εισαγγελέας κατά την κρατούσα γνώμη είναι ο Εισαγγελέας της Μητρόπολης, στην περιφέρεια της οποίας τελέστηκε ο γάμος).
- Αίτηση στη Μητρόπολη, όπου υπάγεται η εκκλησία όπου τελέστηκε ο γάμος να προβεί στην πνευματική λύση του γάμου (συνυποβάλλεται η παραγγελία του Εισαγγελέα και η συμβολαιογραφική πράξη λύσης).
- Η απόφαση περί πνευματικής λύσης και η συμβ/κή πράξη υποβάλλονται στο αρμόδιο Ληξιαρχείο και από **τότε θεωρείται ότι λύθηκε ο γάμος.**

Δεν υπάρχει από το νόμο προθεσμία εντός της οποίας τα έγγραφα της λύσης του γάμου πρέπει να υποβληθούν στο Ληξιαρχείο, επομένως οποτεδήποτε, όμως ο γάμος θα εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι τότε. ■

Μιχάλης
Μεταξάς

ΑΠΟΨΕΙΣ

472 ΛΕΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ "ΔΗΘΕΝ"

Το Δήθεν ως διστακτικό επίρρημα της ελληνικής γραμματικής έχει καταλάβει θέση και φύση επιθέτου ή και ουσιαστικού στην γλώσσα μας και κατ' επέκταση στην νεοελληνική πραγματικότητα. Η κατάληψη αυτή, αποκύημα, και όχι μόνο λόγω της κρίσης, ενός τελματωμένου ψυχικά και πνευματικά λαού, αποτελεί το εθνικό μας χαρακτηριστικό.

Ο «Δήθεν» λοιπόν έχει καταστεί ο πλέον αναγνωρίσιμος τύπος Έλληνα. Είναι ο αγενής και ο αχάριστος, ο αντιγραφέας που χασκογελάει επιδεικνύοντας την ανοησία και την ανικανότητά του να ορθώσει μία δική του σκέψη ή έστω και μία δική του λέξη, είναι ο «πολυπράγμων» που κρίνει και κατακρίνει χωρίς ανδρεία, χωρίς να ερευνήσει, αλλά σαν το πειθήνιο πύθηκο εκτελεί το τιποτένιο του νούμερο, εκείνο που του επιβάλλει η οικογένεια, το σχολείο, η κοινωνία, το κόμμα του και η εργασία του. Ο «Δήθεν» είναι ο δημοσίως γελοιοποιούμενος και περιφερόμενος ρακοσυλλέκτης αισθημάτων και σκέψεων, ο ανικανοποίητος άεργος, που όλα του φταίνε και για όλα έχει άποψη, αλλά και ο εκάστοτε «σωτήρας» του κόσμου και της κοινωνίας, που θαλασσοπνίγεται με τις μάταιες βιοθεωρίες του και κανιβαλίζει το μέλλον του και το μέλλον όλων. Ο «Δήθεν» αποτελεί στην καθεστηκυία πραγματικότητα το γίνεσθαι και το φαίνεσθαι της πτωματικής ακαμψίας, τον ορισμό της προσποίησης, την ουσία και ψυχική ανισορροπία, αλλά και την κατάσταση νιρβάνας των λοβοτομημένων πολιτών.

Είναι ο τύπος εκείνος, που με έπαρση κάθε στιγμή της ζωής του καταδεικνύει, δηλώνει και αναδεικνύει: την κενότητά του αφού για όλα έχει γνώμη, την προσποίησή του μωρολογώντας ακατάπαυστα κι εκστομίζοντας τις βλακώδεις και πάντα επικίνδυ-

νες απόψεις του, τις οποίες κατά βάθος θεωρεί μέγιστες αλήθειες και σοφίες. Είναι ο τύπος που αδυνατεί να σκεφτεί σε πρώτο πληθυντικό πρόσωπο και που λατρεύει τη χρήση του μελλοντικού μορίου «θα» (ειδικά όταν πρόκειται για έργο ή πράξη).

Ο τύπος αυτός συνδυάζει την ψευτιά του με την επιδερμικότητα των νεόπλουτων του πνεύματος που προκλητικά κομπάζουν με ύφος παντογνώστη, συνδυάζει την αδυναμία του να ορθώσει λόγο επαγωγικό με την ένδεια και απορία εκείνου που η ανιστόρητη σκέψη του χωρίς στόχο και σκοπό πελαγοδρομεί. Ο τύπος αυτός κομπάζει με απόλυτη αρχοντοχωριατοσύνη κρίνοντας και πάντα κατακρίνοντας, διαλαλεί την ημιμάθειά του αλλά και την απιστία του, που αντί ενός πινακίου φακής ξεπουλά τις αρχές και τα πιστεύω του μαζί με την μάνα του. Τη λυκοφιλία των άφιλων και την μισαλλοδοξία των κατόχων κάθε ιδεοληψίας έχει ως σημαία του και η ζηλοφθονία του είναι όμοια με αυτών που αγκομαχούν να προσεγγίσουν, να σκεφτούν, να κατανοήσουν και να προσδιορίσουν τα μηνύματα των καιρών και αντιθέτως πιστεύουν ότι είναι οι εκφραστές τους.

Δήθεν λοιπόν είναι οι απανταχού κομπορρήμονες, που ενώ δεν απογαλακτίστηκαν ακόμη πιστεύουν ότι θα κυβερνήσουν και θ' αλλάξουν τον κόσμο, τα υποβασταζόμενα μορμολύκεια, που κυνηγούν τον χρόνο και από τους άλλους να τους ακολουθήσουν.

Δήθεν όσοι ντρέπονται με το Είναι τους και υιοθετούν το Πρέπει των άλλων και όλοι εκείνοι που αδυνατούν να ασκήσουν Αυτοκριτική.

Δήθεν τελικά είναι όσοι γνωρίζουν από Επιρρήματα και παρακάμπτουν τα Ρήματα... ■

«Δον Κιχώτης», σχέδιο του Πικάσο.

Σωτηρία
Ιωαννίδου

ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ

Μια φορά και έναν καιρό... Η δική μου ζωή!

Ποιος είπε ότι η ζωή δεν είναι παραμύθι. Είναι και είσαι εσύ ο δημιουργός. Από την ημέρα που γεννιέσαι ξεκινάει το δικό σου ταξίδι, το δικό σου παραμύθι. Σίγουρα στο δρόμο θα συναντήσεις δράκους, γίγαντες, μάγισσες και άλλα πλάσματα που θα προσπαθήσουν να αλλάξουν την πορεία σου όμως, εσύ, ως άλλος Κοντορεβιθούλης, θα χρησιμοποιήσεις την εξυπνάδα σου και θα τα γυρίσεις όλα υπέρ σου.

Γιατί όλα είναι θέμα οπτικής. Το πώς ερμηνεύω τα γεγονότα της ζωής μου επηρεάζει κατά πολύ τη διάθεση μου. Αλλάζω τις σκέψεις μου, αλλάζει η ζωή μου. Αν αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τα πράγματα, αν βάλουμε λίγη αγάπη παραπάνω στο βλέμμα μας, τότε θα διαπιστώσουμε πως η ζωή μας είναι πράγματι ένα παραμύθι. Ένα μοναδικό παραμύθι που δεν το έζησε και δεν θα το ζήσει κανείς άλλος πάνω στη Γη. Γεμάτο ομορφιές και δυνατότητες.

Άλλωστε όπως λέει και ο George Bernard Shaw «Η φαντασία είναι η αρχή της δημιουργίας».

Κλείνω, λοιπόν, τα μάτια μου και οραματίζομαι αυτό που θέλω. Συγκεντρώνω όλη την προσοχή μου σε αυτό που επιθυμώ, πάντα με απόλυτη βεβαιότητα ότι θα υλοποιηθεί. «Δημιουργικό Οραματισμό» το λένε οι επιστήμονες και η Σταχτοπούτα προφανώς το γνώριζε...

ΖΩΗ ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Αν θυμηθούμε το παραμύθι της, θα δούμε πως παρόλα αυτά που περνούσε, ποτέ δεν έκανε αρνητική σκέψη για την κακιά μητριά της ή για τις ζηλιάρες αδελφές της. Έτσι, με πνεύμα αταραξίας και αγάπης η ζωή της άλλαξε... Οραματίστηκε τον εαυτό της με το βασιλόπουλο και αυτό πραγματοποιήθηκε.

Ας γίνει η πίστη μας, λοιπόν, βαθιά πεποίθηση... για να αρχίσει η μαγεία...

Είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε τον τρόπο σκέψης μας και να αναπρογραμματίσουμε τον εγκέφαλό μας. Έχουμε πολύ περισσότερη δύναμη από ότι πιστεύουμε. Ας την χρησιμοποιούμε ενάντια στο φόβο μας και στην ανασφάλειά μας. Υπέρ της ζωής μας.

Ο μαθηματικός Richard Baudler και ο καθηγητής γλωσσολογίας J. Grinder μας λένε πως με βάση την μέθοδο NLP (Νευρογλωσσικός Προγραμματισμός) όπου οι ίδιοι είναι ιδρυτές:

– Δεν ζούμε στην πραγματικότητα αλλά στην ερμηνεία που έχουμε μάθει να της δίνουμε.

– Αλλάζοντας την ερμηνεία αλλάζουμε και την πραγματικότητα.

– Αλλάζοντας τους εαυτούς μας όλα μπορούν να συμβούν.

Αξίζει λοιπόν να προσπαθήσουμε.

Και μην ξεχνάτε... Στο τέλος ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα! ■

Αριστοτέλης
Αλεξόπουλος

ΜΟΝΑΔΕΣ (ΣΤΑΘΜΟΙ) ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ: ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ (Γ' ΜΕΡΟΣ)

3) Η Αρχή της Βιώσιμης Ανάπτυξης ως Βασικός Παράγοντας Διαχείρισης του Περιβάλλοντος

Είναι γενικά αποδεκτό ότι το περιβάλλον ως έννομο αγαθό εξελίχθηκε σε διεθνές ζήτημα το 1972 κατά τη διάρκεια της διάσκεψης του ΟΗΕ για το ανθρώπινο περιβάλλον στη Στοκχόλμη. Η διάσκεψη υπήρξε το πιο σημαντικό περιβαλλοντικό γεγονός την περίοδο εκείνη σε παγκόσμιο επίπεδο και ουσιαστικά διαμέσου της διακήρυξης και του σχεδίου δράσης που υιοθέτησε, καθιερώνει από εδώ και στο εξής πολιτικές και στρατηγικές διαχείρισης του περιβάλλοντος οι οποίες και αναβαθμίστηκαν είκοσι χρόνια αργότερα, στη συνδιάσκεψη του Ρίο.

Σχετικές πηγές υποστηρίζουν ότι για πρώτη φορά εκφράζεται σε διεθνές επίπεδο η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, έστω με αρκετά γενικούς όρους και συνδυάζεται με την αρχή του σεβασμού της φύσης (Κάλλια-Αντωνίου, 1998). Η διακήρυξη για το ανθρώπινο περιβάλλον αναγνωρίζει την αναγκαιότητα προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος για τις παρούσες και τις μέλλουσες γενεές (αρχή 6) ενώ ο ορθολογικός σχεδιασμός αποτελεί ένα αναγκαίο εργαλείο για την άμβλυνση των αντιθέσεων ανάμεσα στην ανάγκη ανάπτυξης και στην ανάγκη προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος (αρχή 14). Με τη σειρά της η τελική πράξη του Ελσίνκι (1975) επαναλαμβάνει την αναγκαιότητα προστασίας της φύσης με την ορθολογική χρήση των πόρων με σκοπό την ευημερία και την ανάπτυξη των παρούσων και μελλοντικών γενεών.

Στη συνδιάσκεψη του Ρίο (1992) εκφράζεται περισσότερο διεξοδικά για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης η περιβαλλοντική προστασία πρέπει να αποτελεί οργανικό μέρος της αναπτυξιακής διαδικασίας και δεν μπορεί να εξετάζεται σε απομό-

νωση από αυτή (αρχή 4). Το συνοδευτικό κείμενο της διακήρυξης του Ρίο, δηλαδή η «Agenda 21» στο κεφάλαιο 8 ορίζει ότι τα επικρατούντα συστήματα λήψης αποφάσεων τείνουν να διαχωρίσουν τους οικονομικούς, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες στα επίπεδα σχεδιασμού, προγραμματισμού και διαχείρισης της πολιτικής. Για να επιτευχθεί η αναμόρφωση του συστήματος λήψης αποφάσεων, απαιτείται πλέον, εφόσον περιβάλλον και ανάπτυξη είναι οι κύριες παράμετροι των οικονομικο-πολιτικών αποφάσεων και οδηγούν σε πλήρη συγχώνευση.

Παράλληλα και σε κοινοτικό επίπεδο προωθείται η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της νέας συνθήκης για την Ε.Ε. (1992) που περιλαμβάνει μεταξύ των δραστηριοτήτων της μία πολιτική για το περιβάλλον (άρθρο 3Κ), ενώ το άρθρο 130Ρ ορίζει ότι η πολιτική αυτή αποβλέπει σε υψηλό βαθμό προστασίας και οι απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να ενσωματωθούν στον καθορισμό και την εφαρμογή άλλων κοινοτικών πολιτικών. Εξάλλου η επιθυμητή συσχέτιση περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής εκφράζεται με το 5^ο Κοινοτικό Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον (1992-2000) το οποίο βασίζεται στη βιώσιμη ανάπτυξη¹.

¹ Ο Κανονισμός 1973/92 καθιερώνει το πρόγραμμα LIFE το οποίο καταργεί τα προηγούμενα προγράμματα δράσης για το περιβάλλον, δηλαδή MEDSPA, ACNAT, NORSPA και χρηματοδοτεί: (α) περιβαλλοντικές δράσεις προτεραιότητας στο κοινοτικό έδαφος, λ.χ. προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ποιότητας του περιβάλλοντος σε ποσοστό 40%, προστασία των οικοτόπων και της φύσης σε ποσοστό 45%, (β) δράσεις τεχνικής βοήθειας σε τρίτες χώρες ή σε παράκτιες χώρες της Μεσογείου ή της Βαλτικής.

ΔΥΝΑΜΙΣΤΕΙΤΕ...!

Στην Ελληνική νομοθεσία άρχισε να αναπτύσσεται σε θεωρητικό επίπεδο αλλά και μέσω της νομολογίας του ΣτΕ η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτή θεμελιώνεται στο Σύνταγμα με τα άρθρα 5(1), 17(1), 22(1), 24, 25(3) και (4), 106(1) και (2), στους Ν. 2503/1997 «περί διοίκησης, οργάνωσης, στελέχωσης της Περιφέρειας» και Ν. 2508/1997 «περί βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης» και τέλος στο Ν. 1650/1986 «περί προστασίας του περιβάλλοντος» όπου στο άρθρο 1(2) αναφέρεται ακολούθως η αποτροπή της ρύπανσης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και η λήψη προληπτικών μέτρων, η δυνατότητα ανανέωσης φυσικών πόρων και η αξιοποίηση των μη ανανεώσιμων φυσικών πόρων σύμφωνα με την αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι αποφάσεις του ΣτΕ που εκφράζουν τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της συνολικής προσέγγισης της ρύπανσης του περιβάλλοντος είναι η 2844/1993 που αφορούσε την εγκατάσταση μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας, η

2755/1994 σχετικά με τη χορήγηση άδειας για εγκατάσταση νέων και εκσυγχρονισμό υπαρχόντων βιομηχανικών μονάδων στην περιφέρεια Ελευσίνας, η 2537/1996 που αφορούσε νέες εγκαταστάσεις στην Πετρόλα και οι 2759-2760/1994 σχετικά με την υπόθεση εκτροπής του Αχελώου².

(Στο τεύχος Μαΐου θα παρουσιαστεί το τέταρτο μέρος του άρθρου. Ολόκληρο το άρθρο θα δημοσιευθεί στο site του Σωματείου μας, www.athlepolis.gr). ■

² Η νομολογία του ΔΕΚ δεν έχει ακόμη άμεσα αναφερθεί στην αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης ωστόσο οι αποφάσεις του που αναφέρονται στην εφαρμογή της Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένου αριθμού δημοσίων και ιδιωτικών έργων είναι μία έμμεση έκφραση της παραπάνω αρχής.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

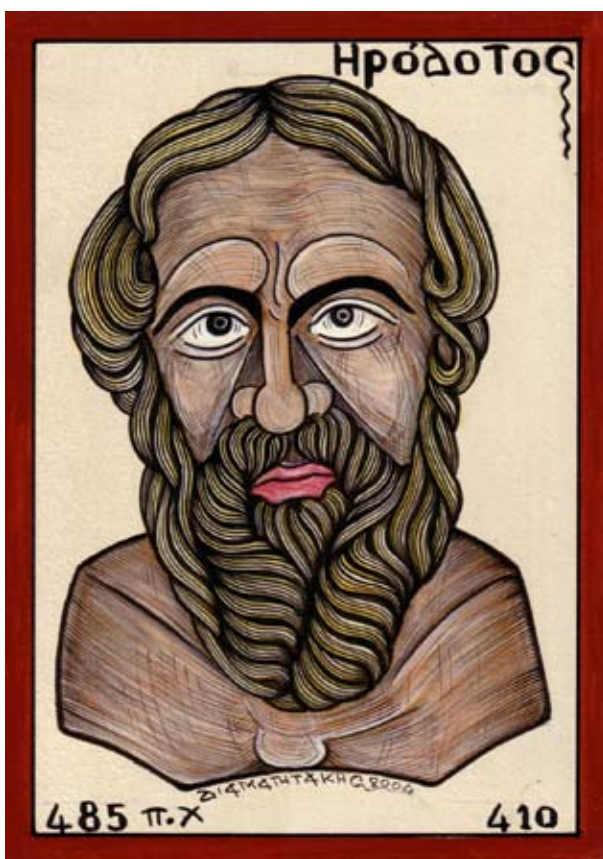
ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ ΕΘΝΟΪΣΤΟΡΙΚΟΣ

Θεωρήθηκε πατέρας της ιστορίας, γιατί λέγεται πως είναι ο πρώτος που χρησιμοποίησε τον όρο αυτόν: *Ἡροδότου Ἀλικαρνησέος ἱστορίας ἀπόδεξις ἦδε, ὡς μήτε τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ*

*θωμαστά, τὰ μὲν Ἕλλησι τὰ δὲ βαρβάροισι ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ γένηται, τὰ τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι*¹. «Ἰστωρ», δασυνόμενη η λέξη, ο ειδήμων, ο γνώστης, από όπου η λέξη «ἱστορία», αλλά και ο φιλίστωρ, ο φίλος της γνώσης, και πολυίστωρ, ο πολυμαθής. Ενδιαφέρει εδώ ετυμολογικά η ανάλυση της λέξης «εἶδω», γνωρίζω, από όπου και «εἶδωλο», με ισχυρό θέμα Φειδ-, και κατά μετάπτωσιν Φοιδ- (οἶδα), και ασθενές Φιδ- (ἴστωρ, ἱστορία). Η παράγωγη λέξη εἶδωλον δηλώνει την από «τοῦ σώματος σκιοειδῆ ἀπόρροια», ενώ σύμφωνα με το Λεξικό Ρώσση το ίδιο το ρήμα εἶδω κυριολεκτικά σημαίνει «τὴν ἔξωθεν ἐρχομένην γνῶσιν, ἥτοι ἐόρακα καὶ οὕτω μεμάθηκα», ενώ το γινώσκω εκφράζει την «ὑποκειμενική γνῶσιν»². Με τη λέξη «εἶδωλον» η λεξικογραφική παράδοση υποδεικνύει την «φαντασίαν» των σωμάτων, η οποία παρέχεται «τοῖς ὀρώσι», η οποία όμως δεν έχει υπόσταση αληθινή³. Η σημασία αυτή

σε συνδυασμό με την ερμηνευτική ανάλυση της λέξης «θωμαστά», που ο Ηρόδοτος χρησιμοποιεί για να χαρακτηρίσει τα «μεγάλα ἔργα», τα πολεμικά δηλαδή συμβάντα (και όχι μόνο) που διαδραματίστηκαν κατά την διάρκεια των Μηδικών πολέμων, γεννά την υποψία μήπως ο Ἴωνας ιστορικός, κυριολεκτικά μιλώντας, παρουσιάζει μία ιστορία, στην οποία θα συμπεριλαμβάνεται παράθεση γεγονότων εξωλογικών, προετοιμάζοντας τον αναγνώστη του έργου του για αυτά που θα περιγράψει. Αυτά δηλαδή που μπορεί να θεωρηθούν ευφάνταστα και εξωπραγματικά.

Σαφώς και ισχύει η άποψη πως χάρη στον Ηρόδοτο όλοι οι αρχαίοι λογογράφοι ονομάζονται ιστορικοί και η λέξη ιστορία, της οποίας η αρχική έννοια «εἶναι γνώσις και μάθησις, αποκτά παγκοσμίως την έννοια της εγγράφου εκθέσεως των ερευνών του ιστορικού»⁴, μήπως όμως στην έννοια ιστορία συμπεριλαμβάνεται και η παράθεση αφηγήσεων που δεν άπτονται του πραγματιστικού κόσμου της ανθρώπινης εμπειρίας, καταδεικνύουν ωστόσο τον τρόπο με τον οποίο η ανθρώπινη σκέψη εξερευνά και διευρύνει

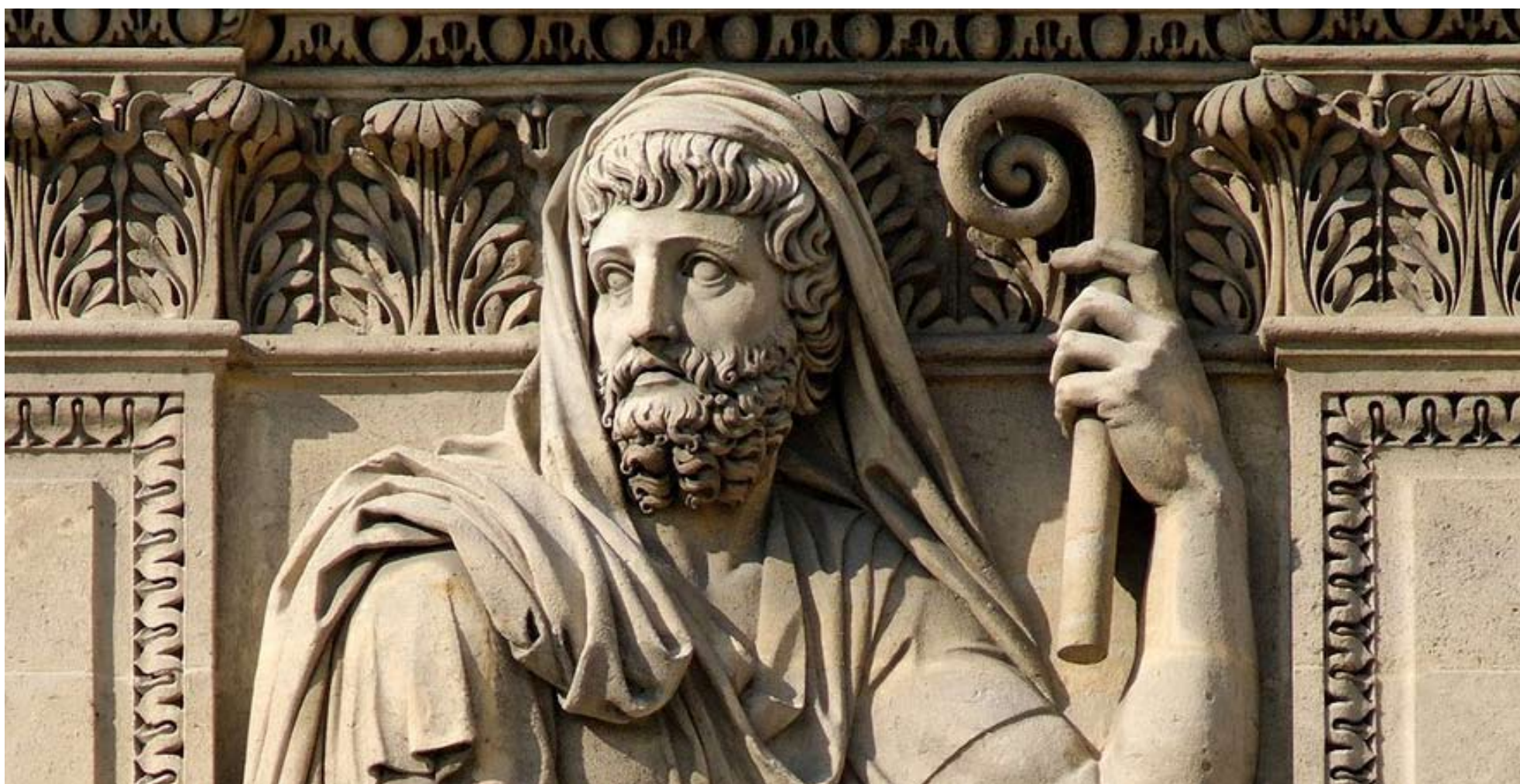
Πορτραίτο Ηροδότου
από τον ζωγράφο Γιάννη Διαμαντάκη.
Πηγή: jondiamantakis.blogspot.gr

¹ Ηροδότου *Ιστοριών* Πρώτη, Επιγραφομένη Κλειώ, 1.

² Άννα Τζιροπούλου Ευσταθίου, *Ελληνική Αγωγή, Βιβλίων καθηγητού και μελέτης, Β' Κύκλος Σπουδών*, Αθήνα 1999, σελ. 346.

³ Etymologicum Magnum, Kallierges, 295, 57, 296, 5-10.

⁴ Ευσταθίου, ο.π.

τις δυνατότητές της; Γιατί βέβαια η εξιστόρηση ενός θαύματος ή μιας υπερφυσικής διήγησης, δεν ελέγχεται αυτή καθ' εαυτή, αλλά δίνει πολύτιμες πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος στοχασμός ξεκινά να δομεί και να αντιλαμβάνεται τον κόσμο του, έστω και από δεισιδαιμονική αφετηρία. Στη σύγχρονη εθνογραφική καταγραφή μία τέτοια πληροφορία δεν αποσιωπάται, αλλά εμφατικά δηλώνεται, καθώς αποκαλύπτει τις, πολύτιμες για την υλική επιβίωση, πολύπλοκες και πολυάριθμες διερευνήσεις

του ανθρώπινου εγκεφάλου⁵. Δηλαδή, η σύγχρονη επιστήμη της Εθνοϊστορίας θα συμπεριλάβει στο πεδίο μελέτης της, την παράπλευρη με το ιστορικό γεγονός μαρτυρία, που δεν προκύπτει από την επίσημη αρχειακή πηγή, αλλά από την επιτόπια έρευνα και συζήτηση με τον απλό καθημερινό άνθρωπο που έχει ζήσει το ιστορικό γεγονός είτε άμεσα είτε έμμεσα (από την αναδιήγησή στο οικείο περιβάλλον)⁶. Υπάρχει πάντα εν εξελίξει μία δυναμική προφορική ιστορία, που καλύπτει τα κενά της γραπτής αρχειακής

και κρίνεται εξ ίσου σημαντική ειδικότερα στον τρόπο που φωτίζει τα γεγονότα της επίσημης ιστορίας. Από την πλευρά αυτή η ιστορική, ή ακριβέστερα η εθνοϊστορική, συνεισφορά του Ηρόδοτου είναι καθοριστική. ■

⁵ Βλ. Van Maanen, John. 1988. *Tales of the Field: On Writing Ethnography* Chicago: University of Chicago Press, 1988.

⁶ Πρβλ. εδώ Westbrook, D., *Navigators of the Contemporary: Why Ethnography Matters*, Chicago: University of Chicago Press, 2008.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

SAGRADA FAMILIA

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ

Η «Basilica i Temple Expiatori de la Sagrada Familia» ή απλά Sagrada Familia (Αγία Οικογένεια), είναι μία μεγάλη (117 x 82,5 m, εξωτερικά) Ρωμαιοκαθολική εκκλησία στη Βαρκελώνη της Ισπανίας, που χτίζεται για πάνω από έναν αιώνα!

Η εκκλησία ξεκίνησε σαν όνειρο ζωής του τοπικού βιβλιοπώλη J.M. Bocabella με αρχικό αρχιτέκτονα τον F.P. del Villar, ο οποίος είχε σκοπό να κατασκευάσει έναν κλασικό γοτθικού τύπου ναό, χρηματοδοτούμενος βασικά από δωρεές.

Μετά από έναν χρόνο όμως και ενώ είχε ολοκληρωθεί μόνον η κρύπτη του ναού, ο del Villar παραιτήθηκε και ανέλαβε ο Antoni Gaudí, ο οποίος άλλαξε ριζικά το σχέδιο του ναού δίνοντάς του μια ριζοσπαστική μορφή πάνω στις αρ-

Η Sagrada Familia δεσπόζει στον ορίζοντα της Βαρκελώνης.

χές του μοντερνισμού, που ακολουθούσαν και τα άλλα έργα του πρωτοποριακού αρχιτέκτονα.

Το έργο συνεχίστηκε με αργούς ρυθμούς, μάλιστα σε σχετικό επικριτικό σχόλιο ο Gaudí απάντησε «ο πελάτης μου δεν βιάζεται», με αποτέλεσμα το 1926 όταν ο αρχιτέκτονας έπεσε θύμα τροχαίου δυστυχήματος και πέθανε λίγες ημέρες μετά, ο ναός να έχει ολοκληρωθεί μόνο κατά το 20% περίπου.

Μετά τον θάνατο του Gaudí ανέλαβε

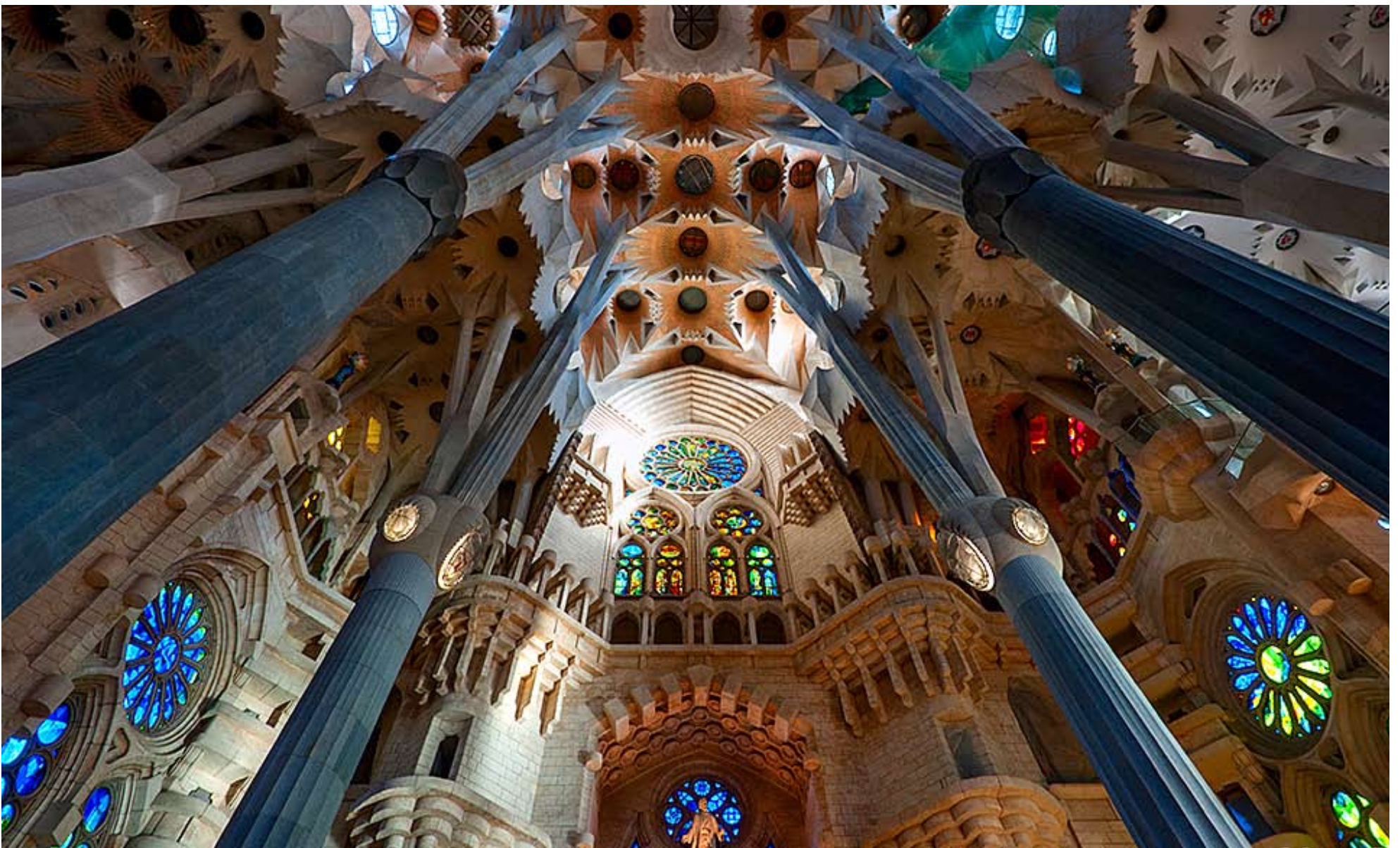
ο D. S. i Gras, αλλά το έργο διακόπηκε το 1936 από τον Ισπανικό εμφύλιο πόλεμο και υπέστη και αρκετές ζημιές από Καταλανούς αναρχικούς.

Από το 1940, τέσσερις αρχιτέκτονες ανέλαβαν να συνεχίσουν την κατασκευή, μένοντας κατά το δυνατόν πιστοί στα αρχικά σχέδια του Gaudí.

Το 1980 αναλαμβάνει ο J. Bonet i Armengol, γιος ενός από τους προηγούμενους τέσσερις αρχιτέκτονες, χρησιμοποιώντας υπολογιστές και μηχανές

CNC για την επί τόπου επεξεργασία των υλικών, ώστε να επιταχύνει τη σχεδίαση και την κατασκευή αντίστοιχα, ενώ στη διακόσμηση του ναού συμμετέχουν και πολλοί σημαντικοί γλύπτες, τα έργα των οποίων κοσμούν ήδη τις προσόψεις.

Στο μεταξύ, οι δωρεές των τουριστών με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων στη Βαρκελώνη το 1992, ήταν μια σημαντική πηγή χρηματοδότησης για τη συνέχιση του έργου, η οποία ακόμα και σήμερα στηρίζεται αποκλειστικά σε δω-

Το εσωτερικό της Sagrada Família είναι εξίσου εντυπωσιακό και πρωτοποριακό με το εξωτερικό.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Ο Antoni Gaudí, πρωτοπόρος της μοντέρνας αρχιτεκτονικής, όχι μόνο σε φόρμα αλλά και σε κατασκευαστικές μεθόδους. Αρκετές ακόμα κατασκευές του που ξεχωρίζουν από τις καμπύλες φόρμες τους και τα έντονα χρώματα, αποτελούν σήμερα πόλο έλξης για τους τουρίστες στη Βαρκελώνη.

ρεές και στα εισιτήρια των επισκεπτών.

Σχετικά με τις προσόψεις του ναού πρέπει να πούμε ότι είναι τρεις:

Η **πρόσοψη της Γέννησης**, προς την ανατολή ήταν η πρώτη που κατασκευάστηκε και έχει εντονότερη την επίδραση του Gaudí, η **πρόσοψη των Παθών** προς την δύση φέρει τα ιδιαίτερα εντυπωσιακά και στυλιζαρισμένα γλυπτά του J.M. Subirachs, ενώ η **πρόσοψη της Δόξας** προς τον νότο, που κατασκευάζεται από το 2002 και μετά, θα είναι η μεγαλύτερη και θα συμβολίζει την ανάβαση προς τον Θεό.

Εξίσου εντυπωσιακά θα είναι και τα κωδωνοστάσια, 18 τον αριθμό όταν ολοκληρωθούν, αντιπροσωπεύοντας τους Δώδεκα Αποστόλους, τους Τέσσερις Ευαγγελιστές, την Παναγία και τον Χριστό.

Από αυτά οκτώ, που αντιστοιχούν σε ισάριθμους Αποστόλους έχουν ήδη ολο-

Ο Gaudí, μελετούσε και δοκίμαζε τις καμπύλες των κτισμάτων του κρεμώντας αλυσίδες από μια οροφή και φορτίζοντάς τις σε διάφορα σημεία και με διαφορετικά βάρη, ώστε να πάρει τα σχήματα που ήθελε. Την «όρθια» εικόνα την έβλεπε σε καθρέφτη στο πάτωμα, ή παίρνοντας φωτογραφίες. Σήμερα, το ίδιο αποτέλεσμα πετυχαίνεται πολύ ευκολότερα και κυρίως γρηγορότερα, με υπολογιστή.

κληρωθεί, ενώ τα κωδωνοστάσια των Ευαγγελιστών θα φέρουν στην κορυφή τους τα ιδιαίτερα σύμβολά τους, δηλαδή:

- 1) Τον ταύρο, για τον Λουκά,
- 2) τον άγγελο για τον Ματθαίο,
- 3) τον αετό για τον Ιωάννη, και
- 4) το λιοντάρι για τον Μάρκο.

Το 2010, ο ναός είχε προχωρήσει αρκετά με την ολοκλήρωση της οροφής του και την εγκατάσταση ενός εκκλησιαστικού οργάνου, ώστε ο Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ' να τον καθαγιάσει στις 7 Νοεμβρίου του ίδιου έτους, ώστε να μπορεί να λειτουργεί πλέον σαν ναός.

Στην κρύπτη του ναού βρίσκονται θαμμένοι ο Vocabella και ο Gaudí, του

οποίου έξι κτήρια στη Βαρκελώνη καθώς και τα τμήματα της Sagrada Familia που έχουν κατασκευαστεί από τον ίδιο, έχουν χαρακτηριστεί και όχι αδικώς ως Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς από την UNESCO.

Ο σημερινός αρχιτέκτονας της Sagrada Familia, Jordi Faudí, δήλωσε στο τέλος του 2015 ότι έχει κατασκευαστεί το 70% του έργου, ενώ το 2026 που αναμένεται να ολοκληρωθεί (ώστε να συμπέσει με τα 100 χρόνια από τον θάνατο του Gaudí), θα είναι η εκκλησία όχι μόνο με τη μεγαλύτερη διάρκεια κατασκευής, αλλά και η ψηλότερη και με το ψηλότερο κωδωνοστάσιο (170 m) στον κόσμο. ■

Στυλιζαρισμένο γλυπτό του Subirachs από τα Πάθη του Χριστού, στη Δυτική πρόσοψη.

Λεπτομέρεια της γλυπτής σύνθεσης από τη Γέννηση, στην Ανατολική πρόσοψη.

Διακρίνεται σαφώς η διαφορά μεταξύ του νεότερου (αριστερά) και του παλαιότερου (δεξιά) στοιχείου του ναού.

Πατήστε την εικόνα για να παρακολουθήσετε το σχετικό βίντεο.

ΑΣΠΟΥΔΑΧΤΟΙ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ

ΓΙΩΡΓΗΣ ΖΑΡΚΟΣ

ΧΥΔΑΙΟΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΚΡΟΝΑ ΘΕΙΟΣ

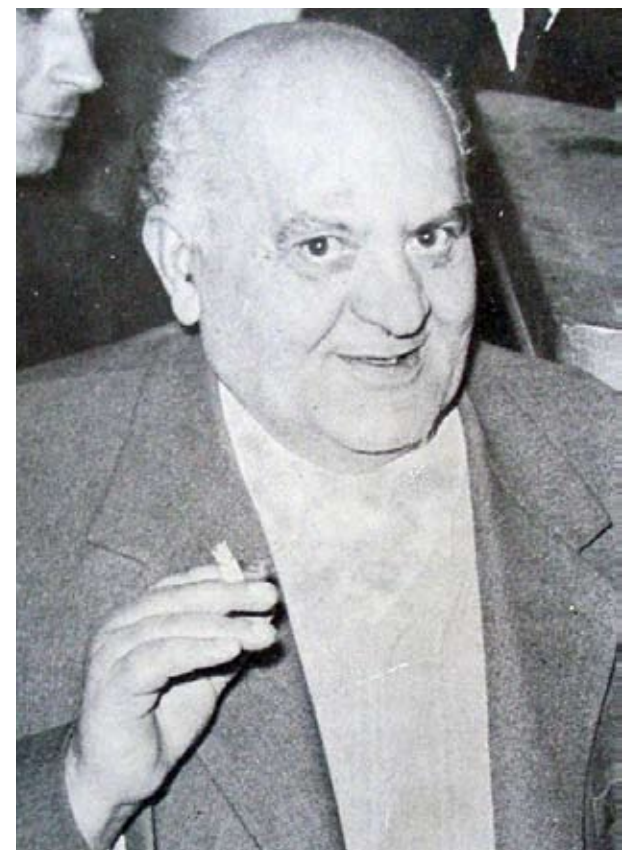
Γράφει γι' αυτόν ο Κώστας Βάρναλης... «ότι κατόρθωσε να συλλάβει όλο το τραγικό νόημα της κοινωνικής αδικίας και απανθρωπιάς και με τους πίνακες που μας ζωγράφισε, έχει χαρίσει στη νεοελληνική λογοτεχνία ένα ολότελα καινούργιο και πρωτότυπο ρίγος».

Κι αλλού πως «αυτοί, που τον κλείσανε τον Ζάρκο στη φυλακή και στο φρενοκομείο¹, δεν υποψιάζόντανε πως αυτός ο ανυπεράσπιστος άνθρωπος είχε μέσα του κρυμμένο ένα φοβερό στιλέτο: το συγγραφικό του ταλέντο. Μ' αυτό εκδικήθηκε και

τον εαυτό του και όλους τους άλλους, που είχανε την ίδια τύχη μ' αυτόν αλλά δεν είχανε και το λογογραφικό του χάρισμα. Ο ρεαλισμός του, είναι τόσο ζωντανός, άμεσος, ουσιαστικός και απροσποίητος, που ούτε μια στιγμή ο αναγνώστης δεν παύει να νιώθει την φρίκη μιας αποτρόπαιης πραγματικότητας και ούτε μια στιγμή δεν του περνάει η σκέψη πως ο συγγραφέας μας δίνει πλάσματα της φαντασίας του ή υπερβολές».

Ο Γιώργης Ζάρκος, γεννιέται το 1902 στην Αμαλιάδα και πεθαίνει στις 7/4/1967 στην Αθήνα. Προέρχονταν από eptamelic οικογένεια γιατρού. Ο Ζάρκος αφού πήρε το απολυτήριο γυμνασίου στην Αμαλιάδα πήγε στον Πειραιά (1920) και φοίτησε σε τεχνική σχολή. Αμέσως μετά ταξίδεψε σε φορτηγά καράβια ως δεύτερος μηχανικός. Ήδη έχει ενταχθεί στο ΚΚΕ και κατά τη διάρκεια της μεταξικής δικτατορίας θα εξοριστεί στην Ανάφη, όπου θα παραμείνει 7 και πλέον χρόνια και εν συνεχεία στις φυλακές Αβέρωφ. Όμως λίγο μετά την απελευθέρωση το ΚΚΕ τον συκοφάντησε τον απομόνωσε και απομάκρυνε ένα από τα φωτεινότερα μυαλά του διότι δεν μπήκε ποτέ στα οργανωτικά καλούπια του.

Αναφέρει γι' αυτόν ο Θωμάς Γκόρπας: «Στρατευμένος βέβαια και ο Ζάρκος. Αλλά και το πιο αλλόκοτο φαινόμενο στη λογοτεχνία μας του αιώνα. Σπάνια εμφανίζονται στην παγκόσμια κλίμακα συγ-

Ο Γιώργης Ζάρκος.

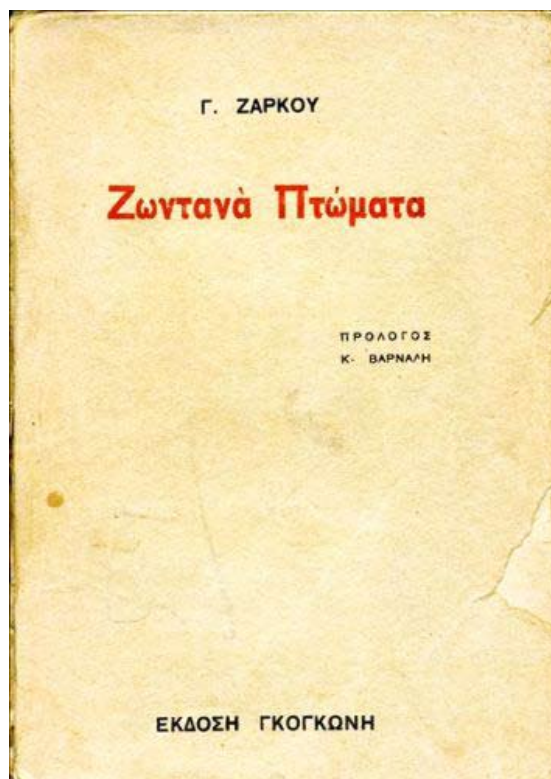
γραφείς σαν τον Ζάρκο που κάνουν τέχνη για να την καταστρέψουν. Ακόμα, αυτός ο τρελός που δεν είχε τρελαθεί, μπόρεσε να γράψει για την τρέλα και τους τρελούς, όπως άλλοι γράφουν ερωτικές ιστορίες. Εικονοκλάστης, γλωσσικά απέραντος, γράφει σαν ένας θεός με συνείδηση της γελοιότητάς του, του ψεύδους του, για τους θνητούς, κάτω απ' τα πόδια του, μάλλον απέναντι στο κι αυτό απέραντο σαρδώνιο

¹ Στις αρχές της δεκαετίας του 1930 ο περιθωριακός συγγραφέας Γιώργης Ζάρκος βρέθηκε με ακούσια εισαγωγή έγκλειστος για πενήντα ημέρες στο Δημόσιο Ψυχιατρείο, στο "Δαφνί".

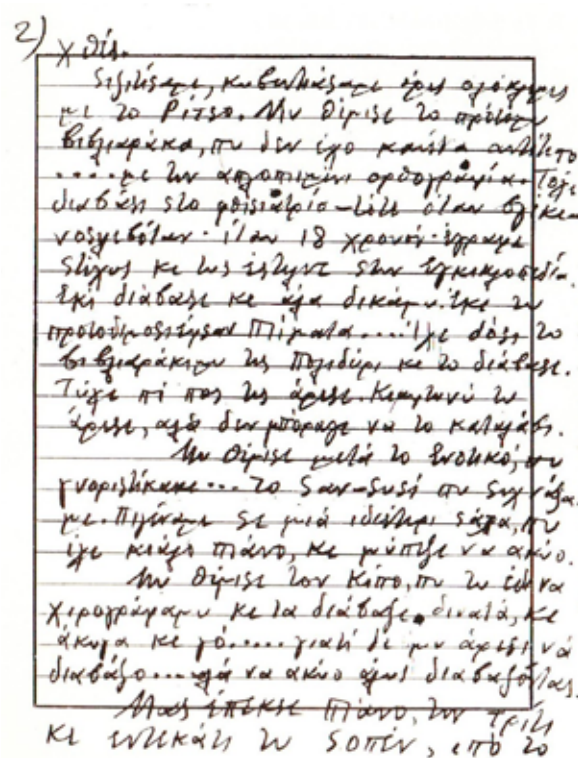
Η ψυχιατρική του περιπέτεια ξεκίνησε όταν ανακάλυψε ότι η Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια είχε προβεί σε λογοκλοπή εις βάρος του. Όντας χαρκτηρας ασυμβίβαστος και μην έχοντας χρήματα για δικαστικές διεκδικήσεις, αποφάσισε να βρει το δίκιο του "με επαναστατικό τρόπο" όπως έλεγε ο ίδιος: Δημοσίευσε λιβέλους εναντίον των πνευματικών ανθρώπων που θεωρούσε συνυπεύθυνους έστειλε υβριστικές επιστολές και απείλησε με ξυλοδαρμό τον Κωστή Παλαμά που ήταν ο υπεύθυνος της φιλολογικής ύλης όταν έγινε η λογοκλοπή. Συνελήφθηκε, δικάστηκε και καταδικάστηκε σε πεντάμηνη φυλάκιση. Μετά την έκτιση του συνόλου της ποινής του, αντί να αφεθεί ελεύθερος, οδηγήθηκε με εισαγγελική εντολή (που μάλλον δικαίως υποπτευόταν ότι προκάλεσαν οι ισχυροί αντίπαλοί του) κατ' ευθείαν από τις φυλακές στο "Δαφνί", όπου κρατήθηκε αυθαίρετα πενήντα μέρες "για παρακολούθηση".

Μιχάλης
Μεταξάς

Εξώφυλλο των Ζωντανών πτωμάτων.

Χειρόγραφο του Ζάρκου.

γέλιο του.

Και μόνο ένα λιγοςέλιδο χυδαίο και θείο μαζί κομμάτι του Γιώργη των παπαδιαμάντειων ρεμβασμών, μ' ένα τσιγάρο στο χέρι που δε σβήνει ποτέ, στο τραπέζι του καφενείου της οδού Θεμιστοκλέους των χρόνων του '50, κονιορτοποιεί τα εννιά δέκατα της τυπωμένης στην Αθήνα αφηγηματογραφίας της τελευταίας εικοσαετίας».

Ο Ζάρκος πρωτοστάτησε μαζί με τους Ρίτσο, Τσακίρη, Θρακιώτη και Σιμόπουλο κ.ά. στη δημιουργία του «Εργατικού Θεάτρου» και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων στο «Ενωτικό Εργατικό Κέντρο» της Αθήνας (παράταξη της αριστεράς) στα χρόνια 1932–1936, αλλά και στην συγγραφή, αφού υιοθέτησε την φωνη-

τική γραφή από το πρώτο του κίολας βιβλίο. Τη δεκαετία 1930–1940 δημοσίευσε 5 λιβέλους κατά προσώπων και καταστάσεων του δημοσίου βίου, πολιτικού και πνευματικού, ενώ από 1956 έως το 1964 εξέδωσε ένα αγγλόφωνο περιοδικό ("International Anthology") με έργα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων.

«Οι λιβέλοι του, κείμενα δυσεύρετα σήμερα, γραμμένα κυρίως τη δεκαετία του '30, φωτίζουν την ατίθαση, ακατάτακτη, οργισμένη στάση του απέναντι στην υποκρισία και τη σύμβαση· μαζί και μια αλάνικη αυτο-περιθωριοποίηση που, καθώς τρέφεται από το παράπονο και την πικρία, φτάνει συχνά να γίνεται δηλητηριώδης - χωρίς όμως να ξεπέφτει σε ποταπότητα. Και τα λιβελογραφήματα αυτά, όπως και

ολόκληρο το έργο του, «σε όλο το μήκος και το πλάτος του», επιτυγχάνουν, καθώς σημειώνει ο Διαμαντής Καράβολας, να μεταφέρουν «ακέραια την πρόθεση του δημιουργού του, όπως ο ίδιος την εξέφρασε: "Δεν θέλω αν τιχόν αφίσο κάτι που θα κάνι αργότερα κανένα να ασχολιθί με το έργο μου, να με βρι κακομίρι, ζητιάνο καρτερικό... που όταν έτρογα ένα χαστούκι στο ένα μάγουλο, γύριζα κι από τάλο"». «Χυδαίος και θείος» μαζί ο Ζάρκος, αξίζει να τον γνωρίσουμε».

Έργα του

- 1) Δεν είναι και σπουδαίο πράμα ο θάνατος (1928)
- 2) Η τρέλα σε όλα τα στάδια (1932)
- 3) Ζωντανά πτώματα (1934)
- 4) Βιτριόλι (1936)
- 5) 5 λιβέλοι (1930-1940)
- 6) Η μεγάλη στρατιά (1945)
- 7) Ένα αθώο μυθιστόρημα (1945)
- 8) Ομάδα συμβίωσης πολιτικών εξόριστων Ανάφης (1946)
- 9) Γιατί άλλαξα ιδέες (1928-1948)
- 10) Νουβέλες και Διηγήματα (1927-1948)
- 11) Συνωμοσία - σελίδες χρονικού (1951)
- 12) Τα σκατά (1953)

Βιβλιογραφία

- 1) Η τρέλα σε όλα τα σταδια, Γιώργη Ζάρκου, εκδόσεις Κάλβος/Ελληνες συγγραφείς 1981
- 2) Περιπετειώδες κοινωνικό και μαύρο νεοελληνικό αφήγημα, εισαγωγή-βιογραφικά-ανθολόγηση (1850-1950) δύο τόμοι, Γκόρπας Θωμάς, εκδ. «Σίσυφος», Αθήνα 1981.
- 3) belopoulos.blogspot.gr
- 4) <http://atexnos.gr>
- 5) wikipedia.gr/wiki ■

Μάριος
Παπαγεωργίου

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (KATZELMACHER)

Γερμανία, 1969

Σενάριο-Σκηνοθεσία: Ράινερ Βέρνερ Φασμπίντερ.

Ερμηνείες: Χάνα Σιγκούλα, Λίλιθ Ούνγκερερ, Ρούντολφ Βάλντεμαρ Μπρεμ, Ιρμ Χέρμαν, Ράινερ Βέρνερ Φασμπίντερ.

Υπόθεση: Μια ομάδα δήθεν φίλων ξοδεύουν άσκοπα τις ημέρες τους έξω από ένα διαμέρισμα στο αστικό περιβάλλον του Μονάχου, καπνίζοντας, πίνοντας καφέ, παίζοντας χαρτιά, κάνοντας σχόλια επικριτικά ο ένας για τον άλλον, κοιμώντας ο ένας με τη γυναίκα του άλλου, και ουσιαστικά διαβρώνοντας τις μεταξύ τους σχέσεις. Θ' ανασυνταχθούν, όμως, όταν θα φτάσει εκεί ένας Έλληνας μετανάστης, τον οποίον αποφασίζουν να πολεμήσουν όλοι μαζί ώστε να τον διώξουν. Όλοι εκτός... από μια από τις γυναίκες της παρέας, η οποία ερωτεύεται τον μετανάστη.

«Ο Έλληνας γείτονας» επρόκειτο για την προσαρμογή ενός αντί-θεάτρου θεατρικού έργου του ίδιου του σκηνοθέτη σ' ένα αντι-κινηματογράφου κινηματογραφικό έργο. Το φιλμ τοποθετεί τη δράση του τη χρονιά παραγωγής του (1969): όταν, δηλ., στην Ελλάδα, κατά την περίοδο του δικτατορικού καθεστώτος, όλο και περισσότερα μπουλούκια εργατών μετανάστευαν, με όνειρο μια καλύτερη οικονομική αποτίμηση του εργασιακού μόχθου τους, σε μια Γερμανία που ένιωθε να την κυριεύει ένα ανεξέλεγκτο πλέον κύμα ξενοφοβίας.

Παρόλο που φαίνεται πως η ξενοφοβία αποτελεί τον κύριο θεματικό πυρήνα του «Έλληνα γείτονα», ο Φασμπίντερ θέλοντας ν' ανατρέψει την λογική της φαινομενολογίας, θέτει αυτό τον προβληματι-

σμό από το δεύτερο μισό του φιλμ και μετά, έτσι ώστε πρώτα ν' ακολουθήσει το σύνολο των χαρακτήρων του προς την κάθοδο τους μέσα σ' ένα έκπτωτο πολυσύστημα αξιών (αιτία), κι έπειτα να καταγράψει τη ρατσιστική συμπεριφορά τους προς του αλλοδαπούς εργάτες ως κοινωνικό φαινόμενο (αιτιατό).

Παραθέτοντας, αρχικά, ως πρόλογο το απόφθεγμα του Γιάκκ Καρσούνκε «Είναι προτιμότερο να κάνεις καινούρια λάθη παρά να επιμένεις στα παλιά μέχρι τελικής αναισθησίας», ο σκηνοθέτης εν συνέχεια χρησιμοποιεί την αριστοτελική μέθοδο / μαρξιστική διαλεκτική, για να το αντιπαρατάξει απέναντι στην αφασική, «ακίνητη» συμπεριφορά των χαρακτήρων του και την αναπόφευκτη υποταγή τους στους πιο στοιχειώδεις και ποταπούς κανόνες κοινωνικής δραστηριότητας. Οι χαρακτήρες του Φασμπίντερ (συγκεκριμένα, οι γερμανοί πολίτες) προβάλλονται ως άκαμπτα σύμβολα και αριθμοί μιας σκόρπιας κι ασυνάρτητης εξίσωσης, από την οποία διαδοχικά συνεπάγονται η αδράνεια, η αντι-ιδεολογική απάθεια, ο θάνατος της φιλίας η εκπνοή του έρωτα και η καταφυγή στη στεία σεξουαλική εκτόνωση και στη συλλογική βία. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι στο τέλος ν' απομένει για μια ακόμα φορά μετέωρη η ελπίδα για την αλλοτρίωση της πραγματικότητας, την αναζήτηση του γλυκού ήμαρ των ονείρων (δηλ. η αναγνώριση της Ομορφιάς και μόνο).

Η άλλοτε διαλεκτική κι άλλοτε συνειρμική συνέπεια των μονίμως ακίνητων πλάνων-ταμπλώ (απόρροια των εξαιρετικών στυλιστικών διαλόγων) δημιουργούν κι αναπτύσσουν μια αίσθηση κοινωνικής σύγχυσης και παγωμάρας, που συνεχώς αντανakλούν ένα ευνουχισμένο από λυρικά στοιχεία περιβάλλον, στο οποίο κατά τ' άλλα πάντα δεσπόζει ένα καταφώτεινο λευκό χρώμα, και μέσα στο οποίο οι άνθρωποι καθημερινά φυτοζωούν και εξαντλούνται στη ηθική και διαπροσωπική αδράνεια των μεταξύ τους σχέσεων. Κι όλα αυτά μέσα από ένα δεξιοτεχνικό πάντρεμα του σινεμά-βεριτέ του Γκοντάρ με το σινεμά σχέσεων του Κασσαβέτης και τους λειτουργικούς, πένθιμους και γεμάτο διαλογισμό ρυθμούς του σινεμά του Ντράγιερ. ■

SIX SONGS: ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΜΑΘΑΝ ΟΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ

Νικόλας
Βασιλείου

Το τραγούδι αποτελεί τη ραχοκοκαλιά μίας καλής διαφήμισης, αφού μπορεί να την αναδείξει σε μεγάλο βαθμό και να διορθώσει τυχόν ατέλειές της, αποσπώντας τον θεατή. Επίσης σε βοηθάει να το συνδέσεις με την διαφημιζόμενη εταιρεία χάρη στις αλληπάλληλες επαναλήψεις της. Στο άρθρο αυτό θα αναφερθούμε σε 6 τραγούδια που μας έμαθαν οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας ή τραγούδια που έγιναν ευρέως γνωστά μέσω αυτών.

1) **Kasabian – Fire**

Η σχετικά ήρεμη αρχή του Fire δεν σε προετοιμάζει για το δυναμικό ρεφρέν του που το ανέδειξε σε indie χιτάκι και φυσικά ένα από τα πιο γνωστά τραγούδια που έχουν παιχτεί σε διαφημίσεις. Καταπληκτικό τραγούδι και ωραίο μουσικό ντύσιμο για να ακούς προσφορές πακέτων.

2) **Dandy Warhols – Bohemian Like You**

Πάμε σε κάτι πιο παλιό. Από τα λίγα τραγούδια σε τέτοιου είδους διαφημίσεις, που έγιναν γνωστά όχι λόγω του ρεφρέν, αλλά λόγω της εκπληκτικής εισαγωγής, το χιτ των Dandy Warhols αποδείχθηκε ένα από τα τραγούδια που έψαχνα πολύ καιρό, γιατί μου είχε κολλήσει λόγω της διαφήμισης. Η εισαγωγή εννοείται πως έχει μείνει χαραγμένη σε όλους, ενώ και το ρεφρέν είναι απίστευτα κολλητικό.

3) **Kaiser Chiefs – Never Miss A Beat**

Φοβερή κομματάρα από τις εποχές που οι Kaiser Chiefs ανήκαν στην αφρόκρεμα της indie σκηνής. Παίζει σκηνές από το video clip να ήταν και στο background της διαφήμισης με το ίδιο το τραγούδι να κλέβει την παράσταση.

4) **Cyanna – Shine**

Η ελληνική συμμετοχή στο σημερινό Six Songs. Οι Cyanna ακολουθούν τη συνταγή της επιτυχίας με ένα πολύ ενδιαφέρον ρεφρέν, ενώ και το υπόλοιπο τραγούδι ξεχωρίζει χάρη και στα ηλεκτρονικά στοιχεία που διαθέτει. Κολλητικότατο, οπότε λογική η ένταξή του σε διαφήμιση.

5) **Imagine Dragons – On Top Of The World**

Πάμε στο πιο πρόσφατο τραγούδι της λίστας. Η αλήθεια είναι

πως ίσως αυτό το κομμάτι το αγάπησα περισσότερο λόγω του Pro, παρά λόγω της διαφήμισης. Άρτιο τραγούδι, με το ρεφρέν να κορυφώνεται και να τραγουδιέται από όλο το συγκρότημα.

6) **Ten Years After – I'd Love To Change The World**

Το καλύτερο για το τέλος δεν λένε; Τι να πει κανείς για το απίστευτο I'd Love To Change The World; Το κομμάτι του Alvin Lee και των Ten Years After αποτελεί ένα από τα καλύτερα blues κομμάτια ever. Κυκλοφόρησε το 1971 και ακούγεται τόσο φρέσκο σαν να βγήκε την προηγούμενη δεκαετία. Τα φοβερά φωνητικά, το εξαιρετικό σόλο και αυτή η χαρακτηριστική εισαγωγή το κάνουν απλά το καλύτερο κομμάτι που έχει παιχτεί σε διαφήμιση κινητής τηλεφωνίας.

Bonus:

Expert Medicine – If I Could Build My Whole World Around You

Είναι και σε διαφήμιση, αλλά το ακούς και στην αναμονή, όταν παίρνεις στο τηλεφωνικό κέντρο της Cosmote.

Bonus 2:

Weezer – Perfect Situation

Καταπληκτικό τραγούδι, οριακά εκτός λίστας. ■

Κωνσταντίνος
Ριζόπουλος

ΠΝΕΥΣΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Για να μπορούμε να αναφερόμαστε σε πρόσωπα και πράγματα, δίνουμε ονόματα σε αυτά. Πολλές φορές τα κατηγοριοποιούμε για να μπορούμε να κάνουμε την διάκριση μεταξύ των ιδιοτήτων τους.

Η ταξινόμηση των μουσικών οργάνων, γίνεται με κριτήριο τον τρόπο που παράγουν τον ήχο τους. Για την επιστήμη της μουσικολογίας και ειδικότερα για τον κλάδο της οργανολογίας, τα μουσικά όργανα που παράγουν τον ήχο τους από τον αέρα ονομάζονται **αερόφωνα**.

Μία στήλη αέρα δονείται παράγοντας τον ήχο του οργάνου. Συνήθως η στήλη αυτή βρίσκεται στο εσωτερικό του σώματός του. Λέω συνήθως γιατί για παράδειγμα στην αιολική άρπα η παλλόμενη στήλη αέρα βρίσκεται έξω από το σώμα της. Στο φλάουτο, η στήλη αέρα πάλλεται στο εσωτερικό μέρος του σωλήνα που αποτελεί το σώμα του οργάνου.

Τι σχέση έχουν όμως τα αερόφωνα με τα πνευστά; Τα πνευστά είναι και αυτά αερόφωνα, παράγουν δηλαδή τον ήχο τους με τον αέρα, αλλά χρειάζεται η «πνοή» του εκτελεστή. Ο εκτελεστής φυσάει σε αυτά προκαλώντας την κίνηση του αέρα. Σύμφωνα με τα παραπάνω, το ακορντεόν είναι αερόφωνο αλλά δεν μπορούμε να το αποκαλέσουμε πνευστό.

Ας δούμε όμως σε ποιες κατηγορίες μπορούμε να κατατάξουμε τα πνευστά μουσικά όργανα. Οι κατηγορίες προκύπτουν από τον τρόπο με τον οποίο εκκινείται η δόνηση της στήλης του αέρα.

Το κλαρίνο (ή κλαρινέτο στη δυτική μουσική), το σαξόφωνο, η κρητική μαντούρα, η νησιωτική τσαμπούνα κ.ά. παράγουν τον ήχο τους με ένα επιστόμιο, πάνω στο οποίο έχει εφαρμοστεί μία γλωσσίδα ή αλλιώς καλάμι. Η γλωσσίδα είναι κατασκευασμένη από καλάμι κομμένο σε λεπτό

πάχος, το οποίο είναι ακόμα πιο λεπτό στην άκρη και του επιτρέπει να πάλλεται. Τοποθετούμε το επιστόμιο στα χείλη μας και φυσώντας το καλάμι πάλλεται δημιουργώντας κύματα αέρα μέσα στο σωληνωτό μέρος του οργάνου.

Ο ζουρνάς, το όμποε, το φαγκότο και το αγγλικό κόρνο χρησιμοποιούν διπλό γλωσσίδι. Δύο καλάμια δηλαδή, στενότερα από το μονό σε πλάτος, αντικριστά στερεωμένα πάνω σε ένα σωληνάκι. Τα τοποθετούμε μέσα στο στόμα μας και φυσώντας τα ελεύθερα άκρα τους πάλλονται παράγοντας τον ήχο.

Η τρομπέτα, η κορνέτα, το τρομπόνι και όλα τα «χάλκινα» χρησιμοποιούν ένα περιστόμιο, ένα «επιστόμιο σε μορφή ρηχού δοχείου», το οποίο τοποθετούμε στα χείλη. Σε αυτά τα όργανα τον ήχο παράγουν τα ίδια τα χείλη. Φυσώντας με σχεδόν κλειστά τα χείλη, αφήνοντας ένα μικρό άνοιγμα στο μέσον, αυτά πάλλονται παράγοντας το λεγόμενο **buzzing**. **Buzzing** είναι ο βόμβος που παράγεται από την παλμική κίνηση των χειλιών.

Το φλάουτο παράγει τον ήχο του όταν φυσάμε στην κόχη του επιστομίου του, αναγκάζοντας τον αέρα να κινηθεί σε κύματα μέσα στο σώμα του ορ-

Πηγή: eddariro.blogspot.gr

γάνου (σωλήνα). Το φλάουτο παίζεται πλάγια φυσώντας στο επιστόμιο που βρίσκεται στο σώμα του οργάνου στην ίδια ευθεία με τις τρύπες για τα δάχτυλα. Αυτός ο τύπος φλάουτου ονομάζεται πλαγίαυλος. Υπάρχουν όμως και όργανα όπως η ποιμενική φλογέρα, που παίζεται φυσώντας στην μία του άκρη. Είναι ένας σωλήνας ανοιχτός και από τα δύο του άκρα. Αυτός ο τύπος φλάουτου ονομάζεται ευθύαυλος.

Τύπος φλάουτου και μάλιστα ευθύαυλος, είναι και η γνωστή μας σχολική φλογέρα της οποίας η ορθή ονομασία είναι φλάουτο με ράμφος ή φλάουτο ντόλτσε. Ο αέρας κατευθύνεται σε μία

κόχη του οργάνου ακολουθώντας μία προκαθορισμένη διαδρομή που περνάει μέσα από το επιστόμιο. Το επιστόμιο βρίσκεται στο ένα άκρο του σωλήνα και έχει την μορφή «τάπας», αφήνοντας ένα μικρό λούκι για να περνά ο αέρας. Η άκρη του έχει κοπεί λοξά για να διευκολύνει τα χείλη να εφαρμόζουν επάνω του.

Τα πνευστά όργανα με τη σειρά τους μπορούν να διαχωριστούν σε υποκατηγορίες σύμφωνα με επιπλέον κριτήρια. Για παράδειγμα ανάλογα με τη μορφή του σώματός τους μπορούν να χωριστούν σε κωνικά ή κυλινδρικά. Επίσης σε όργανα με επιστόμιο ή χωρίς, με οπές ή χωρίς, χρωματικά ή διατονικά κ.λπ.. ■

Γιάννης
Ξηντάρας

4 ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΟΥΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ ΟΤΑΝ (ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΑΣ ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ) ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τα παιδιά (μας) τα αγαπάμε.

Τα παιδιά (μας) θέλουμε να είναι ευτυχισμένα.

Θα κάναμε τα πάντα για τα παιδιά (μας).

Κι όμως ακόμα κι έτσι είναι αρκετές φορές που ερχόμαστε σε αδιέξοδο. Οι σχέσεις διαταράσσονται, στο προσκήνιο εμφανίζεται ο θυμός και τότε...

Ας ξεκινήσουμε αναγνωρίζοντας ότι η παραπάνω κατάσταση, αν και ποτέ δεν είναι ευχάριστη,

είναι συχνή και μάλλον φυσιολογική. Ποτέ η ζωή μας δεν μπορεί να είναι μέλι – γάλα, κατά συνέπεια ούτε και οι σχέσεις μας.

Πρώτο βήμα για την επανάκαμψη στην ομαλότητα είναι η αποδοχή του «προβλήματος». Να αναγνωρίσουμε τα συναισθήματά μας γύρω από αυτό – και το ίδιο να κάνουμε και για τα παιδιά.

Δεύτερο βήμα είναι να επικοινωνήσουμε μεταξύ μας αυτό που νοιώθουμε – σε μια συνθήκη όσο το δυνατόν πιο ισότιμη. Δηλαδή και εμείς να εξηγήσουμε στο παιδί τι νοιώθουμε και σε εκείνο να δώσουμε το χώρο για να εκφράσει τι σκέφτεται και πώς νιώθει.

Τρίτο βήμα: Ποτέ να μην παραλείπουμε να αναφερόμαστε στο «πόσο πολύ τα αγαπάμε», ακόμα κι όταν μας θυμώνουν, ακόμα κι όταν μας πληγώνουν, (εξάλλου ποτέ δεν πρόκειται να πάψουμε να τα αγαπάμε, οπότε γιατί να το κρύψουμε;).

Τέταρτο βήμα: Μια κοινή δραστηριότητα μετά από ένα καβγα(δάκι) ξαναδίνει στην ομάδα/οικογένεια/σχέση την αίσθηση της σταθερότητας και της συνέχειας – το μήνυμα δηλαδή ότι «είμαστε εδώ, είμαστε μαζί, ακόμα κι όταν διαφωνούμε, ακόμα κι όταν θυμώνουμε». Κάτι τέτοιο προστατεύει τα παιδιά από μια αδιόρατη, μη λεκτική απειλή, αλλά ανακουφίζει εξίσου και τους γονείς, η επιστροφή στην οικογενειακή κανονικότητα.

Τα προβλήματα είναι αναπόφευκτα... έτσι είναι η ζωή. Ας τα αντιμετωπίσουμε! ■

ΠΑΤΡΙΚΗ

Η ΖΩΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ

10 ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

1) Ακούστε το παιδί σας. Να είστε πάντοτε διαθέσιμοι για διάλογο.

2) Να είστε ευγενικοί. Μην εμποδίζετε τον εαυτό σας να δείχνει στοργή, αρκεί να μην φέρνετε το παιδί σας σε δύσκολη θέση μπροστά σε φίλους.

3) Εμπλακείτε στη ζωή του παιδιού σας και παρακολουθήστε τις ακαδημαϊκές του επιδόσεις. Η συμμετοχή σας είναι το ίδιο σημαντική ή ακόμα περισσότερο απ' ότι ήταν κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας.

4) Προσπαθήστε να γνωρίσετε τους φίλους του παιδιού σας. Είναι ο μόνος τρόπος να καταλάβετε καλύτερα τη συμπεριφορά του.

5) Να είστε σταθεροί. Θέστε όρια και δημιουργήστε ξεκάθαρους κανόνες.

6) Αποφύγετε τον υπερβολικό έλεγχο και μην είστε πολύ αυταρχικοί. Η αυτονομία είναι απαραίτητη για να ωριμάσει ο/η

έφηβος. Δώστε στο παιδί σας το περιθώριο, ώστε να αποκτήσει αυτοεκτίμηση και να παίρνει αποφάσεις χωρίς να ζητάει συνεχώς τη συμβουλή σας.

7) Καθοδηγήστε το παιδί σας στις πιο δύσκολες αποφάσεις. Δεν είναι αρκετά έτοιμο: να προγραμματίσει, να θέσει προτεραιότητες, να οργανώσει τις σκέψεις του, να ελέγξει τις παρορμήσεις του και να σκεφτεί τις συνέπειες των πράξεών του.

8) Να είστε ρεαλιστές: οι προσδοκίες σας δεν πρέπει να είναι ούτε υπερβολικά μεγάλες αλλά ούτε και ελάχιστες.

9) Βοηθήστε το παιδί σας να γίνει ένας ευαίσθητος και υπεύθυνος πολίτης. Βοηθήστε το να βελτιώσει το σεβασμό του για τον καθένα, ανεξαρτήτως φυλής, κοινωνικής τάξης ή θρησκευματος.

10) Αγαπήστε το παιδί σας χωρίς όρους, ειδικά όταν κάνει λάθη. ■

Βασιλική
Μαργέτη

ΗΡΘΑΝ ΟΙ ΑΠΟΚΡΙΕΣ! ΠΕΤΑΞΕΤΕ ΤΙΣ ΜΑΣΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΣΤΟΛΗ!

Έφτασαν οι Απόκριες! Μάσκες, αποκριάτικα κοστούμια, σεραπαντίνες, αποκριάτικοι χοροί, εύθυμη διάθεση γλεντιού, καρναβάλι... Όλα αυτά είναι άμεσα συνδεδεμένα με την περίοδο της Απόκριας! Αυτό όμως που προκαλεί έντονο ενδιαφέρον και αξίζει να σχολιαστεί είναι το γεγονός ότι οι πρώτες αποκριάτικες στολές, εκείνες των παιδικών χρόνων, δεν ξεχνιούνται εύκολα! Πιο συγκεκριμένα, αυτό που μένει χαραγμένο στη μνήμη είναι τα συναισθήματα χαράς και έντονου ενθουσιασμού για τη στολή και για όλα τα συνοδευτικά αξεσουάρ της και επιπλέον, η ευκολία με την οποία ένα παιδί «μπαίνει στο ρόλο» του ήρωα που υποδύεται για όση ώρα φοράει τη στολή του! Τι ιδιαίτερο έχει, λοιπόν, μια αποκριάτικη στολή για το άτομο που την φοράει και ποια είναι τα «μυστικά» που αποκαλύπτει για τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του;

Η ψυχολογία της Απόκριας!

Πολλοί ειδικοί ερευνητές πιστεύουν ότι η επιλογή της αποκριάτικης στολής δεν γίνεται τυχαία, όπως συνήθως νομίζουμε. Και, ενώ έχουμε την εντύπωση ότι κρυβόμαστε πίσω από την αποκριάτικη μάσκα μας, στην πραγματικότητα δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Όταν επιλέγουμε μια αποκριάτικη στολή, στην ουσία, βιώνουμε ένα κομμάτι της φαντασίας μας και φανερώνουμε στους άλλους καλά κρυμμένες πτυχές του εσωτερικού μας κόσμου/εαυτού. Κατά μια έννοια, εκφράζουμε μια πλευρά του εαυτού μας, συνήθως πιο δημιουργική και απελευθερωμένη, η οποία έχει την ανάγκη να εκδηλωθεί. Μπορεί να έχει τη μορφή μιας κρυφής επιθυμίας, ενός καταπιεσμένου και βασανιστικού φόβου ή ακόμα, μιας δημιουργικής εκτόνωσης από την καθημερινή καταπίεση των υποχρεώσεων. Είναι γεγονός ότι η καθημερινότητα και οι απαιτητικοί της ρυθμοί, οι συσσωρευμένες ευθύνες στο σπίτι και στην εργασία, απαιτούν την απόλυτη προσοχή και αφοσίωση και για τον λόγο αυτό, ο χρόνος

χαλάρωσης που διαθέτει κανείς είναι αυστηρά περιορισμένος. Στη διάρκεια της Απόκριας, λοιπόν, δίνεται σε όλους η ευκαιρία να εξερευνήσουν, με ασφάλεια και καθόλου ριψοκίνδυνα, μια διαφορετική πλευρά του εαυτού τους και να «υποδυθούν» για λίγο κάτι ασυνήθιστο και ξεχωριστό...!

Η «απομυθοποίηση» της μάσκας!

Μήπως είναι εσφαλμένη η εντύπωση που υπάρχει σχετικά με τις αποκριάτικες μάσκες και, τελικά, αυτό που αποκαλύπτουν είναι πιο σημαντικό από αυτό που προσπαθούν να κρύψουν; Σύμφωνα με σχετικές θεωρητικές αναλύσεις, η αποκριάτικη μεταμφίεση:

- 1) Εκδηλώνει μια εσωτερική ανάγκη επικοινωνίας με τους άλλους με έναν τρόπο πιο... διαφοροποιημένο και ξεχωριστό!
- 2) Αποδεσμεύει και απελευθερώνει το άτομο από φόβους, ανασφάλειες και καταπιεστικές αναστολές.
- 3) Καθιερώνει μια ελευθερία προσωπικής έκφρασης και υπέρβασης.
- 4) Επιτρέπει στο «παιδί» που κρύβεται μέσα μας να αναδυθεί.
- 5) Ξεδιπλώνει κρυμμένες πτυχές του εαυτού.
- 6) Αποτελεί τρόπο εκτόνωσης των βαθύτερων ψυχικών-συναισθηματικών αναζητήσεων.
- 7) Επιτρέπει τον πειραματισμό με διάφορους ρόλους.

Ανακαλύψτε τι κρύβεται πίσω από τις αποκριάτικες στολές!

Έρθε η ώρα να μάθετε περισσότερα για το αποκριάτικο κοστούμι που σκέφτεστε να φορέσετε φέτος τις Απόκριες ή που έχετε ήδη φορέσει τα προηγούμενα χρόνια!

1) Κοστούμια «τρόμου»: Τα ζόμπι, οι βρικόλακες, οι σκελετοί και άλλα τέτοια τέρατα φανερώνουν

ΑΠΟΚΡΙΕΣ

την προτίμηση κάποιου να διασκεδάσει με οτιδήποτε μακάβριο, αλλόκοτο και γκροτέσκ.

2) Κοστούμια «αθωότητας»: Οι νεράιδες και οι πριγκίπισσες αντιπροσωπεύουν μια «κρυμμένη» νοσταλγία για τη νιότη, τη χαμένη αθωότητα και την παιδική αφέλεια και μια εσωτερική επιθυμία για επιστροφή σε μια πιο ασφαλή και απλοϊκή εποχή.

3) Κοστούμια «ζώων»: Γενικά, τα ζώα αντιπροσωπεύουν τα βασικά ένστικτα. Πιο συγκεκριμένα όμως, κάθε ζώο διαθέτει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που υπογραμμίζουν τη μοναδικότητά του. Για παράδειγμα, το λιοντάρι συμβολίζει την εξουσία και την αυτοπεποίθηση, ο σκύλος την αφοσίωση και την πίστη στα οικεία πρόσωπα, η αρκούδα τη σωματική δύναμη και την υπεροχή, η καμηλοπάρδαλη τη γαλήνη και την εσωτερική ηρεμία, η γάτα τον αισθησιασμό και την αυτονομία. Τα κοστούμια ζώων μπορεί να αντιπροσωπεύουν κάποια από τα φανερά ή κρυμμένα χαρακτηριστικά της ταυτότητας κάποιου ή εκείνα τα χαρακτηριστικά που κανείς θαυμάζει και θα επιθυμούσε να έχει!

4) Κοστούμια «comic ηρώων και cartoon»: Οι στολές κλόουν και όλες οι όμοιές τους συμβολίζουν κάτι το εκκεντρικό, ιδιότροπο, παιχνιδιάρικο και νεανικό. Φανερώνουν την ανάγκη των ανθρώπων να ξεφύγουν από την καθημερινή τους σοβαρότητα και να νιώσουν πιο... παιδιά! Μάλιστα, κάποιοι ήρωες των cartoons έχουν αποκτήσει, με τα χρόνια, μια ισχυρή προσωπικότητα η οποία έχει ταυτιστεί απόλυτα με το όνομά τους, όπως για παράδειγμα, ο Bugs Bunny, ο οποίος έχει κατοχυρώσει πια τη φήμη του χαριτωμένου και γεμάτου αυτοπεποίθηση κατεργάρη!

5) Κοστούμια «του κακού»: Τα κοστούμια που παρουσιάζουν κάτι υποχθόνιο, σκοτεινό και διαβολικό δίνουν σε κάποιον τη δυνατότητα να εκφράσει τη σκοτεινή πλευρά του εαυτού του χωρίς ενοχές! Επιπλέον, κάποια άτομα χρησιμοποιούν (συνειδητά ή ασυνειδητά) τα κοστούμια αυτά σαν έναν τρόπο για να απομακρύνουν ή να αποφύγουν κάποιον/ους ή για να απομονωθούν... κάτι που φανερώνει πιθανά σημάδια ανασφάλειας και υποδεικνύει ένα σχετικό εσωτερικό άγχος σχετικά με θέματα που αφορούν στις διαπροσωπικές σχέσεις.

6) Κοστούμια «σεξουαλικού περιεχομένου»: Κοστούμια με σεξουαλικό θέμα και περιεχόμενο αντιπροσωπεύουν τον αισθησιασμό, τον ερωτισμό και τη σεξουαλικότητα. Υποδεικνύουν ότι το άτομο, πιθανόν, αρέσκεται στο να αποτελεί το «κέντρο της προσοχής» όλων!

7) Κοστούμια «celebrities»: Τα κοστούμια των διασημοτήτων φανερώνουν την επιθυμία κάποιου να δείξει τις γνώσεις του για τα επίκαιρα θέματα, το πόσο ενημερωμένος είναι ή και να φανερώσει κάποια ενδιαφέροντά του, όπως μουσική ή κινηματογράφος. Επιπλέον, ένα κοστούμι «celebrity» είναι πιθανό να αντιπροσωπεύει κάποια χαρακτηριστικά προσωπικότητας του ατόμου που το φοράει ή και να σατιρίζει συγκεκριμένα κοινωνικά θέματα τα οποία συνδέονται με την εικόνα του «celebrity» όπως για παράδειγμα, ευφυΐα, δύναμη, επαναστατικότητα, θέματα ηθικής και διαφθοράς κ.λπ..

8) Κοστούμια «super-ηρώων»: Τα κοστούμια με τέτοιο θέμα υποδεικνύουν ότι κάποιος διαθέτει ακόμα την επιθυμία και την έντονη διάθεση να σώσει τον κόσμο και να νικήσει το κακό, όπως όταν ήταν παιδί! Φαίνεται ότι του προσφέρει ικανοποίηση όταν νιώθει παντοδύναμος, δυνατός, θαυμαστός και αξιοσέβαστος. ■

www.psy-therapy.gr

Ελένη
Αναγνωστοπούλου

ΕΞΑΛΕΙΦΟΝΤΑΣ ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Όλοι έχουμε νιώσει το μυαλό μας να μπλοκάρει σε μια στιγμή που χρειάζεται να πάρουμε μια σημαντική απόφαση ή να αδειάζει όταν πρέπει να παραδώσουμε ένα έργο σε μια συγκεκριμένη προθεσμία. Πολλές φορές ο νους μας βιώνει το απόλυτο κενό προσπαθώντας να βρει απάντηση, να δώσει λύση λύση σε κάτι που μας προβληματίζει ή να επινοήσει κάτι που χρειάζεται άμεσα.

Για τους ανθρώπους σε δημιουργικές θέσεις, η έμπνευση και η δημιουργικότητα είναι το παν. Η επιτυχία τους βασίζεται στην ανάδυση, τη μορφοποίηση και κυρίως την σταθερή ροή ιδεών για την υλοποίηση του έργου τους. Ωστόσο, υπάρχουν στιγμές που οι ιδέες φαίνεται να στερεύουν και το μυαλό στέκεται άδειο και ανήμπορο μπροστά στην πρόκληση της δημιουργικότητας λες και έχει υποστεί κάποιο σατανικό ξόρκι νοητικής παράλυσης. Η αίσθηση αυτή είναι γνωστή σε όλους όσοι ασχολούνται με τη δημιουργία. Ο συγγραφέας κοιτάζει απελπισμένος το κενό χαρτί, ο γλύπτης το ακατέργαστο κομμάτι μάρμαρο, ο ζωγράφος τον λευκό του καμβά, ο συνθέτης το άδειο πεντάγραμμο, ο προγραμματιστής την επόμενη γραμμούλα στην οθόνη του υπολογιστή του...

Όμως αυτό το “δημιουργικό μπλοκάρισμα” αφορά γενικότερα και οποιονδήποτε αναζητά δημιουργικές λύσεις σε ένα πρόβλημα ή μία κατάσταση, δηλαδή πρακτικά όλους μας! Ο καθένας μας, μπορεί να νιώσει αυτό το μούδιασμα, το άδειασμα, την διανοητική ακινησία, ανεξάρτητα από το τι κάνει και σε ποιο αντικείμενο εργάζεται. Πόσες φορές μας έχει τύχει να προσπαθούμε να θυμηθούμε ένα όνομα, να το νιώθουμε να “γαργαλάει την άκρη της γλώσσας μας” αλλά είναι αδύνατον να το φέρουμε στο μυαλό μας; Και ξαφνικά, συνήθως σε μια στιγμή χαλαρότητας, ξεπηδά από το πουθενά του νου μας η πολυπόθητη πληροφορία. Πόσοι εργαζόμενοι μπλοκάρουν νοητικά όταν πρέπει να κάνουν κάτι που απαιτεί νοητική συγκέντρωση και συν-

δυαστική σκέψη; Πόσοι μαθητές, εξαιρετικά προετοιμασμένοι, πηγαίνουν να γράψουν στις εξετάσεις τους αλλά εκείνη τη στιγμή φαίνεται να έχουν ξεχάσει όλα όσα πάσχιζαν να μάθουν τις προηγούμενες μέρες; Πόσοι γονείς σηκώνουν ψηλά τα χέρια όταν πρέπει να βοηθήσουν τα παιδιά τους να καταλάβουν πράγματα που οι ίδιοι γνωρίζουν αλλά δυσκολεύονται να τα εκφράσουν κατάλληλα πάνω στην ένταση της στιγμής; Οι απαντήσεις μας διαφεύγουν, οι λύσεις απομακρύνονται, οι προθεσμίες και οι ευκαιρίες χάνονται και, ενώ οι επιπτώσεις μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να είναι μηδαμινές, κάποιες φορές μπορεί να είναι ακόμα και ολέθριες!

Το αντίδοτο που προτείνεται, συνήθως, από τους ειδικούς για το δημιουργικό μπλοκάρισμα –και με την προϋπόθεση ότι είναι εφικτό να εφαρμοστεί στον συγκεκριμένο χώρο και χρόνο που βρισκόμαστε–, είναι να αποκοπούμε προσωρινά από την διαδικασία, διακόπτοντας την τρέχουσα νοητική μας λειτουργία. Ένα μικρό διάλειμμα, μια βόλτα ή ακόμα και ένας σύντομος ύπνος έχει αποδειχθεί πως είναι ικανά να βοηθήσουν τον εγκέφαλό μας να ξεμπλοκάρει και να επανεκκινήσει, κατά κάποιο τρόπο, τη δημιουργική διαδικασία. Γιατί, όμως, συμβαίνει αυτό;

Έχω αναφερθεί επανειλημμένως, από την συγκεκριμένη στήλη, στον μηχανισμό του στρες και στο τί ακριβώς συμβαίνει στον εγκέφαλο αλλά και στο σώμα μας όταν βρισκόμαστε σε κατάσταση στρες, όπου το μεταχιακό σύστημα του εγκεφάλου μας ή ο λεγόμενος “συναισθηματικός” μας εγκέφαλος, αναλαμβάνει να μας προειδοποιήσει και να μας προφυλάξει από έναν πραγματικό κίνδυνο ή από έναν υποθετικό κίνδυνο που προσλαμβάνει ως πραγματικό. Κατά τη διαδικασία αυτή, ο συναισθηματικός μας εγκέφαλος μπορεί κυριολεκτικά να μπλοκάρει τον γνωσιακό, “λογικό” μας εγκέφαλο, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων, την ανάδυση λογικών συσχετι-

σμών, την αξιολόγηση κ.λπ. Μοιάζει, δηλαδή, σαν το αρνητικό συναίσθημα να περιορίζει ή ακόμα και να φιμώνει το μυαλό μας. Επιπλέον, το στρες που βιώνουμε εκείνη τη στιγμή μπορεί να μη γίνεται καν αντιληπτό συνειδητά.

Αν, για παράδειγμα, πρέπει να προλάβω μια προθεσμία στη δουλειά μου, από την οποία εξαρτάται η προαγωγή μου ή ακόμα και το μέλλον της ίδιας της θέσης στην εργασία μου, είναι εύκολο να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός του στρες ακόμα και αν εγώ δεν το καταλαβαίνω. Ταυτόχρονα μπορεί να με πιέζουν έμμεσα αρνητικά συναισθήματα και σκέψεις όπως, αγωνία για το μέλλον το δικό μου και της οικογένειάς μου ή για το δάνειο που κινδυνεύει να μην αποπληρωθεί αν χάσω αυτή τη δουλειά κ.λπ. Το μυαλό μου θα προσπαθήσει να βρει λύσεις αλλά, υπό το κράτος της συναισθηματικής πίεσης, το πιθανότερο είναι πως θα ζοριστεί πολύ ή και θα μπλοκάρει εντελώς, προσθέτοντάς μου επιπλέον άγχος.

Σ' αυτήν την περίπτωση, το αντίδοτο της αποστασιοποίησης μπορεί να βοηθήσει καθώς, οποιαδήποτε διακοπή από την παρούσα συναισθηματική φόρτιση μπορεί να ηρεμήσει προσωρινά τον συναισθηματικό μας εγκέφαλο, επιτρέποντας έτσι στον λογικό να βρει τις απαντήσεις που αναζητά. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι πολλές από τις μεγαλύτερες ιδέες των επιστημόνων

και τα αριστουργήματα καλλιτεχνών έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια χαλαρών στιγμών ή ενός ύπνου των εμπνευστών τους. Μεταξύ αυτών, ο Άλφρεντ Άινστάιν, ο οποίος εμπνεύστηκε τη θεωρία της σχετικότητας κατά τη διάρκεια ενός σύντομου ύπνου του και ο Γερμανός συνθέτης Ρίχαρντ Βάγκνερ που ισχυριζόταν πως ολόκληρη η μουσική σύνθεση της περίφημης όπεράς του "Τριστάνος και Ιζόλδη" προήλθε από ένα όνειρό του.

Τί γίνεται όμως αν, την στιγμή που καλούμαστε να βρούμε απαντήσεις και λύσεις, δεν έχουμε την δυνατότητα να πάρουμε έναν σύντομο υπνάκο; Φανταστείτε έναν μαθητή την ώρα των πανελλαδικών εξετάσεων, κυριευμένο από το στρες και ανήμπορο να θυμηθεί όλα αυτά που διάβαζε όλο το χρόνο, ξαφνικά να σκύβει μπροστά στο γραπτό του και να αρχίζει να ροχαλίζει, ελπίζοντας πως θα ξυπνήσει αρκετά έγκαιρα και με καθαρό νου, ώστε να θυμηθεί τις κρίσιμες απαντήσεις! Η αποστασιοποίηση από το πρόβλημα δεν είναι πάντα εφικτή και τότε, είτε θα ζοριστεί κάποιο τμήμα του εγκεφάλου μας για να μας βγάλει από τη δύσκολη θέση, είτε θα αποτύχουμε. Η πραγματική λύση βρίσκεται στην αποτελεσματική αποφόρτιση του στρες και στην χαλάρωση του συναισθηματικού εγκεφάλου μας, που θα επιτρέψει στις δημιουργικές απαντήσεις να αναδυθούν αβίαστα.

Ένας εκπληκτικός τρόπος αποφόρτισης του στρες, συνειδητού ή μη, είναι οι Τεχνικές Συναισθηματικής Απελευθέρωσης, γνωστές ως EFT (Emotional Freedom Techniques). Οι τεχνικές αυτές, που χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο, αποφορτίζουν απλά και γρήγορα τα αρνητικά συναισθήματά μας, επιτρέποντας στο λογικό νου μας να ξεμπλοκάρει και να βρει τις κατάλληλες απαντήσεις και λύσεις ή τις δημιουργικές ιδέες που αναζητούμε.

Για άλλη μια φορά το κλειδί της επιτυχίας φαίνεται να βρίσκεται στα συναισθήματα και στην αρμονική σχέση συναισθηματικού και λογικού εγκεφάλου. Μάλιστα, πρόσφατα κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στην Ελλάδα πρωτότυπο βιβλίο για το θέμα αυτό από έναν, κορυφαίο στο είδος του, εφαρμοστή της μεθόδου. Ο Υπάτιος Βαρελάς, στο εξαιρετικό του βιβλίο "EFT Τεχνικές Συναισθηματικής Απελευθέρωσης", εξηγεί με πολύ ωραίο και κατανοητό τρόπο τί ακριβώς συμβαίνει με τα αρνητικά μας συναισθήματα και πώς μας επηρεάζουν σε κάθε βήμα της ζωής μας. Οι πληροφορίες που παρέχονται στο βιβλίο αποτελούν μια πλήρη εισαγωγή στην μέθοδο του EFT, την οποία μπορεί ο καθένας να χρησιμοποιήσει για να βγει από πάσης φύσεως συναισθηματικά αδιέξοδα. Απενοχοποιώντας και κατανοώντας τα συναισθήματά μας μπορούμε να λειτουργήσουμε καλύτερα σε όλους τους τομείς και να νιώσουμε πραγματικά καλά, ώστε να πορευθούμε από την άγνοια και την αδυναμία προς την γνώση και την δύναμη! ■

Αλεξάνδρα
Κοφινιώτη

ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΜΕΛΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ/ΜΑΣ

Είμαι στη συμπρωτεύουσα και απολαμβάνω τον ήλιο στην παραλία της. Τίποτα δεν μπορεί να μου χαλάσει την ηρεμία. Άλλωστε είμαι μακριά από την καθημερινή ρουτίνα μου. Τίποτα δεν μπορεί να μου κλέψει την χαρά. Τίποτα δεν μπορεί να μου αποσπάσει την προσοχή. Ή μάλλον μπορεί να μου την αποσπάσει; Κι όμως τα κατάφερε. Ένα μικρό μαλλιαρό πλασματάκι που είχε ξεφύγει από τον ιδιοκτήτη του και έκανε χαρούμενο βόλτες γύρω από τον Λευκό Πύργο. Έτρεχε, πηδούσε σαν λαγουδάκι, κυνηγούσε τα περιστέρια, κυνηγούσε τα παιδάκια και χαιρόταν όπως χαιρόνται και εκείνα. Και ενώ χάζευα το μικρό σκυλάκι ξαφνικά είδα έναν κύριο να ψάχνει και να κρατάει το λουρί στο χέρι του.

Δεν ήθελε και πολύ να καταλάβεις ότι ήταν ο ιδιοκτήτης του. Του φώναξα και από εκεί που στο πρόσωπο του ήταν ζωγραφισμένη η αγωνία ξαφνικά λες και όλα άλλαξαν μόλις αντίκρισε το μικρό του. Η χαρά του ήταν μεγάλη. Αν δεν την δεις δεν μπορείς να την περιγράψεις με λόγια αυτή την εικόνα. Μου είπε: Σας ευχαριστώ. Η Λίζα είναι η ζωή μου... Έτσι έμαθα και το όνομά της.

Γυρίζοντας αργά το απόγευμα και αφού είχα παρατηρήσει ότι πολλοί ήταν εκείνοι που κρατούσαν από ένα κατοικίδιο στα χέρια και έκαναν «χαλαρά» όπως λένε και οι Θεσσαλονικείς την βόλτα τους, μου ήρθε η είδηση ότι τρία μικρά πλασματάκια είχαν γεννηθεί και τα δυο έψαχναν για οικογένεια. Η αλήθεια ήταν ότι δεν το σκέφτηκα καθόλου. Η ιδέα και μόνο ότι θα έμπαινε στη ζωή μου, στη ζωή μας ένα καινούργιο πλασματάκι σε συνδυασμό με το πόσο καλό θα έκανε στα παιδιά μου η επαφή με ένα κατοικίδιο, με έκανε να γελάω συνέχεια και μου έδωσε έναν άλλο αέρα. Είπα κατευθείαν ΝΑΙ και άρχισε όλη η οικογένεια να μπαίνει σε ρυθμούς προγραμματισμού, προμήθειας εξοπλισμού αλλά και μεγάλης αγωνίας μέχρι να έρθει. Πέρασαν 20 ημέρες από εκείνη την απόφαση και εκείνο το βράδυ στο λιμάνι αντίκρισα δυο ματάκια και ένα κορμάκι που έτρεμε και από φόβο και από κρύο. Δεν θα ξεχάσω ποτέ το πώς αισθάνθηκα όταν την πήρα αγκαλιά και την τύλιξα στην κουβερτούλα της. Η σιγουριά που αισθάνθηκε στην αγκαλιά μου ήταν το καλύτερο δώρο που θα μπορούσε να μου χαρίσει. Ένιωθα ότι κρατούσα πάλι τα μωρά μου. Σ' αυτό το σημείο θα επικαλεστώ τα λόγια της κ. Αλεξάνδρας Καππάτου (Ψυχολόγου -Παιδοψυχολόγου), η οποία λέει ότι, η σχέση

του παιδιού με τα ζώα είναι παλιά, βαθιά και γεμάτη μυστικά. Μιλούν τελείως διαφορετικές γλώσσες και παρ' όλα αυτά επικοινωνούν θαυμάσια. Σίγουρα η παρουσία ενός ζώου στη ζωή του παιδιού μπορεί να συμβάλει θετικά στη σωστή του ανάπτυξη. Το ζώο γίνεται φίλος, σύντροφος και συνένοχός του στις ζαβολιές. Το ζώο προσφέρει την αίσθηση της ελευθερίας, είναι πιο γρήγορο, πιο ελαφρύ, ακούραστο και το πεδίο δράσης του φαντάζει ατελείωτο. Το παιδί δεν βλέπει το ζώο ως υποκατάστατο φίλου ή αδελφού. Το βλέπει ως μια ύπαρξη που καλύπτει ανάγκες του, χωρίς να το κρίνει. Το ζώο είναι ένας συνομιλητής με άκρως ιδιαίτερα προσόντα. Είναι ο υπομονετικός ακροατής που δεν βρίσκει καμιά ιστορία ακατανόητη ή ανιαρή, που δεν διακόπτει για να ρωτήσει κάτι ούτε παρεμβαίνει. Ακούει τα πάντα και μ' ένα γρύλισμα ή ένα κούνημα των αφτιών του φανερώνει ότι η ιστορία του άρεσε. Δείχνει κατανόηση για τους κακούς βαθμούς, αλλά και για την ακεφιά, χωρίς να του ζητά εξηγήσεις. Το ζώο είναι ο

προστάτης και δίνει δύναμη στο παιδί με την παρουσία του.

Έχει απόλυτα δίκιο. Η ζωή μας άλλαξε. Το γέλιο είναι σε καθημερινή βάση στο σπίτι μας. Η χαρά του και η τρέλα του όταν μας βλέπει δεν περιγράφεται. Απορώ πως τα πετάνε στα σκουπίδια, πως τα κακοποιούν. Μας προσφέρει τόσα πολλά χωρίς να ζητάει. Λίγο νερό, λίγη τροφή και ένα χάδι και η ουρίτσα του κουνιεται πιο γρήγορα από υαλοκαθαριστήρα από την χαρά και την ευγνωμοσύνη του.

Άλλαξε η ζωή μας. Άλλαξε η ζωή μου. Πιστεύω ότι όλοι μπορούμε χωρίς υπερβολές να υιοθετήσουμε ένα πλασματάκι και να το βοηθήσουμε. Η ποιότητα ζωής και των δυο μας σίγουρα θα αλλάξει προς το καλύτερο.

Ο δικός μας θησαυρός λέγεται Έλμα, είναι θηλυκό, είναι 2,5 μηνών, είναι ένα πλάσμα γεμάτο αγάπη στο βλέμμα του και το λατρεύουμε.

Σκεφτείτε το... ■

Πέγκυ
Ρέππα

ΛΙΓΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΛΟ ΔΑΣΚΑΛΟ

Με αφορμή την 5^η Οκτωβρίου ως ημέρα «Εκπαιδευτικών» θα ήθελα να καταθέσω τις σκέψεις μου για ποια στοιχεία συνιστούν έναν καλό δάσκαλο.

1) Απαιτείται γνωστική επάρκεια αλλά και γνώση των καθηκόντων του και των υποχρεώσεών του. Επίσης θα πρέπει να είναι γνώστης της παιδικής-εφηβικής και γονικής ψυχολογίας.

2) Θα πρέπει να κερδίζει και όχι να απαιτεί τον σεβασμό των μαθητών του.

3) Να εκπέμπει ενδιαφέρον και σεβασμό όχι μόνο για τους δυνατούς αλλά κυρίως για τους αδύναμους μαθητές.

4) Να απολαμβάνει τη διδασκαλία και να την αντιμετωπίζει σαν καπετάνιος που οδηγεί τους μαθητές στο ταξίδι της γνώσης.

5) Να είναι ευέλικτος και να προσαρμόζει το μάθημα στις ανάγκες και απαιτήσεις των μαθητών του.

6) Να είναι καλός ακροατής και να ενθαρρύνει τους μαθητές του.

7) Να μπαίνει συχνά στη θέση τους.

8) Να βλέπει στα μάτια των μαθητών του, τα μάτια των δικών του παιδιών.

9) Μα πάνω απ' όλα να ΑΓΑΠΑ τους μαθητές του όπως τα δικά του παιδιά.

10) Να έχει υπομονή και επιμονή.

11) Να συζητά μαζί τους θέματα σύγχρονου προβληματισμού και να τους περνά τα σωστά μηνύματα.

12) Να εφαρμόζει την τεχνολογία και να διαχειρίζεται σοφά τον πλούτο του διαδικτύου.

13) Να ενημερώνεται συνεχώς (π.χ. μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων) για τις νέες εξελίξεις στην εκπαίδευση και στο αντικείμενο που διδάσκει.

14) Και όπως πολύ σωστά είπε ο τεράστιος Παλαμάς: «Σμίλεψε πάλι, δάσκαλε, ψυχές».

Όλοι μαζί λοιπόν, γονείς και εκπαιδευτικοί να είμαστε σε εγρήγορση και ανά πάσα στιγμή να «αφουγκραζόμαστε» τα παιδιά μας. Τότε λοιπόν δεν θα έχουμε να φοβηθούμε τίποτα.

Κλείνοντας διάβασα στον Καζαντζάκη το εξής: «Το χρέος και το κέρδος του αληθινού δασκαλου: να προσπαθήσει να μάθει ο,τι μπορεί από το μαθητή του, να μυριστεί κατά πού τραβά η νιότη και να πλωρίσει κατά κει κι αυτός την ψυχή του». ■

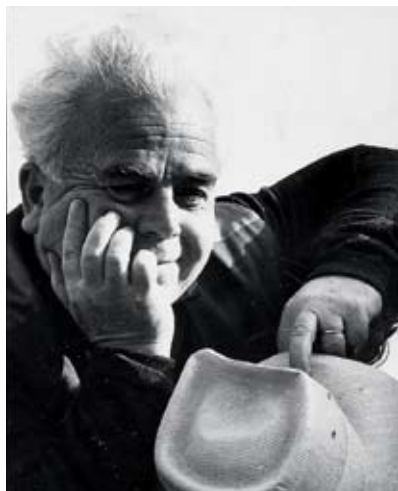

Ο Νίκος Καζαντζάκης με παιδιά.

Μιχάλης
Μεταξάς

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ήταν απόγευμα ζεστό σχεδόν καλοκαιρινό, γαλανό όπως κάθε ανοιξιάτικο απόγευμα στην Αθήνα. Όμως τα χρόνια που με χωρίζουν από τότε και τα όσα μπορεί να συμβούν στη ζωή κάθε ανθρώπου, δυστυχώς την ακριβή ώρα και ημερομηνία να λησμονήσουν πέτυχαν, όχι όμως εκείνο το νεα-

νικό χρώμα και την θαλπωρή της συζήτησης, που έγινε από δύο εφήβους -που την περίοδο εκείνη ('83 - '85), εξέδιδαν το καθόλα καλλιτεχνικό και άκρως αιρετικό περιοδικό «ΡΣ»- και τον γέροντα ζωγράφο-συγγραφέα στο εργαστήρι του, σ' ένα στενό (Γουέμπστερ 6) κάτω απ' την βαριά σκιά της Ακρόπολης.

Ο Γαλαξιδιώτης ζωγράφος Σπύρος Βασιλείου δεν βρίσκεται εδώ και 32 χρόνια στη ζωή.

Οι συνομιλητές του ο Μιχάλης Μεταξάς και ο Βασίλης Γιάτσης έχουν τον δρόμο τους τραβήξει, μα πάντα παραμένουν πιστοί κι αγαπημένοι, κοινωνοί κοινών ιδεών και των ίδιων εφηβικών ιδανικών.

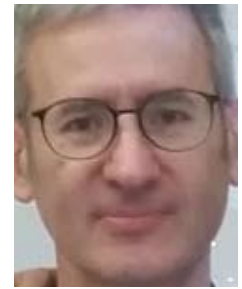
Η συνομιλία που ακολουθεί -σε έντυπη μορφή- καταγράφηκε σ' ένα παλιό και διόλου επαγγελματικό κασετόφωνο. Ένα βράδυ καθώς ψαχούλευα τις αναμνήσεις μου μέσα σε μια κασετοθήκη σχεδόν ανέγγιχτη εδώ και πολύ καιρό ξέθαψα μια μαυροκόκκινη MAXELL κασέτα των '90.

Στο πρώτο άκουσμα -μετά από τόσο καιρό- μού δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι τρία φαντάσματα συνομιλούν για ποίηση, ποιητές, ζωγράφους, ζωγραφική και πολιτική. Το φάντασμα του ζωγράφου που δεν ζει πια και των δύο εφήβων που χρόνια τώρα δεν υπάρχουν.

Αμέσως απομαγνητοφώνησα την κασέτα και άρχισα να σκέφτομαι πώς και πού να τη δημοσιεύσω. Μου δόθηκε η ευκαιρία λοιπόν μέσω του STIGMA. Σήμερα ακόμα πιο ευσυγκίνητος άκουσα την ίδια κασέτα και ακόμα πιο βέβαιος θαρρώ πως αξίζει τον κόπο να διαβάσει κάποιος τις αγνές σκέψεις δύο εφήβων και του γέροντα ζωγράφου.

Η ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΙΓΜΑ

Μ.Μ. Την περίπτωση του Ρεμπώ πως την κρίνετε εσείς;

Δεν ήταν καινούργιο για το καινούργιο. Από κάπου έβγαине. Από τη γαλλική γλώσσα.

Β.Γ. Πιστεύετε δηλαδή ότι όλα βγαίνουν από κάποια προηγούμενα. Ο Ρεμπώ ήταν κάτι που ξέφευγε από τα όρια και αυτό που είπε: «Ν' αλλάξουμε τον κόσμο, ν' αλλάξουμε τη ζωή» ήτανε κάτι παρόμοιο μ' αυτό που είπε ο Μαρξ «Να μεταμορφώσουμε τον κόσμο» στέκονται δίπλα αυτά τα δύο.

Ούτε ο ένας ούτε ο άλλος τον άλλαξαν δυστυχώς.

Μ.Μ. Εσείς από τους λογοτέχνες που υπάρχουν σήμερα ποιον κρίνετε μεγαλύτερο;

Τον όρο μεγάλο είναι δύσκολο να τον πει κανείς. Σήμερα μ' αρέσουν πολύ οι άνθρωποι οι οποίοι δεν είναι λογοτέχνες γράφουν π.χ. δοκίμια.

Ας πούμε ένας τον οποίο έπρεπε προχθές να κάνουν ακαδημαϊκό και κάναν κάποιο ασήμαντο. Αυτός είναι ο Δημαράς.

Μ.Μ. Για τον Καζαντζάκη τι γνώμη έχετε;

Έζησα την εποχή που ζούσαν σύγχρονα ο Καζαντζάκης και ο Σικελιανός. Ο Σικελιανός ήταν ένας άνθρωπος που έκανε θέατρο αλλά το θέατρο που έκανε ο Καζαντζάκης ήταν απίθανο μπροστά σ' αυτό που έκανε ο Σικελιανός. Ο ένας ζούσε κάποια στιγμή την ποίησή του και πολύ έντονα τα χρόνια της Κατοχής και έγραψε και αντίσταση και ποιήματα που σφράγισαν την εποχή. Ο άλλος ο Καζαντζάκης συγκεντρωνόταν ο κόσμος και μιλάγε ο κόσμος γι' αυτόν και αυτός τους άκουγε.

Μ.Μ. Πώς κρίνετε το γεγονός ότι αυτοί οι δύο είτε από ιδιομορφία, ιδιοτροπία ή επειδή θέλαν να γίνουν γνωστοί θέλανε να αναστήσουν έναν άνθρωπο και κάναν προσευχές, του δίναν το φιλί της ζωής κ.λπ..

Απ' ό,τι ξέρω αυτά είναι παραμύθια.

Μ.Μ. Για τον Βάρναλη τι γνώμη έχετε;

Θαυμάσιος άνθρωπος, πολύ καλός φίλος, λαμπρός ποιητής αλλά δεν είναι το ανάστημα ούτε του ενός ούτε του άλλου.

Μ.Μ. Όσον αφορά τον Καβάφη τον κρίνετε ως το μεγαλύτερο ποιητή που έβγαλε η Ελλάδα τον αιώνα αυτό;

Δεν μπορώ να βάζω αυτές τις ετικέτες. Είναι μεγάλος ποιητής και δεν μπορείς να συγκρίνεις παραδείγματος χάριν τα αχλάδια με τα μήλα έχουν άλλη γεύση.

Μ.Μ. Γιατί αν πούμε για τον Καβάφη, έχει δημιουργήσει την Αλεξανδρινή σχολή, κατάφερε να παραμερήσει μεγάλα ονόματα της εποχής όπως ήταν ο Παλαμάς, ο Σικελιανός.

Σήμερα το λέτε αυτό εσείς οι νέοι. Τον καιρό τους δεν είχαν παραμεριστεί.

Μ.Μ. Πώς κρίνετε εσείς τον Παλαμά που θεωρούσε τα ποιήματα του Καβάφη «ρεπορτάζ ανά τους αιώνες».

Φυσικό είναι να πει κανείς και κουβέντες επιπόλαιες.

Μ.Μ. Πάντως υπήρχε μια διαμάχη μεταξύ Αθήνας και Αλεξανδρείας.

Και η Αθήνα έχει να επιδείξει τους ήρωές της και η Αλεξανδρεία.

Β.Γ. Άσχετα με την τέχνη και όλα αυτά πώς βλέπετε το μέλλον του κόσμου;

Μαύρο και άραχνο. Αν δεν πάψουμε να κάνουμε θεότητα την τεχνολογία θα βρεθούμε μια μέρα να έχουμε γίνει μπαρούτι όλοι. Γιατί η τεχνική, η επιστήμη η οποία δεν μπαίνει στην υπηρεσία του ανθρώπου αλλά των συνταγματαρχών για να μην πούμε των στρατηγών είναι φοβερό να ξοδεύονται τόσα χρήματα για εξοπλισμό και όχι για παιδιά που πεινάνε. Αν πάμε έτσι αλίμονό μας.

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Β.Γ. Ποιο είναι το μέλλον σ' αυτόν τον κόσμο όσο αφορά την τέχνη, την ζωγραφική; Έχετε κάποια σχέδια;

Εγώ έχω ζήσει 80 χρόνια. Κανονικά θα μπορούσα να συνταξιοδοτηθώ τρόπος του λέγειν αλλά έβαλα μια υπερφίαλη προσπάθεια και τα γιόρτασα για να ξεχάσω και ξαναρχίζω φτου κι απ' την αρχή. Αν καταφέρω και ζήσω μερικά χρόνια ελπίζω να τα ζήσω αλλιώς.

Μ.Μ. Πάντως στα έργα σας παίζει κύριο ρόλο η Αθήνα την οποία την έχετε ζήσει στις διάφορες εποχές και την επαναλαμβάνετε στα έργα σας. Μήπως αυτό το πράγμα θα μπορούσε να είναι μει-

ονέκτημα;

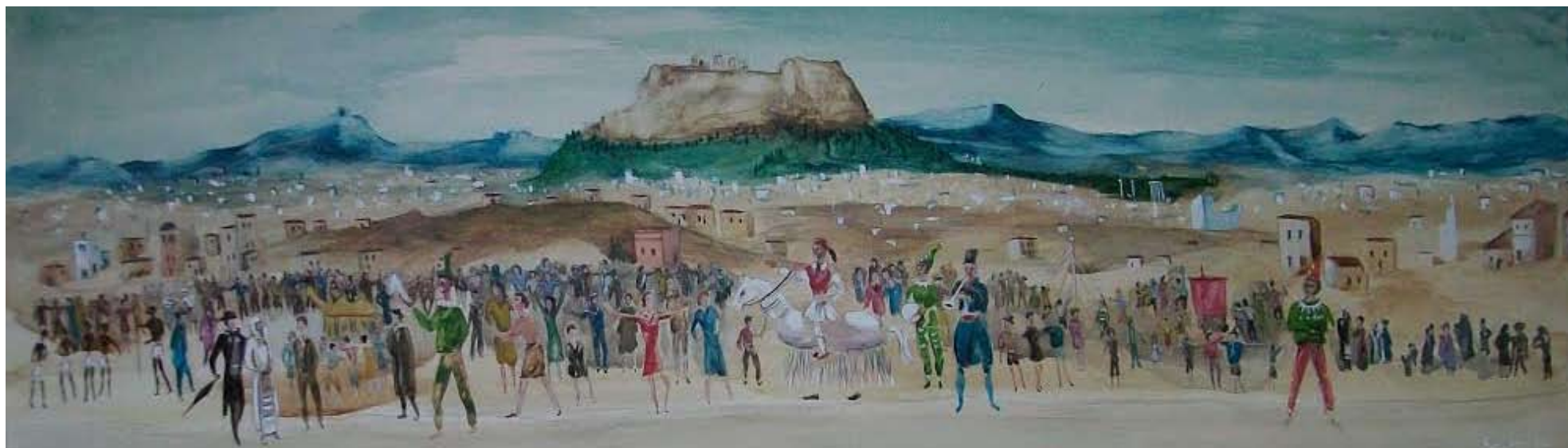
Δεν είναι εντελώς επανάληψη. Αν δείτε στις 9 Απριλίου θα κάνω ένα πείραμα για να αποδείξω σε μια έκθεση στην Γκαλερί του Πιερίδη θα εκθέσω 20-30 Αθήνες. Εκεί θα δείτε ότι κάθε Αθήνα έχει άλλη μορφή παρόλου που μοιάζει.

Μ.Μ. Τον Μυταρά πώς τον κρίνετε ως ζωγράφο;

Πολύ καλός. Είναι μορφωμένος έχει ταλέντο και ψάχνεται.

Β.Γ. Να σας ευχαριστήσουμε που μας δεχτήκατε.

Μ.Μ. Και να σας αδειάζουμε τη γωνιά.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Σπύρος Βασιλείου
(Γαλαξείδι 1902 ή 1903 - Αθήνα 1985)

Ζωγράφος, αγιογράφος, σκηνογράφος, χαρακτήρας και συγγραφέας.

Από τα μαθητικά του χρόνια είχε φανερώσει την ιδιαίτερη κλίση του για την ζωγραφική που μπόρεσε αργότερα να την αναπτύξει σπουδάζοντας στην Αθήνα, χάρη στην οικονομική υποστήριξη των προκρίτων του τόπου του. Φοίτησε (1921-1926) στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών με δασκάλους του τον Αλέξανδρο Καλούδη και το Νικόλαο Λύτρα του οποίου η διδασκαλία για τη χρωματική ελευθερία τον επηρέασε αποφασιστικά.

Τρία χρόνια μετά την αποφοίτησή του οργάνωσε (1929) στην Αθήνα την πρώτη ατομική του έκθεση και ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου, τότε διευθυντής της Εθνικής Πινακοθήκης, διέκρινε ειλικρίνεια, δροσιά και ζωντάνια στα τοπία και τις προσωπογραφίες του.

Το 1930 κέρδισε το Μπενάκειο Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για τη φιλοτέχνηση σχεδίων που αφορούσαν την διακόσμηση βυζαντινού ναού.

Το χρηματικό ποσό που συνόδευε το βραβείο τού επέτρεψε να ολοκληρώσει τις σπουδές του στην Ευρώπη. Μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα (1936-1939) ο Βασιλείου ασχολήθηκε με την αγιογραφία. Ο Φώτης Κόντογλου θεώρησε τη δουλειά του πιστή στα βυζαντινά πρότυπα. Στην περίοδο της Κατοχής, ασχολήθηκε με την ξυλογραφία η επίδραση της οποίας φαίνεται στο πολύπλευρο έργο του.

Από πολύ νωρίς έδειξε το ενδιαφέρον του για την σκηνογραφία. Φιλοτέχνησε πάνω από 100 σκηνικά. Όμως πάνω απ' όλα ο Σπύρος Βασιλείου ήταν ζωγράφος.

Μέσα απ' τη ζωγραφική του προσπάθησε να αποδώσει το ελληνικό στοιχείο με μια ποιητική πραγματικότητα. Διαλέγει το χώρο όχι μόνο ως φυσικό τοπίο αλλά και το τι συναισθήματα αυτό εμπεριέχει. Ο Βασιλείου φιλοτέχνησε θαλασσινά τοπία, την οικογενειακή ζωή, την Αθήνα του τότε και του τώρα, πόλεις όπως η Θεσσαλονίκη, η Ερέτρια, ο Μόλυβος κ.ά. αλλά και νεκρές φύσεις.

Η ζωγραφική του χαρακτηρίζεται από ένα λαϊκίζον στοιχείο ενώ γενικά το έργο του είναι ένας ήρεμος, υποβλητικός φαινομενικά ασυνάρτητος κόσμος ρεμβασμού και αναπόλησης.

Εξέθεσε έργα του στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Το 1960 με τον πίνακα «Φώτα και Σκιές» χάρισε στην Ελλάδα το Βραβείο Guggenheim.

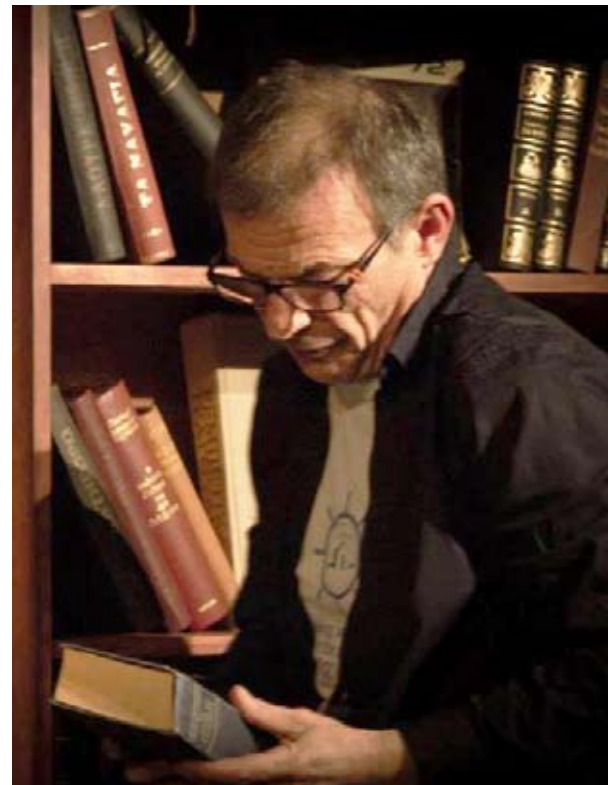
Ως συγγραφέας εξέδωσε μαζί με τον Αγήνορα Αστεριάδη «Τα παιδικά Σχέδια» και μόνος του το λεύκωμα «Γαλαξειδιώτικα Καράβια». ■

Ειρήνη
Βρεττού

ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

2002, Σάββατο πρωί. Ένα κοριτσάκι έχει πάρει την κουβέρτα από το κρεβάτι του και την έχει μεταφέρει στον καναπέ. Με μισόκλειστα μάτια ακόμα, ψάχνει το τηλεκοντρόλ της τηλεόρασης. Είναι ώρα για «Μίκι Μάους», όπως θα έλεγαν η μαμά και ο μπαμπάς! Έχω ταυτίσει την παιδική μου ηλικία με την φωνή του, την πιο οικεία φωνή, που ηχεί στο μυαλό μου ακόμη και σήμερα όταν βλέπω την αγαπημένη μου anime σειρά με "πρωταγωνιστή" τον ίδιο. Δεν είναι άλλος από τον ηθοποιό Αργύρη Παυλίδη, με αρκετές μεταγλωτίσεις στο ενεργητικό του, παραστάσεις, αλλά και σκηνοθεσίες τόσο σε θεατρικές σκηνές όσο και σε σειρές κινουμένων σχεδίων.

1) Σας γνωρίσαμε μέσα από τους χαρακτήρες και τα πλάσματα που έχετε κληθεί να υποδυθείτε σε μεταγλωττίσεις. Πώς νιώσατε την πρώτη φορά που μπήκατε στο στούντιο Cross για να κάνετε την πρώτη σας μεταγλώττιση;

Με θυμάμαι να κατεβαίνω κάτι σκαλιά, με αυτό το απροσδιόριστο συναίσθημα του μετέωρου χρόνου, σαν αυτό πάνω στο φορείο λίγο πριν μπεις πρώτη φορά στο χειρουργείο. Δεν ξέρεις πώς είναι εκεί μέσα, αλλά ξέρεις πως όταν βγεις δεν θα είσαι όπως πριν. Μέσα στο μισοσκόταδο και σε κάτι αμήχανα ευγενικές καλησπéρες, βλέπω στην οθόνη τον Τζον Μπόι και τον Βασίλη Καϊλα μπροστά σε ένα μικρόφωνο. Τον Καϊλα τον είδα πρώτη φορά να παίζει μπάλα σε ένα άχτιστο οικόπεδο, στην Αγγελικής Χατζημιχάλη, στην Πλάκα. Ήμασταν γείτονες πιτσιρικάδες. Μπήκα και εγώ στην ομάδα. Είχαμε γήπεδο έναν ωραίο αρχαιολογικό χώρο στο Ζάππειο. Ο ρόλος που θα με δοκιμάζανε ήταν ο Μπεν, ο αδερφός του Τζον Μπόι και σε αυτήν την σκηνή πούλαγε μεταχειρισμένα αυτοκίνητα. «Έχεις δουλέψει σε μάντρα με μεταχειρι-

σμένα;» με ρώτησε ο σκηνοθέτης, όταν τελειώσαμε την εγγραφή. Ο Σπύρος Μηλιώνης. Του χρωστάω. Με είχε δει με τα παιδιά του στο θέατρο, έπαιζα τον Τομ Σώγιερ και έτσι άρχισαν όλα. Αγαπηθήκαμε πολύ γρήγορα και βεβαίως τον ταλαιπώρησα αρκετά. Μην μου δώσεις αέρα εμένα. «ΣΤΟΠ, ΣΤΟΠ», έχω ακόμα την φωνή του στα αφτιά μου. Πρωί-πρωί στην ΕΡΤ, χρόνια μετά, ξεψάρωτος πια, κουβαλώντας πολλά ξενύχτια πάνω μου στην εγγραφή... «ΣΤΟΠ, πάμε από την αρχή Αργύρη μου, παιδάκι ρεμπέτης δεν υπάρχει». Με τον Καϊλα φύγαμε μαζί από εκείνο, το ευλογημένο για εμάς, υπόγειο στην Ιπποκράτους, εκείνο το βράδυ. Και πήγαμε πολύ μακριά. Σε άλλα μικρόφωνα, σε θέατρα, σε τηλεοράσεις, ταξίδια στα κύματα. Μου έχουν με την γυναίκα του, την Άννα, κρατημένο ένα δωμάτιο στο σπίτι τους, γιατί θα με γηροκομήσουν, λέει.

2) Δένεστε συναισθηματικά με τον χαρακτήρα και τη σειρά στην οποία έχετε δουλέψει; Ποια είναι η αίσθησή σας όταν αυτή ολοκληρώνεται;

Δένομαι συναισθηματικά με ό,τι κάνω. Είμαι από ζόρικο χωριό και εκδηλωτικό. Αγαπάω τα εργαλεία της δουλειάς και την διαδικασία της. Ως εκ τούτου, συγκρούομαι με τους ανθρώπους. «Είσαι δύσκολος», μου είπε ο ηχολήπτης χθες που δουλεύαμε το “Βρέχει κεφτέδες” «αλλά εγώ εσένα γουστάρω». Τα κινούμενα σχέδια έχουν τον δικό τους κόσμο. Προσπαθούμε με την δική μας λογική να τον κατανοήσουμε. Δεν είναι εύκολο. Οι μεταγλωττιστές έχουμε την δυνατότητα να μπορούμε μέσα σε αυτόν τον κόσμο. Τώρα μένει το αν θα μας δεχτεί ή όχι. Εσύ να μου πεις τώρα, γιατί από τα τόσα παιδικά που έχεις δει, σου έχουν μείνει δύο-τρία. Δεν δανείζουμε την φωνή μας πουθενά, γιατί τα πλάσματα του ψηφιακού κόσμου δεν χρειάζονται δάνεια. Τις ζωές τους φοράμε και με αυτές πορευόμαστε για 15, 25 ή 52 εικοσάλεπτα. Και όταν τελειώνει, τελειώνει. Μας περιμένουνε μετά κι άλλα σκαλιά και άλλες ζωές σε οθόνες και μισοσκόταδα, εκεί που όλα είναι πιο μεγάλα, γιατί όλα είναι σημαντικά. Είκοσι λεπτά ύπαρξης είναι όλο κι όλο. Ό,τι προλάβεις.

3) Γιατί υποκριτική; Τι σας «έσπρωξε» σε αυτήν;

Η υποκριτική είναι άθλημα για μεγάλους. Εγώ μπήκα στο θέατρο μικρός. Ήμουν έφηβος, ηθοποιός στο Κ.Θ.Β.Ε. Μαθητής στο “Δεύτερο Αρρένων” και σπουδαστής στην Δραματική σχολή του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης. Όλα αυτά μαζί και ταυτοχρόνως μύλος. Όμως, η εναλλακτική ήταν οι παραλιακές καφετέριες, οι οικογενειακές ταινίες την Κυριακή στην ασπρόμαυρη τηλεόραση, ο ΠΑΟΚ, ο «Άρης», ο «Ηρακλής» και τα Σαββατοκύριακα στην Χαλκιδική, σε έναν αέναο κύκλο σε αυτήν την πόλη, όπου οι ενέργειες των ανθρώπων μου φαίνονταν ίδιες και μόνο τα ονόματά τους άλλαζαν μέσα στα χρόνια. Από το μπαλκόνι μου, στον δεύτερο, στην πλατεία Ναυαρίνου, έβλεπα το μέλλον μου να γίνεται το χρονικό ενός προδιαγεγραμμένου βίου. Ο κόσμος του θεάτρου, που τότε ήταν για μένα διαφυγή και καταφύγιο, άρχισε σιγά-σιγά να γίνεται οικογένεια και σπίτι. Βολέυτηκα μέσα στον αλλονών τα πάθη. Υποκριτική, κατάλαβα τι είναι μετά, όταν η ανθρώπινη μοίρα με έβαλε να παίξω δίπλα σε κάτι θηρία. Κατράκης, Καρακατσάνης, Ληναίος, Φέρτης, Μοσχίδης, Μιχαλακόπουλος, έπαιξα με όλους αυτούς. Από

την Ασπασία Παπαθανασίου μέχρι τον Δημήτρη Μυράτ και την Βούλα Ζουμπουλάκη. Γύριζα σπίτι μου μετά την παράσταση και σκεφτόμουν να πως ούτε για αμπιγιέρ τους δεν κάνω.

4) Υπήρξε κάποιος ρόλος που σας δίδαξε πράγματα ή και επηρέασε τον τρόπο που σκέφτεστε;

Οι ρόλοι για μένα είναι αιώνιες υπάρξεις, φαντάσματα του περιβάλλοντός μου, κάτι σαν τους πεθαμένους συγγενείς, να πούμε. Δάσκαλοι, φίλοι και γυναίκες που ερωτεύτηκα. Ό,τι ξέρω για την ζωή το έμαθα από αυτούς. Τους αναζητώ. Θέλω να φορέσω τα ρούχα τους. Μερικές

φορές τους κυνηγάω, άλλες τους ονειρεύομαι άλλες πάλι με βρίσκουνε αυτοί. Πάντα όμως, όταν συναντιόμαστε, το δίκιο τους ζητάνε. Και για να αναγνωρίσεις το δίκιο του άλλου, πρέπει να τον γνωρίσεις και να τον αγαπήσεις.

5) Ποια είναι η σχέση σας με τη νέα γενιά των ηθοποιών; Παρατηρείτε κάποια ελαττώματα ή προτερήματα συγκριτικά με τη δική σας;

Βλέπω και χαίρομαι πολύ την προσπάθεια μιας γενιάς να αρθρώσει τον δικό της λόγο. Για να χτίσεις πρέπει να γκρεμίσεις. Έτσι έκανε ο Κουν, ο Μιχαηλίδης, Το Θέατρο Καισαριανής, ο Βογιατζής και τόσοι άλλοι. Οι νέοι ηθοποιοί είναι εκπαιδευμένοι, μορφωμένοι, παθιασμένοι και πολύ σοβαροί στην δουλειά τους. Εγώ ακόμα και στις πιο δραματικές σκηνικές στιγμές, αν βρω συνένοχο, είμαι πάντα έτοιμος για την πλάκα του δευτερολέπτου. Δεν θέλει και πολύ για να εισβάλει η αληθινή ζωή στην ευαίσθητη σκηνική μου ισορροπία. Αυτός ο μικρός, αδιόρατος για πολλούς σκηνικός κομπογιαντισμός μου όμως, που εμένα με κρατάει σε εγρήγορση, θεωρείται πια πολύ σοβαρό σκηνικό έγκλημα. Δεκτόν. Το σύγχρονο θέατρο απαιτεί καθαρά καλογυμνασμένα σώματα. Εμένα μου αρεσουν τα σώματα που έρχονται από καταιγίδες και κουβαλάνε θύελλες. Η ζωή αλλάζει δίχως να κοιτάζει την δική μου μελαγχολία.

6) Η κρίση κατά πόσο έχει επηρεάσει το θέατρο;

Η κρίση δεν έχει επηρεάσει τίποτα και κανέναν. Τα λαμόγια μείνανε λαμόγια και οι πρίγκιπες, πρίγκιπες. Μόνο τα στομάχια των τελευταίων σφίγγονται τις νύχτες. Η αξιοπρέπεια είναι προσωπική υπόθεση. Το θέμα είναι, τι εικόνα έχεις για τον εαυτό σου, πριν κοιμηθείς.

7) Απολαμβάνετε περισσότερο τις μεταγλωττίσεις στο στούντιο ή τις παραστάσεις στο θέατρο;

Και στις δύο περιπτώσεις ακολουθώ αυστηρούς κανόνες διατεταγμένης υπηρεσίας. Η απόλαυση δεν έχει καμμία θέση εδώ. Δεν έχω καμιά σχέση με τους

χαζοχαρούμενους που βγαίνουν στις τηλεοράσεις και λένε πόσο ωραία περνάνε στις πρόβες ή στο στούντιο. Λες και με νοιάζει εμένα αν ο κατασκευαστής μιας καρέκλας, την ώρα της δουλειάς, ρίχνει και κανά ζεμπέκικο. Εμένα με νοιάζει νά 'ναι γερή η καρέκλα. Κι άμα δεν πονέσουν τα χέρια του, αυτό δεν γίνεται. Η μετουσίωση της αδρεναλίνης σε αγωνία, φόβο, εκνευρισμό, θυμό ή ευχαρίστηση κατά την διάρκεια της εργασίας, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες.

8) Υπάρχει κάποιος ρόλος που θα θέλατε να υποδυθείτε αλλά δεν σας ευνόησαν οι συνθήκες για να γίνει κάτι τέτοιο;

Δεν θυμάμαι να σου πω την αλήθεια. Οι ρόλοι στην δική μου γενιά ήταν κάτι σαν την στρατιωτική επετηρίδα. Έπαιξες αυτό, τώρα ήρθε η ώρα και γι' αυτό. Μετά έγιναν αποτέλεσμα επιτυχημένης τηλεοπτικής παρουσίας. Μάλλον θα 'πρεπε να 'χα κάναν τέτοιο καημό και εγώ... Δεν θυμάμαι. Δεν προλάβαινα κιόλας. Διακοπές πήγα πρώτη φορά 39 χρονών. Γενικά, τα έργα με ενδιαφέρουν, όχι οι ρόλοι.

9) Όταν δεν ασχολείστε με το θέατρο πώς σας αρέσει να περνάτε τον χρόνο σας;

Το καλύτερό μου είναι ένα μικρό καϊκι δεμένο αρόδου, μακριά από τον ντόκο δηλαδή, και να βολοδέρνω όλη μέρα εκεί μέσα. Το έχω ανακηρύξει ιδιώνυμο ανεξάρτητο κρατίδιο. Περιπλανώμενη νήσος. Η αυτονομία του νερού. Το τελευταίο καταφύγιο του αλλοπαρμένου.

10) Είστε άνθρωπος που κάνει όνειρα για το μέλλον ή προτιμάτε να απολαμβάνετε το παρόν;

Παρόν χωρίς όνειρα δεν υπάρχει. Δίπλα στο «Δεν ελπίζω τίποτα, δεν φοβάμαι τίποτα», να μην βάλουμε το «είμαι ελεύθερος», αλλά το «είμαι ηλίθιος και χρειάζομαι ψυχιατρική βοήθεια».

Έχω δικαίωμα να έχω παρόν και έχω δικαίωμα να ονειρεύομαι και να διεκδικώ τα όνειρά μου. Έτσι είμαι ελεύθερος.

11) Από τους ανθρώπους που έχετε γνωρίσει στον χώρο σας μέχρι σήμερα ποιους ξεχωρίζετε και γιατί;

Ήμουν έξι χρόνια στον θίασο του Θύμιου Καρακατσάνη. Η υπέροχη, για μένα, σκηνική του βία με έχει σημαδέψει. «Δεν θα κάνεις τίποτα στην ζωή σου», μου έλεγε, «επειδή δεν έχεις στόχους». «Έχω στόχους άστοχους», γέλαγα εγώ, αλλά δίκιο είχε αυτός. Άλλα έξι ή επτά χρόνια στον θίασο της Ξένιας Καλογεροπούλου, στο παιδικό θέατρο. Από εκεί κρατάω έναν δυσεύρετο θεατρικό πολιτισμό. Να σταματήσουμε εδώ. Τα χρόνια μου είναι γεμάτα θεατρίνους, αερικά που βγαίνουν από το βιβλίο για κανα-δυο ώρες και άντε πάλι. Μα ποιος μπορεί να πει, αυτές οι κανα-δυο ώρες, πόσος στ' αλήθεια χρόνος είναι;

12) Έχετε ταξιδέψει όσο θα θέλατε; Ποιος είναι ο αγαπημένος σας προορισμός;

Έχω ταξιδέψει πολύ λίγο. Αν εξαιρέσεις κάθε είδους σκηνή σε σχολείο, πολιτιστικό σύλλογο, σινεμά, πλατεία, γήπεδο, δημοτικό θέατρο αρχαίο ή όπου αλλού σε όλη την επικράτεια έχω πάει περιοδεία με την δουλειά.

13) Υπάρχει κάποια δουλειά σας που να την αγαπάτε περισσότερο από τις υπόλοιπες;

Η αγάπη είναι σαν την τσιπούρα, για να σου κάνει καλό, πρέπει να είναι φρέσκια. Αλλιώς έχει σέπια, γίνεται νοσταλγία και ενέχει τον κίνδυνο του εγκλωβισμού σε περασμένα μεγαλεία. Αγαπάω περισσότερο αυτό που κάνω σήμερα. Βέβαια όλα τριγύρω αλλάζουν κι όλα τα ίδια μένουν. Ξανακάνουμε τα «Πόκεμον», ας πούμε, μετά από τόσα χρόνια. Γι' αυτό σου λέω... Για τις παλιές αγάπες μην μιλάς...

14) Αν για 30 δευτερόλεπτα όλος ο κόσμος είχε τη δυνατότητα να σας ακούσει αυτή τη στιγμή, τι θα του λέγατε;

Ελάτε να σταματήσουμε να βρίζουμε, να χτυ-

ΑΡΓΥΡΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ

πάμε και να σκοτώνουμε ο ένας τον άλλον. Η γη έχει καλή ζωή για όλους. Έχουμε όλοι δικαίωμα σε αυτήν.

15) Με τι ασχολείστε επαγγελματικά αυτόν τον καιρό, πού σας βρίσκουμε; Μελλοντικά σχέδια;

Στο Θέατρο Λύχνος. «Η Στρατιωτική Ζωή Εν Ελλάδι – Χειρόγραφον Έλληνας Υπαξιωματικού Ανωνύμου», κάθε Τετάρτη στις 21:00.

Ένας μορφωμένος, μιλάει 5 γλώσσες, 18χρονος Κωνσταντινουπολίτης, ευφορείται από την Μεγάλη Ιδέα και έρχεται στην Αθήνα να υπηρετήσει με πάθος στον Ελληνικό στρατό. Εδώ όμως είναι οι Βαυαροί, μιλάμε για το 1860, και ένα πολύχρωμο ανθρώπινο μωσαϊκό, που συνθέτει την μεταεπαναστατική Ελλάδα. Είναι ένας παράδοξος άνθρωπος, σε μια παράδοξη εποχή. Θα γράψει ό,τι είδε και ό,τι έζησε και έτσι εμείς θα έχουμε το μοναδικό ιστορικό ντοκουμέντο για τα ήθη και τα έθιμα στην Ελλάδα τον 19° αιώνα. Γνώρισα το κείμενο την δεκαετία του '70. Ευτυχώς μεγάλωσα μέσα σε βιβλιοθήκες, μαζί με τα γραπτά του Ηλία Πετρόπουλου και του Νίκου Τσιφόρου. Δεν το ξέχασα ποτέ. Έχει την αβάσταχτη ελαφρότητα της νιότης. Την αθωότητα, το χιούμορ της και την περιπέτεια. Είναι σαν κόμικς και ντοκυμαντέρ. Η αγάπη του ήρωά μας για την Ελλάδα και τον στρατό της θα τον πάει από τα μπουντρούμια του κάστρου της Χαλκίδας μέχρι τα βουνά της Αταλάντης προς καταδίωξη ληστών. Προσπαθούσα 3-4 χρόνια να το φέρω στην σκηνή. Το γύρναγα από 'δω κι από 'κει... Ήθελε τον χρόνο και τους ανθρώπους του. Τον σκηνογράφο Κώστα Βελινόπουλο που έχει την εικαστική επιμέλεια της παράστασης και μας αγαπάει. Τον μουσικό και δάσκαλο Τάσο Στάβερη που έκανε την μουσικολογική έρευνα και έφερε στην σκηνή τις μουσικές και τα τραγούδια της εποχής. Τον νέο μουσικό Μάριο Ιβάν Παπούλια που εκτός από το βιολί του και καμιά δεκαριά όργανα ακόμη, φέρνει στην παράσταση με μοναδικό τρόπο το τραγούδι του λήσταρχου Νταβέλη και τους ντελάληδες με τα νταούλια τους. Τον Γαβριήλ Μελισσουργάκη που σχεδίασε τις εικόνες και τα πρόσωπα της ζωής του Ανώνυμου Κωνσταντινουπολίτη και τον πολυτεχνίτη Βασίλη Παπαγεωργίου που έφτιαξε με τα χέρια του το τουμπαρισμένο πολεμικό κάρο, τα όπλα και ό,τι υπάρχει στην σκηνή. «Να το αγοράσουμε αυτό

Βασίλη μου, μην παιδεύεσαι». «Άμα το αγοράσουμε δεν θα 'χει ψυχή», μου 'λεγε στις πρόβες. Καμιά τριανταριά χρόνια τώρα δεν κάνω τίποτα χωρίς αυτόν. Στο πρόγραμμα γράφει ότι σκηνοθέτησα αυτήν την παράσταση. Στην πραγματικότητα, συνεργάστηκα με συνδημιουργούς της. Μπορεί γι' αυτό να την αγαπάμε όλοι το ίδιο. Ένα βράδυ στο θέατρο δεν είχε έρθει κανείς. Την είχα αράξει στην καρέκλα μου στο καμαρίνι με τα ρούχα μου κανονικά. Την είχα ανθιστεί από νωρίς πως σήμερα δεν θα παίζαμε. Παλιά караβάνα, τα πιάνω αυτά. Ο Τάσος κι ο Μάριος είχαν έρθει νωρίς, είχαν κουρδίσει καμιά εικοσαριά όργανα που παίζουν, είχαν ντυθεί κανονικά με τα Θεοφιλικά Βελινοπούλια κοστούμια της παράστασης και τώρα, 9 παρά τέταρτο, ήταν όρθιοι απέναντί μου και με κοίταζαν. «Δεν έχει έρθει κανείς, δεν θα παίζουμε, κερνάω μπύρες», τους είπα, παριστάνοντας τον ψύχραιμο. «Βάλε τα ρούχα σου και κατέβα στην σκηνή», μου είπε ο Στάβερης, «σε πέντε θα φυσήξω την πρώτη σάλπιγγα, θα παίζουμε κανονικά». «Έχουν έρθει οι άλλοι ρε και μας περιμένουν, τελειώνει», μου λέει σοβαρά και ο Μάριος. Μάλιστα. Σ' αυτόν τον θίασο, μέχρι τώρα, ο παλαβός που μιλάγε για φαντάσματα ήμουν εγώ. Τώρα γίναμε πολλοί. Σε λίγο ήμουν στην σκηνή. Ο Βασίλης είχε στήσει το σκηνικό και είχε πάρει την συνηθισμένη του θέση. Ο Παναγιώτης Πατρός, υπεύθυνος για τους φωτισμούς, έκανε όπως πάντα τελευταίους ελέγχους. Σαν να μην συμβαίνει τίποτα. Στο παρά πέντε ήρθε ένας πιανίστας, φίλος του Μάριου, τον ήξερα κι εγώ από τα πιάνο μπαρ του '90, έμεινε κι αυτός. Ξεκίνησε η παράσταση και από το επαγγελματικό μυαλό μου πέρασε η σκέψη πως όλο αυτό κάποια στιγμή θα καταρρεύσει. Το θέατρο χρειάζεται τους θεατές του. Παίξαμε όπως ποτέ και όταν τελειώσαμε ήταν όλοι δακρυσμένοι. Το θέατρο χρειάζεται θεατές, αλλά έχει και φαντάσματα. Αυτή ήταν η δικιά τους νύχτα.

Σχέδια δεν κάνω, γιατί πιστεύω πως όταν οι άνθρωποι κάνουν σχέδια οι θεοί γελάνε. Να μείνουμε στα όνειρα.

Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας, κ. Παυλίδη! Εύχομαι κάθε επιτυχία!

Σας ευχαριστώ και εγώ κ. Βρεττού. Θα θυμάμαι πάντα την υπομονή σας στο Θέατρο Λύχνος, μέχρι να μιλήσουμε. Ελπίζω να είναι άξιος ο κόπος σας. ■

ΦΥΛΟSTIGMA

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1968

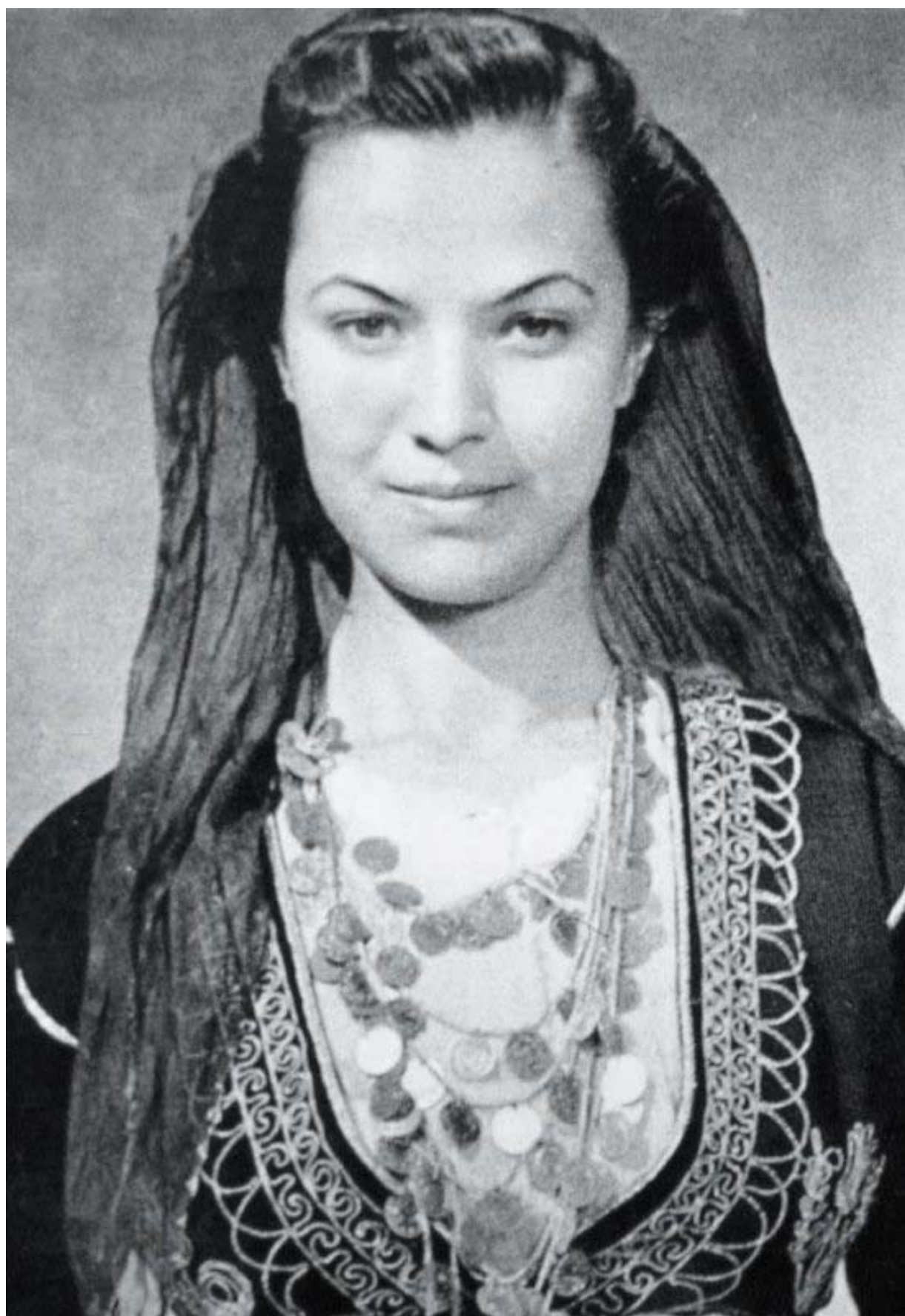
«Αυτοί οι τύποι έχουν σκοτώσει πολλούς δικούς μας. Νομίζω ότι ο Βούδας θα με συγχωρήσει για την πράξη μου», είπε ο αρχηγός της Νοτιοβιετναμέζικης αστυνομίας Nguyen Ngoc Loan και εκτέλεσε με συνοπτικές διαδικασίες, σε έναν δρόμο της Σαϊγκόν τον αξιωματικό των Βιετκόνγκ Nguyen Van Lem. Η φωτογραφία του φωτορεπόρτερ Eddie Adams τιμήθηκε με το βραβείο Πούλιτζερ διότι κρίθηκε ότι αποτέλεσε σύμβολο της σκληρότητας του πολέμου.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2001

Η φωτογραφία αυτή ελήφθη μετά από άδεια που έδωσε ο πατέρας του νεκρού παιδιού από το Αφγανιστάν στον Δανό φωτογράφο, Erik Refner, να παραβρεθεί στην προετοιμασία ταφής του στον προσφυγικό καταυλισμό του Jalozai του Πακιστάν και να απαθανατίσει το μεγαλείο του στερνού ταξιδιού.

Η "ΜΟΝΑ ΛΙΖΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ"

Στην πλούσια συλλογή του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης υπάρχει μία φωτογραφία του 1939 της περίφημης Nelly's (Έλλη Σουγιουλτζόγλου - Σεραϊδάρη). Η πασίγνωστη Nelly's στη φωτογραφία αυτή *απαθανάτισε το σαγηνευτικό και εξίσου μυστηριώδες χαμόγελο* μίας κρητικοπούλας που έμεινε γνωστή ως η «Μόνα Λίζα της Κρήτης». ■

ΠΩΣ ΝΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΕΤΕ ΤΕΛΕΙΕΣ ΣΤΑΓΟΝΕΣ

Όλοι έχουμε δει εκείνες τις υπέροχες φωτογραφίες με μεγάλες σταγόνες υγρών που δείχνουν να εκτοξεύονται και αναρρωτιώμαστε πως μπορούμε και εμείς να κάνουμε τέτοιες λήψεις.

Λοιπόν, αυτές οι υπέροχες εικόνες πραγματοποιούνται συνήθως σε στούντιο, με ηλεκτρονικά προγραμματιζόμε-

να σταγονόμετρα και ενεργοποιητές κίνησης που πυροδοτούν τη φωτογραφική μηχανή σε ένα ακριβές δευτερόλεπτο, επιτρέποντας στον φωτογράφο να παγώσει την κίνηση σε αυτή την ακριβή στιγμή. Όλα αυτά τα εξειδικευμένα εργαλεία καθιστούν όλη αυτή τη διαδικασία ελεγχόμενη, αλλά αν διαθέτετε κάμερα και

εξωτερικό φλας, μπορείτε επίσης να δοκιμάσετε αυτόν τον τύπο φωτογραφίας.

Οι σταγόνες νερού είναι ένα ενδιαφέρον θέμα για φωτογραφία, καθώς σας δίνει την ευκαιρία να εξερευνήσετε τεχνικές που κανονικά δεν θα κάνετε και πιθανόν να σας δώσουν κάποιες εξαιρετικές εικόνες για το πορτφόλιό σας.

© Φωτογραφιών: Νίκος Σίμος

Προσπαθήσαμε να συγκεντρώσουμε συμβουλές που βρήκαμε στο διαδίκτυο και που κάποιες από αυτές ακολουθήσαμε και εμείς και σας τις παραθέτουμε για να πειραματιστείτε.

Η δημιουργία της δικής σας σκηνής σταγονιδίων νερού είναι αρκετά εύκολη, αν και θα πρέπει να συγκεντρώσετε μερικά στοιχεία προτού ξεκινήσετε:

1) Macro Lens (δεν είναι απαραίτητο, αλλά θα παράγει τα καλύτερα αποτελέσματα).

2) Δοχείο/Νεροχύτης (για νερό).

3) Τρίποδα.

4) Ασύρματη σκανδάλη ή ειδικό καλώδιο επέκτασης (release cable).

5) Σταγονόμετρο, ή υγρό σφουγγάρι, με ένα σύστημα για να το κρατάτε στη θέση του πάνω από το υγρό.

6) Πηγή φωτός (λυχνία/παράθυρο/φλας).

7) Χρώμα τροφίμων (σε περίπτωση που θέλετε να προσθέσετε λίγο χρώμα!).

Βεβαιωθείτε ότι έχετε επιλέξει μια κατάλληλη θέση που δεν θα σας πειράξουν μερικές πιτσιλιές και που θα σας μπορέσετε να επιτύχετε τον σωστό φωτισμό.

Φυσικά, επειδή μια εικόνα ισοδυναμεί με χίλες λέξεις, σας παραθέτουμε δύο video που έχουμε επιλέξει και έχουμε ακολουθήσει και εμείς και ελπίζουμε ότι στο τέλος θα είστε σε θέση να συλλάβετε μερικές όμορφες πιτσιλιές! ■

VIDEO 1

VIDEO 2

Γιώργος
Γιαννακάκος

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΒΟΟΖΕ COOPERATIVA ΤΟΠΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

Το BOOZE Cooperativa υφίσταται στο νεοκλασικό κτήριο της οδού Κολοκοτρώνη 57 από το 1989 και στην μοντέρνα ιστοσελίδα του αυτοπροσδιορίζεται ως ο πρώτος εναλλακτικός, καλλιτεχνικός συνασπισμός της Αθήνας. Πράγματι, στον απέρिटτο όσο και στο βιομηχανικού ύφους χώρο του η μουσική, η τέχνη, το καλό ποτό και φυσικά ο καφές του επιτρέπουν στον επισκέπτη του να μελετήσει, να ερωτευθεί, να παίξει σκάκι, να γράψει χωρίς να ενοχληθεί, να συνεργαστεί και να πλοηγηθεί στο internet δίχως να νοιώσει στιγμή ανεπιθύμητος.

Στους καλόγουστα διακοσμημένους με μεταμοντέρνα αισθητική χώρους του η θεατρικότητα, με την ψυχεδέλεια, η ροκ έκφραση με στοιχεία art deco δα-

νεισμένα αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις φερμένα από το παρελθόν του κλασικού προπολεμικού σπιτιού της Αθήνας συνδυάζονται και δημιουργούν ένα κέλυφος εντός του οποίου η εμπνευσμένη τέχνη με την αυθεντική φιλοξενία συνυπάρχουν ελεύθερες και προστατευμένες από επιρροές κακόγουστες και κιτς.

Το booze είναι ένα hot spot θα λέγαμε που η ζωτικότητα, η συναναστροφή, η νεανική και όχι μόνο ένταση με τη ενσωμάτωση των εκθέσεων που πραγματοποιούνται, των παραστάσεων χορού και performances, των συναυλιών, διαλέξεων, σεμιναρίων και φυσικά των παρουσιάσεων βιβλίων παραπέμπουν σε ένα σύγχρονο Cabaret Voltaire της Αθήνας όμοιο αρκετά με εκείνο της Ζυρίχης. ■

Τιπούκειτος

ΓΗΝ ΚΑΙ ΥΔΩΡ

Στην αρχαιότητα κατά μια αρχαία περσική συνήθεια, έπρεπε ως σημάδι υποταγής ο υποτασσόμενος να δίνει «γην και ύδωρ».

Όταν λοιπόν οι Πέρσες έστειλαν κήρυκες στην Ελλάδα, για να ζητήσουν «γην και ύδωρ», πολλές πόλεις της Ελλάδας έδωσαν, εκτός των Αθηναίων και των Σπαρτιατών οι οποίοι όχι μόνο δε φοβήθηκαν, αλλά σκότωσαν τους κήρυκες του Πέρση βασιλιά. Λέγεται μάλιστα ότι οι Αθηναίοι τους έριξαν σε πηγάδι, οι δε Σπαρτιάτες σε βάραθρο, λέγοντάς τους: «Πάρτε τώρα σεις οι ίδιοι γην και ύδωρ».

ΕΓΩ 'ΛΕΓΑ ΣΤΟΝ ΣΚΥΛΟ ΜΟΥ ΚΙ Ο ΣΚΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΡΑ ΤΟΥ

Δεν είναι γνωστός ποιος είπε τη φράση αυτή, αλλά έμεινε παροιμιώδης από τον Κωνσταντίνο Κανάρη που θέλοντας να στιγματίσει τη γραφειοκρατία, ως πρωθυπουργός, σε μια συζήτηση με τον τότε υπουργό, Χαρίλαο Τρικούπη του είπε: «Μπρε μου, οι... θεσούχοι το πάνε: εγώ 'λεγα στο σκύλο μου κι ο σκύλος στην ουρά του».

Γιώργος
Δούναβης

ΕΡΡΙΦΘΗ Ο ΚΥΒΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΒΗ ΤΟΝ ΡΟΥΒΙΚΩΝΑ

Η φράση «ερρίφθη ο κύβος», οφείλεται στον Έλληνα ποιητή Μένανδρο (342-290 π.Χ.). Χρησιμοποιήθηκε από τον Ιούλιο Καίσαρα, ο οποίος επιστρέφοντας από τη Γαλατία, αποφάσισε να περάσει με τον στρατό του τον Ρουβίκωνα ποταμό το έτος 49 π.Χ., πράγμα που σήμανε την έκρηξη του εμφύλιου πολέμου.

Η απόφασή του αυτή γέννησε και την άλλη φράση «διέβη τον Ρουβίκωνα» που εννοεί αμετάκλητη και μετά από σοβαρή σκέψη απόφαση. ■

Βιργινία Παναγιώτου

Έεεεελα, δεν το πιστεύω...!

ΤΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΠΡΙΣΜΑ ΜΑΡΤΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2018

Πρόγραμμα – προτάσεις:

1. **Κυριακή 18.03.2018**
Φωτοβόλτα στην Ελευσίνα.
2. **Κυριακή 15.04.2018**
Φωτογράφιση στο κτήμα Λεβίδη.
3. **Σάββατο 28.04.2018**
Έκθεση φωτογραφίας στο Booze Cooperativa (Κολοκοτρώνη 57 – Αθήνα), με θέμα “ΧΡΟΝΟΣ”.

Έκτακτες δράσεις του Ομίλου θα ανακοινώνονται στο site του Σωματείου και στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης.

ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΠΕΝΤΑΝΔΡΟΝ

Η εκδοτική ομάδα του Σωματείου μας **Πέντανδρον** έχει προγραμματίσει την έκδοση σε e-book των ακόλουθων λογοτεχνικών κειμένων και ενός ειδικού λεξικού σε τεύχη:

1. **Ωδαι**
του Ανδρέα Κάλβου.
2. **Στου γλιτωμού το χάζι**
του Θεόδωρου Ντόρου.
3. **Ο έρωτας στα χρόνια του φόβου**
ανθολόγιο ποίησης Δημωφέλεια 2017.
4. **Λεξικό Δανείων και Αντιδανείων.**
5. **Η γυναίκα της Ζάκυθος**
του Διονύσιου Σολωμού.
6. **Έρανος**
του Ανδρέα Θεοτόκη.
7. **Των αδόξων ποιητών πεισιθανάτιοι στίχοι**
Ανθολόγιο (τόμ. Α') ■

Η **Ελπίδα Κατή** είναι άριστη μαθήτρια της Α' Λυκείου, με πηγαίο ταλέντο στην ρυθμική κι ενόργανη γυμναστική από την ηλικία των τεσσάρων ετών, καθώς και στην υποκριτική. Προέρχεται από γνωστή καλλιτεχνική και δημοσιογραφική οικογένεια σε Ελλάδα και Αμερική. Μελλοντικός της στόχος επίτευξης, οι σπουδές στα οικονομικά, σε συνδυασμό με καλλιτεχνικές αναζητήσεις και δημιουργίες, σε φωτογραφία και κινηματογράφο. Η συγκεκριμένη μαυρόασπρη φωτογραφία μας παραπέμπει σε ρομαντική ταινία εποχής του παλαιού Γαλλικού σινεμά. ■

- Ο αριθμός των εν ζωή ανθρώπων πάνω στη Γη σήμερα είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό όλων των νεκρών ανθρώπων στα χρονικά.
- Η Ρωσία έχει τα περισσότερα κινηματοθέατρα απ' όλο τον κόσμο.
- Ο Ναπολέοντας φοβόταν τις γάτες.
- Ο Ρωμαίος Αυτοκράτορας Καλιγούλας διόρισε το άλογό του Συγκλητικό.
- Ο Άλφρεντ Χίτσκοκ δεν είχε ομφαλό, καθώς του αφαιρέθηκε κατά τη διάρκεια μίας επέμβασης.
- Ο παγκόσμιος πληθυσμός μπορεί να χωρέσει μέσα στα σύνορα του Τέξας.
- Ένα πακέτο κράκερ την ημέρα αντιστοιχεί σε 5 λίτρα μαγειρικού λαδιού τον χρόνο.
- Ο πίνακας της Μόνα Λίζα ήταν κρεμασμένος στην κρεβατοκάμαρα του Ναπολέοντα.
- Σε πάνω από το 90% των συντριβών αεροσκαφών υπάρχουν επιζώντες.
- Οι πόρνες στη ρωμαϊκή εποχή χρέωναν την αντίστοιχη τιμή 8 ποτηριών κόκκινου κρασιού.
- Ο Γκάντι δεν επέτρεψε στη σύζυγό του να πάρει πενικιλίνη για να σώσει τη ζωή της από την πνευμονία, αλλά ο ίδιος πήρε κίνηνη για να σωθεί από την ελονοσία.
- Στην Αρχαία Ελλάδα, τα παιδιά των πλουσίων οικογενειών βυθίζονταν σε ελαιόλαδο κατά τη γέννησή τους για να παραμείνουν καραφλά για όλη τους τη ζωή. ■